

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE
2019. július 10., szerda

Tartalomjegyzék

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás a Magyarország 2020. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2019. évi LXVI. törvényhez	140
Végső előterjesztői indokolás a hosszú távú részvényesi szerepvállalás ösztönzéséről és egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2019. évi LXVII. törvényhez	176

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

a Magyarország 2020. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2019. évi LXVI. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

(Az indokolás az Indokolások Tárában közzétételre kerül)

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 22. § (5) bekezdése alapján a Kormány a központi költségvetésről szóló törvényjavaslatban foglaltak megalapozásához szükséges törvénymódosításokat tartalmazó törvényjavaslatot készít, amelyet úgy nyújt be az Országgyűlésnek, hogy az a központi költségvetésről szóló törvénnyel legalább egyidejűleg hatályba lépjen. A törvényjavaslat a Kormány ezen kötelezettségének teljesítéséként a központi költségvetésről szóló törvényjavaslatban foglaltak megalapozásához szükséges törvénymódosításokat tartalmazza.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §–3. §-hoz

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvény módosításai alapvetően jogtechnikaiak: egyértelműsítik az informatikai fejlesztések forrásbiztosításának helyét, illetve lehetővé teszik a megváltozott munkaerőpiaci helyzethez igazodó programok indítását. Továbbá a foglalkoztatási helyzet javulásának következtében a Nemzeti Foglalkoztatási Alap bevételei stabil és kiszámítható ütemben növekednek, erre tekintettel a törvényjavaslat hatályon kívül helyezi a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvény likviditási szintre vonatkozó előírását.

A 4. §–6. §-hoz és a 8. §-hoz

A § a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Kjt.) közjegyzői szolgálat szünetelésére vonatkozó szabályait módosítja. A hatályos szünetelési okokon túlmenően a módosítás hatálybalépését követően a közjegyzői szolgálat szünetelhet akkor is, ha a közjegyzőt a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit.) alapján központi kormányzati igazgatási szervek és ezek területi szervei kormánytisztviselőjévé nevezik ki a Kit. szerinti kormányzati szolgálati jogviszonyának időtartama alatt, illetve politikai tanácsadóvá, politikai főtanácsadóvá és a kabinetfőnökké való kinevezése esetén a Kit. szerinti politikai szolgálati jogviszonyának időtartama alatt.

Annak érdekében, hogy a közjegyző székhelyén a közjegyzői szolgáltatás nyújtásának folyamatossága biztosított legyen, a közjegyző részére tartós helyettes kell kirendelni, tekintettel arra, hogy a szünetelés időtartama alatt közjegyzői tevékenységet nem végezhet. A közjegyzői szolgálat szünetelése alatt a közjegyző kamarai tagsága fennmarad, azonban nem gyakorolhatja a kamarai tagságból eredő jogokat, és nem terhelik a kamarai tagságból fakadó kötelezettségek.

A javaslat emellett hézagpótló szabályt tartalmaz és rögzíti, hogy ha a tartós helyettes kirendelésének oka megváltozik, akkor azt a kamara hivatalból vagy bejelentésre észleli és gondoskodik a tartós helyettesítés folyamatosságáról, tekintettel arra, hogy ez kihat a kirendelés időtartamára.

A módosítás továbbá a Kjt. által előírt egységes ügykezelő alkalmazás mellett rögzíti a számlázó program kötelező használatát is a közjegyzők számára.

A módosítási javaslat az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: Eüsztv.) módosításával összhangban az elektronikus kapcsolattartásra szolgáló elérhetőség bejelentésének módját egy irányban teszi lehetővé a közjegyzői irodák esetén.

A 7. §-hoz

A Kjtv. 17. § (1) bekezdés e) pontja a közjegyzői kinevezéshez szükséges feltételek körében nevesíti a legalább 3 éves közjegyzőhelyettesi gyakorlat igazolását. A Kjtv. 17. § (2) bekezdés b) pontja szerint a legalább három éves közjegyzőhelyettesi gyakorlatnak megfelel a jogi szakvizsga megszerzését követően központi közigazgatási szervnél közigazgatási vagy jogi szakvizsgához kötött munkakörben szerzett kormánytisztviselői, illetve köztisztviselői gyakorlat.

A Kjtv. módosítása a Kit. hatálybalépésére tekintettel – változatlanul a jogviszony típusa, nem pedig az adott szerv szervtípusa szempontjából – egyértelművé teszi, hogy a Kjtv. 17. § (2) bekezdésében használt központi közigazgatási szervnél szerzett kormánytisztviselői, illetve köztisztviselői gyakorlat alatt a Kit. 2. § (2) bekezdése szerinti központi kormányzati igazgatási szervnél valamint a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény 2. §-a szerinti szervnél szerzett kormánytisztviselői, illetve köztisztviselői gyakorlat ismerhető el.

A 9. §-hoz

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 6/A. § (5) bekezdése módosításával a jogalkotó eleget tesz annak a Közalkalmazottak Országos Munkaügyi Tanácsa ülésén kötött megállapodásnak, amely szerint a közalkalmazotti szakszervezeti reprezentativitás megállapítása egy évvel elhalasztásra kerül.

A 10. §-hoz és a 11. §-hoz

A § jogértelmezést segítő pontosítást tartalmaz.

A 12. §-hoz és a 108. §–112. §-hoz

A javaslat alapján az Erzsébet-program keretében közfeladatként a jövőben kifejezetten az ifjúsági és gyermekprogramokban való részvétellel, gyermek- és ifjúsági táborok szervezésével, valamint az ezekhez kapcsolódó szervezési és lebonyolítási teendők kerülnek ellátásra. A személyi jövedelemadóról szóló 1995. CXVII. törvénynek a 2019. január 1. napjától kezdődően hatályos, az egyes meghatározott juttatásokra és a béren kívüli juttatásokra vonatkozó szabályai, illetőleg ezzel összefüggésben az Erzsébet-utalvány kibocsátásának megszüntetése miatt szükségtelemmé vált az Erzsébet-utalvány fogalmának, illetve az abból származó bevételek felhasználásának a törvényi szintű szabályozása. Egyidejűleg megszűnik az Erzsébet-program keretében történő közfeladatok – a szociális üdültetés, a szociális étkeztetés, illetve a szociális és gyermekvédelmi támogatások Erzsébet-utalványban történő folyósításához kapcsolódó szervezési és lebonyolítási teendők – Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány (a továbbiakban: MNÜA) részére történő előírása is. Az Erzsébet-utalvány forgalmazásának megszűnésére tekintettel a javaslat rendelkezik az MNÜA javára felajánlott vagyronról szóló 1992. évi LI. törvénynek az Erzsébet-utalványból származó bevételek felhasználására vonatkozó rendelkezés hatályon kívül helyezéséről is. A 2020. január 1-jei hatálybalépést az MNÜA által indított pályázatok lejáratára, illetve a 2018. december 31-éig forgalomba hozott Erzsébet-utalványok beválthatósága miatt tartalmazza a javaslat. A gyermekvédelmi utalványok nyújtására vonatkozó kötelezettség tekintetében ez a körülmény nem áll fenn, ezért az erre vonatkozó rendelkezéseknek a törvény kihirdetését követő hatályba lépésének nincs akadálya.

A javaslat egyértelműen rögzíti továbbá, hogy az Erzsébet-program megvalósítása az állam által támogatottan történik.

A 13. §-hoz

A gyermekek otthongondozási díjához kapcsolódó szakértői vélemény díjának összegét – az emelt összegű ápolási díjhoz kapcsolódó szakértői díjhoz hasonlóan – minden évben az éves központi költségvetésről szóló törvény határozza meg. Ennek megfelelően a 2019. évi központi költségvetési törvényre való hivatkozást a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben módosítani szükséges.

A 14. §-hoz

Az ápolási díjhoz kapcsolódó szakértői vélemény díjának összegét minden évben az éves központi költségvetésről szóló törvény határozza meg, ennek megfelelően a 2019. évi költségvetési törvényre való hivatkozást módosítani szükséges.

A 15. §-hoz

A gyermekek otthongondozási díjának valamint az ápolási díj összegének a 2020–2022. években megvalósuló emeléséről szóló 1768/2018. (XII. 21.) Korm. határozat 2. pontja szerint az ápolási díj összege 2020-ban 5%-kal emelkedik. Az emelés úgy valósul meg, hogy az ápolási díj alapösszege, amelyet a központi költségvetésről szóló törvény határoz meg, 32 600 Ft-ról 39 365 Ft-ra emelkedik, amely az alapösszegű ápolási díj 2019. évi összegének 105%-a. Az emelt összegű ápolási díj az új alapösszeg 150%-a, a kiemelt ápolási díj annak 180%-a.

A 16. §-hoz

A javaslat alapján a falugondnoki szolgáltatás 2020. január 1-jétől nyolcszáz lakosnál kisebb településen működtethető, majd 2022. január 1-jétől a lakosságszám határ ezer före emelkedik, tekintettel arra, hogy az elmúlt időszakban több hatszáz fő lakosságszámnál nagyobb település is jelezte a falugondnoki szolgáltatás szükségességét. A nyolcszáz – ezer fős kistépelüléseken is jelentkeznek azon hátrányok az intézményhiányból, vagy a közösségi közlekedés nehézségéből fakadóan, amelyek enyhítése a falugondnoki szolgáltatás feladata.

A hatályos szabályozás szerint a felnőtt drogterápiás/rehabilitációs intézmények 16 éves kortól fogadják az addiktológiai problémával küzdő fiatalokat. 2010 után az új pszichoaktív anyagok – designer drogok – megjelenése jelentősen átformálta a kábítószer-probléma hazai megjelenését. Mivel a fiatalok körében is megjelent a designer drogok használata, és feltételezhető, hogy az első kipróbálás időpontja a 16 éves életkor alatti életkor felé tolódott el, ezért a javaslat ezt az életkort 12 éves korra módosítja, mivel az ilyen gyermekek megfelelő ellátása megoldást igényel.

A 17. §–22. §-hoz

A § a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) általános költségátalányra vonatkozó rendelkezését, valamint a végrehajtói szolgálat megszűnésére, illetve szünetelésére vonatkozó szabályait módosítja. Az általános költségátalányra vonatkozó rendelkezés módosítása következtében a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar által ellátandó megnövekedett feladatok megfelelő ellátásához szükséges források biztosításáról rendelkezik. Továbbá a végrehajtói szervezetrendszer reformja keretében létrehozásra kerülő új egységek integrált informatikai rendszer működtetéséhez, illetve az egyes végrehajtói irodáknak az ehhez szükséges technikai feltételeinek támogatásához is forrást biztosít.

A végrehajtói szolgálatra vonatkozó hatályos megszűnési okokon túlmenően a módosítás hatálybalépését követően a végrehajtói szolgálat megszűnhet akkor is, ha a végrehajtót helyi önkormányzati képviselőnek, illetve polgármesternek megválasztották. Továbbá a szünetelési okokon túlmenően a módosítás hatálybalépését követően a végrehajtói szolgálat szünetelhet akkor is, ha a végrehajtót a Kit. alapján politikai tanácsadóvá, politikai főtanácsadóvá és kabinetfőnökké kinevezik. Ebben az esetben a végrehajtó végrehajtói szolgálata szünetel a Kit. szerinti politikai szolgálati jogviszonyának időtartama alatt.

Annak érdekében, hogy a végrehajtó székhelyén a végrehajtói tevékenység ellátásának folyamatossága biztosított legyen, a végrehajtót állandó helyettes helyettesíti, tekintettel arra, hogy a szünetelés időtartama alatt végrehajtói tevékenységet nem végezhet. A végrehajtói szolgálat szünetelése alatt a végrehajtó kari tagsága fennmarad, azonban nem gyakorolhatja a kari tagságból eredő jogokat, és nem terhelik a kari tagságból eredő kötelezettségek.

A módosítási javaslat az elektronikus kapcsolattartásra szolgáló elérhetőség bejelentésének módját egy irányba teszi lehetővé a végrehajtói irodák esetén. Emellett a javaslat az Eüsztv. módosításának rendelkezéseivel áll összhangban.

A 23. §-hoz

A javaslatban szereplő, a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) módosítása tartalmazza a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár) hatáskörében kialakításra kerülő önálló TAJ nyilvántartásban nyilvántartott adatok felsorolását. A nyilvántartási feladatok ellátása érdekében szükséges, hogy a Tbj. 40/B. § (2) bekezdésében felsorolásra kerülő adatokat a Kincstár megkapja a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból, ezért szükséges hogy a szabályozás az újszülött nemére vonatkozó adatot is tartalmazza. Figyelemmel arra, hogy az újszülöttekre vonatkozó adatokat a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás 2019. július 1-jétől nem fogja az egészségbiztosítási nyilvántartás számára továbbítani, hanem ezeket a Kincstártól fogja a NEAK megkapni, fontos, hogy a Kincstár számára eljuttatásra kerülő adatkör is tartalmazza a megfelelő adatokat.

A 24. §-hoz és a 25. §-hoz

A Tbj. módosítása tartalmazza a Kincstár hatáskörében kialakításra kerülő önálló TAJ nyilvántartásban nyilvántartott adatok felsorolását. A nyilvántartási feladatok ellátása érdekében szükséges, hogy a Tbj. 40/B. § (2) bekezdésében felsorolásra kerülő adatokat a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő rendszeresen megkapja a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból.

A nyilvántartási feladatok ellátása érdekében szükséges, hogy a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás szervének rendszeres adatszolgáltatása is tartalmazza a Kincstár TAJ szám nyilvántartásában szereplő polgár állampolgárságának és nemének változására vonatkozó adatokat is.

A 26. §-hoz

A § a Nemzeti Eszközkezelő Zrt. tevékenységével kapcsolatos ingatlannyilvántartási-eljárások díjmentességére vonatkozó pontosító jellegű módosítást tartalmaz.

A 27. §-hoz, 28. §-hoz, a 30. §-hoz, a 33. §-hoz, a 45. §-hoz, a 71. §-hoz és a 159. §-hoz

A társadalmi felzárkózással kapcsolatos feladatokat 2019. május 1-jétől a Belügyminisztérium vette át az Emberi Erőforrások Minisztériumától. A rendelkezések a társadalmi felzárkózásért való felelősség keretében a belügyminiszter feladatkörébe kerülő feladatoknak az emberi erőforrások miniszterének felelősségi körébe tartozó feladatoktól történő elhatárolását szolgálják.

E körben a módosítás a gyermekek napközbeni ellátása tekintetében a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (a továbbiakban: Gyvt.) a társadalmi felzárkózásért való felelősség keretében a belügyminiszter feladatkörébe kerülő, tanoda szolgáltatással, Biztos Kezdet Gyerekházzal, Biztos Kezdet Alapképzéssel, összefoglalóan a gyermekek esélynövelő szolgáltatásaival kapcsolatos feladatoknak az emberi erőforrások miniszterének gyermekek és ifjúság védelméért való felelősségi körébe tartozó feladataitól történő elhatárolását szolgálják, azzal, hogy a módosítás a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter e felelősség keretében történő rendeletalkotásra való felhatalmazását is biztosítja, ezzel egyidejűleg pedig kiveszi az érintett tárgyköröket a gyermekek és ifjúság védelméért felelős miniszter rendeletalkotási jogköréből.

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékoságüggyel összefüggő miniszteri feladatok címzettjeként a társadalmi felzárkózásért felelős minisztert nevesíti. Tekintettel arra, hogy a fogyatékoságügy a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter feladatkörében marad, ezt a módosítást szükséges átvezetni a törvényen.

A magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról szóló 2009. évi CXXV. törvény a jelnyelvi tolmácsszolgálatokkal összefüggő miniszteri feladatok címzettjeként a társadalmi felzárkózásért felelős minisztert nevesíti. Tekintettel arra, hogy a fogyatékoságügy a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter feladatkörében marad, ezt a módosítást szükséges átvezetni a törvényen.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény felhatalmazó rendelkezése alapján felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg az államháztartásért felelős miniszterrel, valamint a társadalmi felzárkózásért felelős miniszterrel egyetértésben a jelnyelvi tolmácsok díjazására

vonatkozó szabályokat. Tekintettel arra, hogy a fogyatékosügy a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter feladatkörében marad, az egyetértési jog gyakorlójának címetét szükséges módosítani a törvényben.

A rendelkezések a Gyvt.-ben továbbá oly módon módosítják a területi lefedettséget figyelembe vevő, finanszírozási rendszerbe történő befogadás jogszabályi feltételeit, hogy a fenntartóváltás befogadás-köteleessé válik.

A 29. §-hoz

Tekintettel arra, hogy a családi bölcsőde és a munkahelyi bölcsőde működtetésére biztosított normatíva fajlagos összege jelentős mértékben emelkedik, így a szülőknél a gyermekneveléssel kapcsolatos terhei csökkenhetnek a szolgáltatás típusú ellátások esetén is. Ezért a Gyvt.-ben a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde tekintetében rögzítésre kerül az intézményi térítési díj legmagasabb összege.

A 31. §-hoz és a 32. §-hoz

A bölcsődei ellátásban jelen vannak egyházi fenntartók, továbbá a települési önkormányzatoknak lehetőségük van ellátási szerződés megkötésére egyházi fenntartókkal is, így nem idegen az ellátás rendszerétől az önkormányzati fenntartású intézmények egyházi fenntartóknak történő átadása. Figyelembe véve azonban az átadással érintett csekély számú önkormányzatot, az 5 éves megtérítési szabály eltörlése szakmai szempontok alapján indokolt, azzal, hogy a megtérítéssel érintett önkormányzatok a jogszabály hatályba lépésével egyidejűleg mentesüljenek az egyházi kiegészítő támogatás további megfizetése alól.

A Gyvt. hatálya alá tartozó rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság évente két alkalommal biztosított támogatási eleme fogyasztásra készétel, tanszer és ruházat vásárlására felhasználható „gyermekvédelmi” Erzsébet-utalvány formájában került biztosításra. 2019. évtől mind a papíralapú, mind az elektronikus Erzsébet-utalványok forgalmazása megszűnt. Az utalványok kivezetésére tekintettel a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény keretében nyújtott juttatás biztosításának újraszabályozására került sor annak érdekében, hogy a soron következő, 2019. augusztusi támogatási ütem keretében a támogatás a jogosult gyermekek számára biztosítható legyen.

A 34. §-hoz

A javaslat a Tbj. 40. §-ának módosításával a társadalombiztosítási adatokat tartalmazó nyilvántartások sorába beemeli a TAJ nyilvántartást, egyúttal megnevezi a nyilvántartást kezelő szervet.

A 35. §-hoz

A TAJ létrehozásának az volt a célja, hogy az egészségügyi és egészségbiztosítási, a nyugdíjbiztosítási, a családtámogatási, a gyermekvédelmi, a szociális és a társadalombiztosítási ellátórendszerhez kapcsolódó egyéb nyilvántartások számára is rendelkezésre álljon a nyilvántartásokban szereplő természetes személyek adatainak informatikai rendszerekben történő kezelését megkönnyítő azonosító kód. A felsorolt nyilvántartások a különböző ellátások jogosultjait ennek az azonosító számnak a segítségével tarthatják nyilván. Az önálló TAJ nyilvántartásban a társadalombiztosítási és szociális ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz kapcsolódó nyilvántartási feladatok ellátása és a hatósági ügyintézés során történő felhasználás és azonosítás céljából kerülnek nyilvántartásra a TAJ számmal rendelkező természetes személyek személyes adatai és azok változásai.

A Javaslat szerinti új Tbj. 40/B. § meghatározza az önálló TAJ nyilvántartás adatkezelőjét, az adatkezelés célját, a kezelt adatok fajtáit, valamint rögzíti, hogy a nyilvántartásban szereplő adatok meddig tarthatóak nyilván.

A 36. §-hoz

A javaslat szerinti új Tbj. 40/C. § az elkülönült TAJ nyilvántartás szabályozásának a mintájára, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) rendelkezéseinek megfelelő módon az egészségbiztosítási nyilvántartásra vonatkozó szabályozást rögzíti az adatkezelőnek, az adatkezelés céljának, a kezelt adatok fajtáinak a törvényi szinten történő meghatározásával, valamint az adatok kezelésének az időtartamára vonatkozó szabályozással.

A 37. §-hoz

A módosítás annak érdekében szükséges, hogy a törvényjavaslat által szabályozott társadalombiztosítással összefüggő nyilvántartások szempontjából rendezett legyen a társadalombiztosítási státusza azoknak a személyeknek, akik a Kormány törvénnyel létrehozott javaslattevő, véleményező és tanácsadó testületeinek tagjaként látnak el feladatot. A jelenlegi szabályozás alapján ugyanis nem állapítható meg egyértelműen a társadalombiztosítási jogállásuk.

A 38. §-hoz és a 39. §-hoz

A §-ok jogtechnikai pontosításokat tartalmaznak.

A 40. §-hoz és a 41. §-hoz

Magyarország Alaptörvénye XX. cikke szerint mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez. A jó egészség egyéni és társadalmi érték is egyben, továbbá egyéni és társadalmi erőforrás is, melynek megőrzése és fejlesztése nemzeti érdek. A lakosság egészségi állapota jelentősen meghatározza a nemzet sorsát és jövőre vonatkozó kilátásait. Ezen érték védelmének egyik eszköze a betegségek megelőzésére, kezelésére irányuló tevékenységek keretében a gyógyítás feltételeinek, a rendelkezésre álló szakmai tudás fejlesztésének elősegítése a képzési lehetőségek bővítésével.

Ahhoz, hogy az egészségi állapot lehető legteljesebb javítását megvalósítani képes, hatékonyan működő egészségügyi rendszer működjön Magyarországon, fontos a rendelkezésre álló tudományos, szakmai kapacitások teljesebbé tétele, melynek előrevívő eszköze lehet a jelen törvényjavaslattal megalapítani kívánt Közép- és Kelet-európai Onkológiai Akadémia Alapítvány (a továbbiakban: Alapítvány).

Az egészségügyi ellátórendszernek a legnagyobb kihívást a krónikus nem fertőző betegségek, kiemelten a rosszindulatú daganatos megbetegedések okozta terhek jelentik, amelyek a betegek mellett érintik a hozzátartozókat és a társadalom egészét. A daganatos megbetegedések száma a világ valamennyi országában jelentős emelkedést mutatott az elmúlt évtizedekben. A daganatos betegségek hatékonyabb megelőzése és leküzdése érdekében nélkülözhetetlen a szakterület tudományos hátterének megerősítése, és ennek keretében a képzési lehetőségek szervezeti rendszerének bővítése, mind a megelőzés, mind pedig a kezelés területén alkalmazott eredményes módszerek, jó gyakorlatok megosztása, a regionális szintű kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenység támogatása az onkológia jövőbe mutató és eredményeket hozó fejlődése érdekében. Az egészség védelme, a tudományos eredmények megbecsülése, a tudás továbbadása, az oktatás, kutatás támogatása, a nemzetközi szakmai együttműködés fokozott igénye olyan jelentőségű feladatokká váltak, amelyek joggal vetik fel egy erre a célra létrehozott alapítvány megalapításának szükségességét.

Az Alapítvány megalakítása biztosíthatja a szakma kiváló képviselői legteljesebb megbecsülésének kifejezését, és a szakterület méltó helyének megteremtését a tudományos közéletben. Az Alapítvány tevékenységével hozzájárul a kor tudásának megfelelő szintű daganatos betegségkezelés feltételei megerősítéséhez. Mindezen célok megvalósításához regionális szintű politikai és szakmai összefogás szükséges. Az Alapítvány az onkológia oktatásával, kutatásával, a kutatás támogatásával, az elért eredmények hazai és nemzetközi bemutatásával, az eredmények gyógyításban történő felhasználásával összefüggő országos közfeladatokat lát el a jövőben. A törvényjavaslatban foglaltak megvalósulásával az onkológiai képzés és ellátás minőségi átalakulása, végső fokon a daganatos halálozás számának csökkentése várható.

A fenti célok elérése érdekében a javaslat deklarálja az Alapítványt és közhasznú jogállását, valamint felhatalmazza a Kormányt annak létrehozására, továbbá meghatározza az Alapítvány közfeladatát és feladatait.

A 42. §–44. §-hoz

A §-ok jogtechnikai- és szövegponosításokat tartalmaznak.

A 46. §-hoz

A törvényjavaslatban tételesen rögzítésre kerül, hogy a cégnyilvántartás, illetve a cégeljárásban és egyéb nemperes eljárásokban létrejövő adatok adatkezelője a céginformációs szolgálat. Az Infotv. szerint ugyanis az adatkezelő

az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely – törvényben vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusában meghatározott keretek között – önállóan vagy másokkal együtt az adat kezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az adatfeldolgozóval végrehajtatja. Ennek a céginformációs szolgálat felel meg.

A 47. §-hoz

A módosító javaslat újragondolja az állam által biztosított bárki számára elérhető ingyenes céginformációt, amely azt a célt szolgálja, hogy a céginformációt kérő megbizonyosodhasson arról, hogy a cég létezik, továbbá, hogy megismerhesse e cég legfontosabb adatait. A gyakorlati tapasztalatok szerint az ingyenes céginformációt biztosító állami szolgáltatást nem a szabályozási célnak megfelelően veszik igénybe, ezért a javaslat az ingyenes céginformáció biztosítása körében számos módosítást tartalmaz. Az ingyenes céginformáció a jövőben nem úgynevezett tárolt cégkivonat megismerését jelenti, hanem online, valós idejű céginformáció biztosítására kerül sor. Emellett taxatív módon kerül meghatározásra az ingyenes cégszolgálatok köre.

Továbbá annak érdekében, hogy az internetről elérhető ingyenes céginformációs szolgáltatást ne lehessen visszaélésszerűen igénybe venni, a jövőben a céginformációt igénylő azonosítását követően igényel információt. Az ingyenes céginformáció igénybevételére havonta – végrehajtási rendeletben – meghatározott alkalommal kerülhet sor. A javaslat erre figyelemmel garanciális rendelkezésként egy hónapig teszi lehetővé a megismert személyes adatok kezelését. Az adatkezelés tehát arra szolgál, hogy a céginformációs szolgálat minden hónapban ellenőrizni tudja az adatigényléseket. A cégjegyzék adatai nyilvánosak, azonban elsődlegesen nem ingyenesen elérhető adatok, azok megismerésére – törvényben foglalt kivételekkel – ellenszolgáltatás mellett van lehetőség. Az ingyenes céginformáció az állam által biztosított olyan kedvezmény, amelyet korlátlanul nem lehet igénybe venni.

A módosítási javaslat továbbá egy új, ingyenes szolgáltatásként garantálja, hogy a cég minden cégjegyzékbe bejegyzett adatainak változásáról elektronikus értesítést kapjon cégbizonyítvány formájában, továbbá havonta egyszer elektronikus cégkivonatot kapjon.

A 48. §-hoz

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) kiegészítésével a korlátolt felelősségű társaság esetén a cégjegyzék tartalmazza az egyéni vállalkozó által alapított korlátolt felelősségű társaság esetén az alapító egyéni vállalkozó lényeges adatait.

A 49. §-hoz

A javaslat immár nem zárja el a céget attól, hogy egyes cégszolgálat változásának időpontját a cég maga határozza meg. Újdonság lesz az, hogy a tőkefelemelés időpontjának változását a cég a jövőben megadhatja, így változása nem a cégbírósági bejegyzéssel hatályosul. Megjegyezhető egyébként, hogy épp a tőkeváltozások tényleges bekövetkezése, jogi bekövetkezése közötti különbségek a gyakorlatban nem kellően tisztázottak. Találkozni lehet olyan gyakorlattal, amely a társasági határozathozatal napjára visszamenőleges bejegyzést tesz lehetővé, és olyannal is, amely a cégbírósági végzés meghozatalának napját tekinti a változás napjaként. A tőkeemelés kérdése elsődlegesen gazdasági, gazdálkodási kérdés és nem jogkérdés, így a változás időpontja tekintetében nem lehet jelentősége annak, mely napon jegyezte be a változást a cégbíróság. A jegyzett tőke felemelése körében is igaz, hogy a cégbíróság a cégjogi, anyagi jogi feltételek meglétét ellenőrzi, vagyis nem arról dönt, hogy a tőkeváltozás megtörténhet-e vagy sem. E tekintetben tehát ezen adatváltozásnál sem konstitutív a cégbírósági döntés, hanem a bejegyzéssel a cégbíróság azt deklarálja, hogy a tőkeváltozásra vonatkozó eljárás szabályosan lefolytatásra került; a cég döntését (annak célszerűségét, gazdasági okát) azonban nem bírálhatja felül.

A javaslat ezért a tőkeemelés esetében lehetővé teszi, hogy a többi cégszolgálat változásához hasonlóan a cég meghatározza a változás időpontját. Ebből következően nem kizárt a jövőben a Ctv. szabályai figyelembevétele mellett az előre bejegyzés lehetősége sem.

Az előzőekben ismertetett érvek jelentős részben igazak a tőkeleszállítás esetére is, azonban a tőkeleszállítás egyes eseteiben (különösen a kötelező tőkeleszállítás) a cég a működésére vonatkozó kötelező előírások betartása

érdekében dönt a tőkeleszállításról, vagyis nem tisztán gazdálkodási megfontolásról van szó. Más esetekben a hitelezővédelmi szempontok felülírják a fenti érveket, ezért tőkeleszállítás esetén a javaslat a jövőben sem teszi lehetővé, hogy a cég megadja a változás időpontját (hatályát), hanem a változás időpontja továbbra is a tőkeleszállítás cégbíróóság általi bejegyzésének napja lesz.

Fontos kiemelni azt, hogy az adat változásának feltüntetése a cég részéről nem kötelező eleme a kérelemnek, vagyis a cég dönthet úgy, hogy nem adja meg a változás időpontját. Ha a cég nem adja meg a változás időpontját, vagy azok ellenmondóak, a változás időpontja a változásról döntő határozat meghozatalának napja.

Az 50. §-hoz

A javaslat kiegészíti Ctv.-t a nyilvántartásba bejegyzett jog és tény törlése iránti vagyონrendezési eljárással, amelynek megfelelő megoldás már ismert a Ctv. rendszerében. Ugyanakkor e rendelkezésekben kimunkált nemperes eljárásnak a 2012 márciusa után lezárt végelszámolásokra tekintettel is helye van, továbbá, a rendelkezéseket általában a jogutód nélkül törölt céget megillető, közhiteles nyilvántartásban bejegyzett jogokra – a tulajdonjogot ide nem értve – és tényekre alkalmazni indokolt. E vagyónrendezési eljárás egyrészt azon tulajdonjogon kívüli jogosultságok sorsát hivatott rendezni, melyeket a jogutód nélküli megszűnési eljárásban elmulasztottak a nyilvántartásból törölni. Másrészt ezen eljárás a tulajdonjog védelmét is biztosítja azáltal, hogy eszközt teremt arra, hogy a vagyontárgy tulajdonosa a tulajdonjogát a valós viszonyoknak megfelelően, külső behatásoktól mentesen gyakorolhassa. A megszűnt és a cégjegyzékből törölt cég a jogalanyiségát elveszítette, így vonatkozásában jogképességről vagy perképességről nem beszélhetünk. A közhiteles nyilvántartásban szereplő vagyontárgy vonatkozásában a törölt cég tekintetében bejegyzett jog, vagy javára, illetve érdekében feljegyzett tény törlése a nyilvántartás „tisztasága” szempontjából kiemelt jelentőséggel bír, illetőleg a vagyontárgy tulajdonosának alapvető érdeke, hogy tulajdonjoga tekintetében a nyilvántartás a valós viszonyokat tartalmazza és tulajdonjogát más személy behatásától mentesen gyakorolja. Az eljárás iránti kérelmet tehát a vagyontárgy tulajdonosa nyújthatja be, akinek azonosítania kell a törölt céget, okiratokkal kell igazolnia, hogy a vagyontárgy tekintetében tulajdonjoggal rendelkezik, továbbá azt, hogy a törölt cég javára milyen jog vagy tény került a nyilvántartásba bejegyzésre. Ha a kérelem ezen kritériumoknak megfelel, a bíróság elrendeli e különleges vagyónrendezési eljárás lefolytatását. A bíróság bizonyítási eljárást folytat le.

A módosítás a bírósági vizsgálat során nagy hangsúlyt helyez a törölt cég tekintetében bejegyzett jog vagy tény esetleges átengedésének vizsgálatára. Ennek keretében a bíróság megvizsgálja a cég jogutód nélküli megszűnésével összefüggésben keletkezett iratokat, és ha nem áll közvetlen rendelkezésére, beszerzi azokat (levéltártól, harmadik személytől). Ha a szükséges okiratok alapján megállapítható, hogy a jog vagy tény átengedésre került, a bíróság a kérelmet elutasítja. Amennyiben nem került sor átengedésre, vagy annak ténye nem bizonyítható hitelt érdemlően, a bíróság a szerzett jog védelmének érvényesülése érdekében felhívást tesz közzé a Céglőnyben. A javaslat 30 napos határidőt állapít meg az igénybejelentésre. A határidő jogvesztő, amiből következik, hogy igazolási kérelem benyújtásának nincs helye, illetőleg a követelés tekintetében az alanyi jogi jogosultság megszűnik. Ha a 30 nap alatt nem érkezik bejelentés, vagy hitelt érdemlően nem tudják bizonyítani a jog vagy tény jogszerű átszállását, a bíróság határozatot hoz, melyben megállapítja, hogy a bejegyzett jog mást nem illet meg, illetve a tény feljegyzéséhez más személynek érdeke nem fűződik. A bíróság által meghozott végzés alapozza meg a nyilvántartást vezető hatóság intézkedését, amely a törölt cég tekintetében fennálló bejegyzést a rá vonatkozó jogszabályoktól akár eltérően is e végzés alapján törli a nyilvántartásból.

A javaslat egy új különleges vagyónrendezési eljárást teremt, a végelszámolás lefolytatását követően törölt cég vagyónára vonatkozó kérelemre induló vagyónrendezési eljárást, amely a cég volt tagjainak érdekében korrigálni hivatott a végelszámolási eljárás során készült vagyónfelosztási javaslat hiányosságát, illetőleg kezeli azt a helyzetet is, ha a végelszámoló az eljárása során tanúsított legnagyobb gondosság mellett sem volt tudomása egy adott vagyontárgyról, így azt a vagyónfelosztási javaslat nem is tartalmazhatta. Az eljárás tárgyát nem csak a tárgyasult vagyontárgyak, hanem a bankszámlán nyilvántartott pénzeszköz is képezheti. A Ctv. nem határozza meg a vagyontárgy fogalmát, joggyakorlati problémaként merült fel, hogy a törölt céget megillető kötelmi jellegű bankszámlán nyilvántartott pénzkövetelés beleértendő-e a vagyontárgy fogalmába. A Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 8:1. § (1) bekezdés 5. pontja szerint a vagyontárgy dolog, jog, vagy követelés lehet. A vagyontárgy fogalma elvileg lefedi a vagyoni javak körét, amibe beleérthető a pénz is, ugyanakkor ez a Ptk. egyéb vonatkozó szabályaiból nem feltétlenül levezethető. Lehetséges egy olyan értelmezése is a Ptk.-nak, amely szerint a pénz a vagyontárgyak körén kívül álló kategória. Erre tekintettel a javaslat egyértelművé teszi,

hogy e különleges eljárás a már törölt cég bankszámláján nyilvántartott egyenlege tekintetében is megindítható. A jogutód nélkül megszűnt és törölt cég jogalanyisággal már nem rendelkezik, ugyanakkor a volt tagoknak (részvényeseknek) – tekintettel arra, hogy a társaság részére az alapításkor, illetve akár a társaság fennállása alatt is vagyoni hozzájárulást teljesítettek – érdekük fűződik ahhoz, hogy a törölt cég újonnan előkerült vagyontárgyából részesüljenek. Az ennek érdekében benyújtott kérelemben igazolni kell a törölt cég azonosító adatait, az érintett vagyontárgy tekintetében fennálló tulajdonjogi jogosultságot, és be kell mutatni a végelszámolás során elfogadott vagyonfelosztási javaslatot. A volt tagoknak (részvényeseknek) a kérelemhez csatolniuk kell legalább teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt megállapodásukat a vagyontárgy felosztásáról. Mindez azt jelenti, hogy a volt tagok (részvényesek) a kérelem benyújtása előtt egyeztetnek a vagyontárgyból való részesedésük tekintetében. A javaslat e tekintetben nem határoz meg részletszabályokat, így a volt tagok (részvényesek) szabadon rendelkezhetnek a vagyontárgy felosztásáról: akár egykori vagyoni hozzájárulásuk arányában, vagy a cég legutolsó létesítő okiratában foglaltak szerint állapodhatnak meg a vagyontárgy megosztása tekintetében. A javaslat egyértelműen rögzíti, hogy a vagyontárgy nem értékesíthető, azt a volt tagoknak (részvényeseknek) természetben kell kiadni.

A módosítás továbbá a Ctv.-n belüli összhang megteremtését is szolgálja. A vagyonrendezési eljárás lefolytatására a törvényszékek rendelkeznek hatáskörrel, azonban a Ctv. 130. §-a szerinti eljárásra, amelynek célja egyezik a Ctv. 124/B. § szerinti eljárással, a cégbíróság jogosult. Ezen változtatni nem indokolt, így a 124/B. § (1) bekezdését kell pontosítani. Kiemelhető, hogy a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 83/C. §-ában rendezett, azonos célú eljárás és a Ctv. 124/B. § szerinti eljárás különös és általános szabályi viszonyban van egymással, tehát ha felszámolási eljárás lefolytatása előzte meg a cég törlését, a Cstv. szerint kell lefolytatni a vonatkozó eljárást.

Az 51. §-hoz és az 1. melléklethez

A Ctv. 1. számú mellékletének módosítása a változás-bejegyzési kérelem tartalma tekintetében.

Az 52. §-hoz és az 53. §-hoz

A Ctv.-t érintő további rendelkezések az Eüsztv. rendelkezéseivel való összhang megteremtését szolgálják. A számvitelről szóló törvény szerinti beszámoló közzététele kapcsán pontosításra kerül, hogy a cég a beszámolóját a hivatalos elérhetőségén keresztül köteles benyújtani, azaz megszűnik a korábbi gyakorlatnak megfelelő ügyfélkapuról történő benyújtás lehetősége. Az egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról szóló 2013. évi CLXXVI. törvény (a továbbiakban: Átalvtv.) módosítására figyelemmel a törvényjavaslat pontosítja az átalakulásra vonatkozó rendelkezést. Tekintettel arra, hogy az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény (a továbbiakban: Evctv.) alapjára a korlátolt felelősségű társaság bejegyzését megelőző nappal az egyéni vállalkozó jogviszonya a törvény erejénél fogva megszűnik, ezért szükséges rendelkezni arról, hogy a cégbíróság a korlátolt felelősségű társaság bejegyzésének tényéről értesíti az egyéni vállalkozók nyilvántartását vezető szervet.

Az Eüsztv. módosításával összhangban a javaslat az elektronikus kapcsolattartásra szolgáló elérhetőség bejelentésének módját egy irányban teszi lehetővé a cégek esetén.

Az 54. §-hoz és az 55. §-hoz

Magyarország az új típusú közfoglalkoztatási rendszer fejlődési fokozataként a kitűzött célokkal összhangban – meghatározott feltételek mellett – kiemelten preferálja a közfoglalkoztatás alapjain szerveződő szociális szövetkezetek alapítását és működésének hosszú távú fenntarthatóságát.

A közfoglalkoztatás alapjain megalakult szociális szövetkezetek önálló szövetkezeti típusként való nevesítését indokolja, hogy a szociális szövetkezetek között szabályozási szempontból is jól elkülöníthető csoportot jelentenek. Ezen szociális szövetkezetek funkciója, hogy annak keretei között továbbvitelre kerül a még élő vagy korábbi közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztató önkormányzat és annak közfoglalkoztatottjai által kialakított viszony, annak érdekében, hogy a korábbi közfoglalkoztatott személyek a piaci foglalkoztatás felé következő lépcsőt képviselő szociális szövetkezet keretein belül, de még a (korábbi) közfoglalkoztató önkormányzat közreműködése mellett részesülhessenek foglalkoztatásban.

Ezen szociális szervezetek közös jellemzője tehát, hogy annak alapításában és működtetésében részt vesz egyrészt a (korábbi) közfoglalkoztató önkormányzat, másrészt az önkormányzattal jelenleg is, vagy korábban közfoglalkoztatási jogviszonyban álló egy vagy több személy. Ezen jellemzők e szervezeteket jól körülhatárolhatóvá teszik, ezért annak érdekében, hogy az e szervezetek számára jellemzően kedvezményeket nyújtó ágazati szabályozásokban egyértelműen meghivatkozhatóak legyenek, indokolt, hogy ezen támogatásokat igénybe venni kívánó speciális szervezetek elnevezésükben is meg legyenek különböztetve más szociális szervezetektől.

A javaslat ezért előírja, hogy ezen szervezeteknek a nevében – a fő tevékenységére utaló megjelölés mellett – a „start szociális szervezet” megnevezést kell viselniük.

A szervezetekről szóló 2006. évi X. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 21/B. §-a határozza meg a start szociális szervezetnek a más szociális szervezetektől való elkülöníthetőségét meghatározó sajátos jellemzőit.

A rendelkezés alapján a start szervezet alapításában és működésében részt kell vennie egyrészt a közfoglalkoztatásra vonatkozó jogszabályok szerint közfoglalkoztatónak minősülő önkormányzatnak. Az önkormányzat alatt helyi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, illetve ezek jogi személyiségű társulása értendő – lásd a Sztv. hatályos 15. § (1) bekezdését, mely összhangban van a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény 1. § (3) bekezdés a) pontjában meghatározott (önkormányzati) közfoglalkoztató fogalmával.

A szervezetben másrészt alapítóként részt kell vennie olyan személynek, aki az önkormányzattal közfoglalkoztatási jogviszonyban áll, vagy a tagsági jogviszonya keletkezését megelőző egy éven belül közfoglalkoztatási jogviszonyban állt.

A javaslat elkülöníti a szervezet alapítása, valamint az alapítást követő működtetése során érvényesítendő feltételeket. Eszerint az önkormányzat tagságának mind az alapításkor, mind a szervezet egész működése során fenn kell állnia, hiszen az önkormányzat feladata, hogy közreműködésével továbbra is támogassa az immár szövetkezeti taggá vált (volt) közfoglalkoztatottak munkaerőpiacra való visszatérését.

Ugyanakkor az alapítóként résztvevő közfoglalkoztatott tagot nem indokolt elzárni attól, hogy jobb munkalehetőség kínálkozása esetén később – szövetkezeti tagsága megszüntetésével – kilépjen az elsődleges munkaerőpiacra (illetve azt sem lehet kizárni, hogy ezen tag tagsága más okból szűnik meg), azonban az értelem szerű, hogy a start szociális szervezet elnevezést, és az e szervezetek számára az ágazati szabályozásokban kapcsolt kedvezményeket vagy támogatásokat csak olyan szociális szervezet részére indokolt biztosítani, mely szervezet továbbra is keretül szolgál a (volt) közfoglalkoztatottak, illetve hátrányos helyzetű személyek munkalehetőséghez juttatásához. A javaslat az alapítást követően ezért csak azt követeli meg a szövetkezettől, hogy abban mindig legyen olyan tag, aki az önkormányzattal közfoglalkoztatási jogviszonyban áll (vagy a belépést megelőző 1 éven belül közfoglalkoztatottként ilyen jogviszonyban állt). Továbbá ha – elsősorban arra az esetre felkészülve, ha a közfoglalkoztatási programok remélt eredményei folytán lecsökkent közfoglalkoztatotti létszám következtében – a tagsági jogviszonyát megszüntető közfoglalkoztatott tagot nem lehetne pótolni más, az adott önkormányzat által a belépéskor vagy az azt megelőző egy éven belül foglalkoztatott közfoglalkoztatottal, a javaslat a tagsági jogviszonyát megszüntető közfoglalkoztatott pótlását lehetővé teszi a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.) szerinti álláskeresőnek minősülő személy felvételével is. [Az Ft. 58. § (5) bekezdés d) pontja értelmében álláskeresőnek az a személy minősül, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban nem részesül, az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony és a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony kivételével munkaviszonyban nem áll, és egyéb keresőtevékenységet sem folytat, elhelyezkedése érdekében az állami foglalkoztatási szervvel együttműködik, és akit az állami foglalkoztatási szerv álláskeresőként nyilvántart.]

A javaslat a szervezet egész működése során közfoglalkoztatott vagy álláskereső taggal való rendelkezés biztosítására vonatkozó előírásával nemcsak az alapító tag helyébe lépő új tag felvételére, hanem ezt követően is minden olyan új tag felvételére vonatkozik, akit a szervezet működésének időtartama alatt fel kell venni a korábbi ilyen tag pótlása érdekében.

A javaslat tekintettel van arra, hogy az új tag felvételét adott esetben nem lehetséges a korábbi tag jogviszonyának megszűnésével egyidejűleg biztosítani, ugyanakkor a visszaélések elkerülése érdekében egy három hónapos

maximális időtartamot állapít meg arra, amely alatt a kieső tagot pótolni kell, vagyis amely időtartam alatt a szövetkezetnek nem kell rendelkeznie ilyen taggal.

Az átmeneti rendelkezés meghatározza, hogy a már korábban megalapított, és az Sztv. 21/B. §-ában foglaltaknak megfelelő (illetve az éppen cégbejegyzés alatt álló ilyen) szociális szövetkezeteknek meddig kell a cégnevüket „szociális szövetkezet” elnevezésről „start szociális szövetkezet” megnevezésre módosítaniuk.

Az átmeneti rendelkezés úgy fogalmaz, hogy e szövetkezeteknek a megnevezésről szóló rendelkezésnek [Sztv. 21/A. § (2) bekezdés] legkésőbb 2019. december 31. napjától kell megfelelniük. A megfelelésre utalás oka, hogy a cégnév olyan cégadat, melynek – alapszabály-módosítás is igénylő – változtatása esetén a cég meghatározhatja, hogy ezen változás a cégjegyzékbe mely időbeli hatállyal kerüljön bejegyzésre. A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) alapján ugyanis a változásbejegyzési kérelmet az alapul szolgáló döntéstől (jelen esetben az alapszabály-módosítás elfogadásától) számított 30 napon belül kell benyújtani, és a szövetkezet meghatározhatja, hogy a cégnévváltozás időpontja a döntés napja vagy valamely azt követő időpont legyen-e. Ennek annyi a korlátja, hogy ha a szövetkezet a változás időpontjaként a döntés napját követő napot jelöl meg, és ezen időpont a változásbejegyzési kérelem benyújtását követő időpont, akkor a változás időpontja legfeljebb 30 nappal lehet későbbi a kérelembenyújtás napjánál [Ctv. 30. § (4) bekezdés, 50. § (5) és (6) bekezdés].

A Ctv. ezen rendelkezéseit figyelembe véve tehát a szövetkezeteken múlik, hogy mikor fogadja el az alapszabály-módosítást és azt mikor, és a cégnévváltozás milyen időbeli hatállyal való bejegyzésének kérelmezése mellett nyújtja be változásbejegyzési kérelemben a cégbírósághoz.

A névváltoztatásnak költségvonzata van, melynek fő elemei az alapszabály közgyűlési határozattal történő módosítása, a kötelezően igénybe veendő ügyvéd díja, és a cégbíróság felé való bejelentési kötelezettség 15 000 forint illetéke és 3 000 forint közzétételi költségtérítése [azzal, hogy a közhasznú jogállást is elnyert szociális szövetkezet teljes személyes illetékmentességben részesül; az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés m) pont, 45. § (3b) bekezdés, valamint a Céglétszabályban megjelenő közlemények közzétételéről és költségtérítéséről szóló 22/2006. (V. 18.) IM rendelet 5. § (1) bekezdés].

Tekintettel arra, hogy a módosítás hátrányos helyzetű személyek által alapított szociális szövetkezeteket kötelez a névváltoztatásra, a javaslat könnyítésként mentesíti ezen szociális szövetkezeteket a cégbírósági illeték és közzétételi költségtérítés megfizetése alól. Ha a szociális szövetkezet egyéb cégadatot érintő változást is bejelent, akkor ezen egyéb változás költségeit meg kell fizetnie.

Az 56. §-hoz

A módosítás lehetővé teszi, hogy azon magyar állampolgár családtagok, akik a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény átmeneti rendelkezései szerint nemzeti letelepedési engedély kiadását kérelmezik, azonban az eljárás alatt lejár a korábbi tartózkodási kártya vagy állandó tartózkodási kártya okmányuk, az eljárás idejére ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolással kerülhessenek ellátásra.

A javaslat a magyar állampolgárok harmadik országbeli családtagjai tekintetében is biztosítja, hogy a bevándorolt, letelepedett vagy menekült státusszal rendelkező harmadik országbeli állampolgárokhoz hasonlóan az eltartott felmenők a nemzeti letelepedéshez szükséges három éves várakozási idő alól mentesüljenek, amennyiben a kérelmezést megelőző egy éve már családi életközösségben élnek a magyar állampolgárral. Emellett a harmadik országbeli állampolgárok házastársaihoz hasonló kedvezményeket is biztosítja a magyar állampolgár házastársainak is, amennyiben a házasságot már a kérelem benyújtása előtt két éve megkötötték.

Az 57. §-hoz

Az Alkotmánybíróság a 3/2018. (IV. 20.) AB határozatában megállapította, hogy az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdését sértő mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség áll fenn annak következtében, hogy a jogalkotó a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvénnyel (a továbbiakban: Knyt.) nem biztosította a Magyar Nemzeti Bank által létrehozott, közpénzekből finanszírozott alapítványok által természetes személyek számára nyújtott támogatások átláthatóságát. A módosítási javaslat az alaptörvény-ellenesség kiküszöbölése érdekében a Knyt. hatályát a Knyt.-ben nevesített személyek számára

odaítelt támogatások mellett, az e személyek által létrehozott, vagy e személyek közvetlen vagy közvetett többségi tulajdonában lévő jogi személyek vagy jogi személyiséggel nem rendelkező egyéb szervezetek számára odaítelt, természetben vagy pénzben juttatott támogatásokra is kiterjeszti.

Az 58. §-hoz

A javaslat a Kjtv. által előírt – jelen módosítás során számlázó programmal kiegészített – egységes ügykezelő alkalmazás eljárásjogi vonatkozásainak rögzítése érdekében módosítja az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvényt (a továbbiakban: Kjnp.). A fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvényhez (a továbbiakban: Fmhtv.) hasonlóan a javaslat előírja, hogy a közjegyzőnek a beadvány adatait haladéktalanul, de legfeljebb az érkezéstől számított 8 napon belül rögzítenie kell az alkalmazásban. Ez egyrészt lehetővé teszi a további elektronikus ügykezelést, másrészt lehetővé válik az is, hogy a közjegyzői ügyben keletkezett iratok – jogorvoslat esetén – elektronikus úton kerüljenek felterjesztésre a bírósághoz.

Az alkalmazás újdonsága, hogy a közjegyző a határozatait és más iratait az alkalmazáson keresztül is előállíthatja, illetve ha hagyományosan, papír alapon készíti el a közokiratot, akkor azt az alkalmazásban kell rögzíteni. Ezáltal az eljárás során elvégzett cselekmények nyomon követhetővé, a keletkezett iratok pedig elektronikus úton elérhetővé válnak, továbbá ez az ügyvédi folyamat számottevő technológiai korszerűsítést jelent, és egyidejűleg csökkenti a papíralapú ügyintézésrel járó költségeket. A digitális másolatok alapjául szolgáló iratokat az érkezésüktől számított öt év elteltével selejtezni kell, ezáltal a papíralapú iratok megőrzésével járó kiadások is csökkennek.

A titoktartási kötelezettségre és az adatvédelmi előírásokra figyelemmel szükséges rögzíteni, hogy az alkalmazásban az egyes műveletek a közjegyző, illetve az alkalmazottja azonosítását követően végezhetőek el, továbbá törvényi szinten szükséges kimondani, hogy az alkalmazásban rögzített digitális másolatok, illetve az alkalmazásba bevitt adatok, valamint az ezen adatok alapján készített okirat közokirati bizonyító erővel bizonyítja, hogy azok tartalma az eredeti okirattal megegyezik.

Szintén az Fmhtv.-ben foglaltakhoz hasonlóan a javaslat lehetővé teszi, hogy a közjegyző az iratokat belföldi kézbesítési címre az alkalmazáson keresztül is kézbesíthesse. Rögzíteni kell ugyanakkor, hogy ilyen módon nem kézbesíthető a közjegyzői okirat, annak hiteles kiadmánya, illetve hiteles másolata; valamint nem élhet ezzel a lehetőséggel a közjegyző akkor sem, ha az irat a jelenlévő félnek nyomban kézbesíthető, illetve ha az iratot az Eüsztv. rendelkezéseire tekintettel elektronikus úton kell kézbesíteni.

A közjegyző a fentiek szerint kézbesíthet az alkalmazásban előállított iratot, valamint olyan iratot is, amelyet az alkalmazástól függetlenül állított elő, de az alkalmazásban rögzített. E szabályozási megoldás kellő mozgásteret biztosít a közjegyzőnek az iratai elkészítése és kézbesítése tekintetében.

Törvényben szükséges rögzíteni, hogy az alkalmazáson keresztül előállított, illetve abban rögzített jegyzőkönyv (igazolás), iratanyag és határozat (értesítés, bizonyítvány, végrehajtási lap, végrehajtási záradék) központilag kinyomtatott kiadmánya ugyanúgy közokirat, mint a közjegyző által saját irodájában előállított és kinyomtatott irat.

A javaslat rögzíti továbbá az alkalmazásra vonatkozó naplózási szabályokat, illetve tekintettel arra, hogy az alkalmazás működése eljárási határidőket érinthet, az üzemzavarra vonatkozó rendelkezéseket.

A törvényjavaslat 58. §-a az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény módosításáról rendelkezik. A kamara és a közjegyzők – mint együttműködő szervek – közötti kapcsolattartás keretében fellépő üzemszünet, üzemzavar tekintetében az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvény az előre tervezhető technikai tevékenység (üzemszünet) esetében előírja az együttműködő szervek mellett az Elektronikus Ügyintézési Felügyelet értesítését. A hirtelen fellépő, előre nem tervezhető üzemzavar esetében elegendő csak a szervek értesítése. Mivel a módosító javaslat az üzemzavar körébe sorolja az előre tervezhető karbantartást is, ezért javasolt feltüntetni a közjegyzők értesítése mellett a Felügyelet tájékoztatását is.

Az 59. §-hoz

Az Fmhtv. hatálybalépése óta a fizetési meghagyásos eljárás eljárási díjának mértékét meghatározó előírások nem módosultak. Az azóta eltelt idő alatt azonban a gazdasági viszonyok megváltoztak, az infláció nőtt, a közjegyzők kiadásai, illetve adminisztratív terhei pedig növekedtek. A törvényjavaslat ezen indokokra tekintettel módosítja

a fizetési meghagyásos eljárásért fizetendő eljárási díj minimum összegét, valamint az eljárásban résztvevő felek száma alapján számítandó díj mértékét. A javaslat továbbá – ehhez igazodóan – módosítja a fizetési meghagyásos eljárásban érvényesülő költségkedvezmények, a végrehajtási díj és a biztosítási intézkedés elrendelése iránti kérelem előterjesztéséért fizetett minimum összeg mértékét.

Az 60. §-hoz

Az egyéni vállalkozók nyilvántartásából történő adatigénylés – a személyes adatokra is tekintettel – szigorú szabályok szerint történik. A hatályos szabályozás szerint az egyéni vállalkozók nyilvántartásában szereplő teljes adatkör megismerésére szűk körben nyílik lehetőség, polgári peres eljárás során a bíróság, vagy folyamatban lévő büntetőeljárás során a nyomozó hatóság, az ügyészség és a bíróság jogosult adatigénylésre. Erre tekintettel indokolt az adatigénylők körének bővítése a nemzetbiztonsági szolgálatokkal, hiszen a nemzetbiztonsági szolgálatok eljárása során is felmerülhet adatigénylés az egyéni vállalkozók nyilvántartásából.

Az 61. §-hoz és a 62. §-hoz

A javaslat lehetővé teszi, hogy egyéni vállalkozó gazdasági tevékenységének folytatása céljából speciális módon, egyéni vállalkozói jogviszonyának megszüntetése mellett olyan egyszemélyes korlátolt felelősségű társaságot alapítson, amelyre vonatkozóan az Evecvtv. mind vagyoni viszonyai, mind pedig a vállalkozási tevékenységével összefüggő magánjogi viszonyai körében speciális jogutódlást állapít meg. A korlátolt felelősségű társaságra vonatkozó általános szabályoktól eltérően a társaság előtársaságként nem működhet, alapításakor további cégiratok benyújtása kötelező, valamint a cégjegyzék rögzíti a speciális felelősség tényét, egyebekben azonban értelemszerűen a korlátolt felelősségű társaságokra vonatkozó általános szabályozás vonatkozik a javaslat szerint alapított korlátolt felelősségű társaságra is. A javaslat rögzíti azt is, hogy az egyéni vállalkozó kizárólag egyszemélyes korlátolt felelősségű társaságot alapíthat, mivel ilyen formában lehet biztosítani a speciális jogutódlást. Nincs azonban akadálya annak, hogy a későbbiekben a társaságnak több tagja is legyen.

Figyelemmel arra, hogy a javaslat szerinti alapítás lehetősége gazdasági tartalmát tekintve az egyéni vállalkozói tevékenység továbbfolytatásának tekinthető, ezért rögzíteni szükséges a vállalkozó azon kötelezettségét, hogy az egyéni vállalkozói tevékenységgel összefüggő vagyona leltározásra kerüljön, illetve, hogy a vállalkozó meghatározza, melyek azok az eszközök, amelyeket a társaság rendelkezésére bocsát vagyoni hozzájárulásként vagy egyéb átruházás keretében. A javaslat rögzíti továbbá, hogy ha az egyéni vállalkozói jogviszony egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság alapítására tekintettel szűnik meg, ezért az egyéni vállalkozói minőségben szerzett vagyontárgyak – az alapító eltérő rendelkezése hiányában – a korlátolt felelősségű társaságot illetik meg, valamint a természetes személynek az egyéni vállalkozói minőségében kötött szerződéseiből eredő jogok jogosultjává a korlátolt felelősségű társaság válik. Tekintettel arra, hogy az egyéni vállalkozó teljes vagyonával felel vállalt kötelezettségeiért, a javaslat meghatározza, hogy korlátolt felelősségű társaság alapítása esetén az adott követelés elévülési idején belül az alapító egyéni vállalkozó és a korlátolt felelősségű társaság korlátlanul és egyetemlegesen felel. A törvény az egyéni vállalkozó gazdasági tevékenységének folytatása céljából teszi lehetővé a korlátolt felelősségű társaság alapítását, ezért annak érdekében, hogy az alapító egyéni vállalkozó felelőssége és helytállása ne legyen kiüresíthető, a szabályozás előírja, hogy az egyéni vállalkozó öt évig nem lehet gazdaság társaság korlátlanul felelős tagja és nem létesíthet újabb egyéni vállalkozói jogviszonyt. Meg kell előzni ugyanis, hogy a korlátolt felelősségű társaság alapítását követően az általános elévülési időn belül az egyéni vállalkozót egyszerre több magánjogi jogviszonyában terhelje korlátlan helytállási kötelezettség.

A javaslat az egyéni cégre vonatkozó rendelkezésekhez hasonlóan lehetővé teszi, hogy a hatósági engedélyek jogosultjává a szükséges feltételek fennállása esetén a korlátolt felelősségű társaság váljon. A speciális jogutódlás atipikus jellegére tekintettel a cégbíróságnak a korlátolt felelősségű társaság bejegyzését tartalmazó végzésében utalni kell az Evecvtv. speciális rendelkezéseire.

A javaslat rögzíti, hogy a korlátolt felelősségű társaság csak a cégbejegyzés napjával kezdheti meg a működését, ellenkező esetben átfedés lenne az egyéni vállalkozói tevékenység és a korlátolt felelősségű társaság működése között.

A 63. §–67. §-hoz

A törvényjavaslat az egyéni cég alapításakor is rendelkezik a vagyoni elemek felméréséről, és a speciális jogutódlási szabályokról, mivel nem indokolt lényeges különbséget tenni aközött, hogy az egyéni vállalkozó egyéni céget vagy korlátolt felelősségű társaságot alapít.

Emellett indokolt, hogy az egyéni vállalkozók nyilvántartását vezető szerv az egyéni vállalkozói tevékenység megszűnésekor ne kizárólag az egyéni cég, hanem a korlátolt felelősségű társaság alapításának tényét is jegyezze fel a nyilvántartásba.

Az E-ügyintézési törvény módosításával összhangban a javaslat az elektronikus kapcsolattartásra szolgáló elérhetőség bejelentésének módját egy irányban teszi lehetővé az egyéni vállalkozók esetén.

A javaslat továbbá szövegpontosító jellegű módosításokat tartalmaz.

A 68. §-hoz és a 114. §-hoz

A javaslat rögzíti, hogy a nemzeti minősített adat védelmére vonatkozó fizikai és elektronikus biztonsági feltételeket 2021. december 31-ig kell megteremteni, valamint az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonsági feltételeinek történő megfelelés határideje további két évvel meghosszabbodik.

A 69. §-hoz és a 70. §-hoz

A köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló törvény módosításával lehetővé válik a köztulajdonban álló gazdasági társaságoknál a belső kontrollrendszer kialakítása. Az Állami Számvevőszék legfrissebb, a köztulajdonban álló gazdasági társaságok 2018. évi integritás helyzetéről szóló tanulmánya (a továbbiakban: ÁSZ tanulmány) is alátámasztja a köztulajdonban álló gazdasági társaságok belső kontrollrendszerére vonatkozó szabályozás kialakításának szükségességét. Az ÁSZ tanulmány megállapítja, hogy a „nagyobb vállalati méret szinte mindig együtt jár az integritási veszélyek gyakoribbá válásával, de a magasabb kontrollszint megteremtése nem automatikus, az tudatos intézkedést igényel. Fontos megállapítás, hogy „a kontrollok kiépítése elsősorban nem a külső körülményektől, hanem a társaság menedzsmentje integritás iránti elkötelezettségétől függ.” Azonban az ÁSZ tanulmány azt a következtetést is levonja, hogy „az integritás erősítését nem célszerű teljesen a társaságok menedzsmentjére bízni, a legfontosabb kontrollok esetében indokolt a kontroll kiépítésének előírása a köztulajdonú társaságok számára a tulajdonos által vagy jogszabályban.”

A javaslat új szabályozás hatálya alá tartozó gazdasági társaságok egy része kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetként jelenleg a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet] hatálya alá tartozik, azonban ez a kormányrendelet az új törvényi szabályozás hatályba lépéséig módosulni fog, ezzel kiküszöbölve a hatály összeütközését, megteremtve a törvényi és rendeleti szabályok alkotmányos összhangját. A tervezett szabályozás nem terjed ki a köztulajdonban álló gazdasági társaságok teljes körére. A köztulajdonban álló gazdasági társaságok nagyon heterogének a tevékenységi körük, a forrásaik és méretük tekintetében. Az új szabályozás hatályának megállapítása során a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény szerinti mikrovállalkozások mérlegfőösszeg határérték, míg a foglalkoztatotti létszám esetében a 100 fő került figyelembevételre gazdasági méret megállapítása kapcsán, ami indokolja a szigorúbb szabályozást. A költségvetési szervezeteknek is 100 fő átlagos statisztikai állományi létszám felett kell önálló gazdasági szervezettel rendelkezni, ezért a belső kontrollrendszer és a belső ellenőrzési rendszer meghatározott feltételek szerinti kialakítás is ezen határértékhez került hozzáigazításra. A kialakított határértékek kialakításakor a szabályozás kapcsán lefolytatott egyeztetések során beérkezett javaslatok, valamint az ÁSZ tanulmány következtetésein alapulnak. A javaslat alapján azon gazdasági társaságokra terjed ki a szabályozás, amelyekre a gazdasági erejük alapján az e törvényben és e törvény szerinti végrehajtási rendeletben meghatározott követelmények nem rónának aránytalan terhet. Ez nem jelenti azt, hogy ennél kisebb gazdasági társaságok esetében nem kell belső kontrollrendszert kialakítani, csak annyit, hogy a méretük nem indokolja a belső kontrollrendszerük jogszabályi szintű előírását.

Tekintettel a Magyar Nemzeti Bank alkotmányos helyzetére a tervezett új szabályozás nem terjed ki a Magyar Nemzeti Bankra, továbbá nem terjed ki azon köztulajdonban álló gazdasági társaságokra, amelyek a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény, illetve a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény hatálya alá tartoznak, mivel e jogszabály már szektorspecifikusan,

egységesen tartalmazza a belső kontrollrendszer kialakítására vonatkozó előírásokat. Ennek megfelelően a párhuzamos szabályozás elkerülése érdekében ezen köztulajdonban álló gazdasági társaságokat szükséges kivenni a most alkotandó jogszabályi rendelkezések hatálya alól.

A köztulajdonban álló gazdasági társaságok belső kontrollrendszerére vonatkozó szabályozás megalkotásának célja, hogy elősegítse a köztulajdonban álló gazdasági társaságok szabályszerű működését, valamint hozzájáruljon Magyarország polgárainak az állami szférába és különösen az állami tulajdonú gazdasági társaságok hatékony működésébe vetett bizalmának erősítéséhez. Az előterjesztésben szereplő új szabályozás a belső kontrollrendszer kiépítésére vonatkozó keretszabályokat tartalmazza a nemzetközi belső kontroll standardokra épülően (COSO, INTOSAI GOV 9001), a köztulajdonban álló gazdasági társaságok működési környezetére átültetve.

Összhangban az ÁSZ tanulmány következtetésével – miszerint „a köztulajdonú társaságok integritása szempontjából nagy előrelépést jelentene, ha általánossá válna a független belső ellenőrzés, a kockázatkezelés, a kontrollring, valamint az összeférhetetlenség szabályozása” – a törvényjavaslat kötelező elemként írja elő a belső ellenőrzési funkció kialakítását és működtetését, valamint meghatározza a belső ellenőrzés hatékony működéséhez elengedhetetlen, a belső ellenőrzés függetlenségét biztosító garanciális szabályokat. Ennek egyik kiemelt eszköze, hogy a gazdasági társaság első számú vezetője a belső ellenőrzést szakmailag nem irányíthatja csak adminisztratíván, ami azt jelenti, hogy a belső ellenőrzés, mint szervezeti egységhez kapcsolódó irányítási feladatokat láthatja el. (például munkavégzés feltételeinek biztosításával, munkáltatói jogkörök gyakorlásával kapcsolatos irányítás).

A belső ellenőrzési funkció megfelelő színvonalú ellátása érdekében a törvény hatálya alá eső köztulajdonban álló gazdasági társaságnál az a természetes személy végezhet belső ellenőrzési tevékenységet, aki – teljesítve a külön jogszabályban meghatározott képzettségre és szakmai tapasztalatra vonatkozó követelményeket – szerepel az államháztartásért felelős miniszter által a belső ellenőrzési tevékenység folytatására jogosult személyekről vezetett nyilvántartásban. A nyilvántartásba vétel feltételeit – a köztulajdonban álló gazdasági társaságok sajátosságainak figyelembevételével – a 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet, valamint költségvetési szervnél belső ellenőrzési tevékenységet végzők nyilvántartásáról és kötelező szakmai továbbképzéséről, valamint a költségvetési szervek vezetőinek és gazdasági vezetőinek belső kontrollrendszer témájú továbbképzéséről szóló 28/2011. (VIII. 3.) NGM rendelet határozza meg. A módosítás továbbá tartalmazza a köztulajdonban álló gazdasági társaságok belső kontrollrendszerének részletszabályainak megalkotásához szükséges felhatalmazásokat.

Az említett felhatalmazó rendelkezések tekintetében szintén a 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet módosítása rendezi a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetekre vonatkozó szabályok közötti kollízió feloldását.

A javaslat továbbá lehetővé teszi a 7/J. § szerinti belső kontrollrendszer alkalmazását, működtetését az olyan, köztulajdonban álló gazdasági társaságok számára is, amelyek ugyan nem felelnek meg a 7/J. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, de a felügyelőbizottság ajánlása alapján mégis alkalmazni kívánják e szabályokat.

A módosítás a belső ellenőrök és a megfelelési tanácsadó feladatellátásához szükséges törvényi szintű előírást is magában foglal a minősített adatok, üzleti titkok, személyes adatok megismerésére és kezelésére vonatkozóan, hogy ezek esetében a célhoz kötöttség megalapozott legyen.

A 72. §-hoz

A hagyatéki eljárásban a közjegyzői nemperes eljárás szabályai csak akkor alkalmazhatók, ha a hagyatéki eljárásról szóló törvény kifejezetten így rendelkezik, ezért a hagyatéki eljárásról szóló törvényt ki kell egészíteni a közjegyzői nemperes eljárás rendelkezéseire való utalással.

A 73. §-hoz

A büntetőeljárásról szóló törvény 58. § (4) bekezdése alapján „a költségvetést károsító bűncselekmények, valamint az állam sérelmére elkövetett más bűncselekmény esetén a jogszabályban meghatározott szerv a büntetőeljárásban egyéb érdekeltként részt vehet.” A rendelkezés deklarálja a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) mint egyéb érdekelt részvételét a vonatkozó büntetőeljárásokban.

A 74. §-hoz

A módosítás indoka a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hivatalának (a továbbiakban: NAIH) jelzése, mely alapján indokolt pontosítani a hivatkozott jogszabályhelyt az adatkezelő pontos megjelölésével, a figyelemfelhívó jelzésre és az adatkezelési tájékoztatásra vonatkozó rendelkezések egyértelmű elhatárolásával, az adatok zárolását lehetővé tevő rendelkezések megjelenítésével.

Az Általános Adatvédelmi Rendelet (GDPR) az adatkezelés jogalapját is érintő változásokat vezetett be, így például a kötelező adatkezelési jogviszonyok vonatkozásában a „készíthet”, „jogosult kezelni”, a „kezelhet” és más, hasonló normatív tartalmat kifejező feltételes módok használata kerülendő, hiszen az adatkezelés vagy valamely jogi kötelezettségen, vagy valamely közfeladat végrehajtásán alapul, következésképp az tipikusan nem az adatkezelő döntésének, mérlegelésének a függvénye, e mérlegelést maga a jogalkotó végezte el, illetve kell, hogy elvégezze. Így a feltételes mód alkalmazása helyett a kötelezettséget és a kezelendő adatfajták zárt taxációját kifejező nyelvi forma alkalmazása szükséges.

A 75. §-hoz

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal vezetői struktúrájában a szakmai helyettesek feladatköre, és ezzel megnevezése is változott. Ennek maradéktalan átvezetése érdekében szükséges a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló törvény módosításának pontosítása is. A javaslat ezáltal a szervezeti változásokhoz kapcsolódó szövegcséres módosításokat tartalmaz.

A 76. §-hoz

A Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló törvény egyes rendelkezéseinek hatályon kívül helyezését tartalmazza.

A 77. §-hoz

Egyes külföldről érkező tartásdíj-fizetések tekintetében nehézséget jelent, hogy az érintett külföldi állam szabályozása miatt csekken érkeznek a tartásdíj, a magyarországi bankok azonban üzletpolitikai okokból az érintett államból érkező csekkeket nem váltják be. A külföldi hatóságok a behajtott összegeknek a magyarországi kérelmezőknek közvetlen banki átutalással történő megfizetésétől, belső jogukra hivatkozva elzárkóznak. Ezáltal a külföldön behajtott tartásdíj nem tud eljutni a magyarországi jogosultakhoz, ami veszélyezteti az érintett magyarországi gyermekek tartását.

A behajtott tartásdíjnak a tartásdíj jogosultjai részére történő eljuttatásának alternatív módja lenne, ha a külföldi hatóságok a magyar központi hatóságnak küldenék meg a tartásdíjat banki átutalással, majd a magyar központi hatóság továbbítaná azt a kérelmezőnek. Ennek megvalósíthatóságához azonban szükséges, hogy a központi hatóság jogosultsággal rendelkezzen e pénzeszközök fogadására és az egyes kérelmezők részére történő továbbítására. Ennek megfelelően egészítené ki a javaslat a határon átnyúló tartási ügyekben a központi hatósági feladatok ellátásáról szóló törvényt annak figyelembevételével, hogy a központi hatóság útján történő továbbítás csak azon esetekben lenne alkalmazható, ha a tartásdíj közvetlenül nem küldhető meg külföldről a kérelmezőnek.

A 78. §-hoz

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény módosításáról szóló 2017. évi CCI. törvény a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (a továbbiakban: Nektv.) 53. § (1) bekezdésének 2015. január 1-je óta hatályos szövege szerint „A választáson választó, aki a nemzetiségi névjegyzékben szerepel. A nemzetiségi névjegyzékbe kérelmére fel kell venni azt a magyar állampolgárt, aki...” 2014. december 31-ig azonban felvételre kerültek a nemzetiségi névjegyzékbe a helyi önkormányzati választásokon választójogosult, de nem magyar állampolgárságú választópolgárok is. A Nektv. 160. § (2) bekezdése átmeneti rendelkezést is megállapít arra készülve, hogy a nem magyar állampolgárok törlésre kerülnek a nemzetiségi névjegyzékből: „A nemzetiségi önkormányzati képviselők 2015. január 1-jét megelőzően kitzúzott választásán mandátumot szerzett nem magyar állampolgár választópolgárok mandátuma a nemzetiségi névjegyzékből magyar állampolgárságuk hiányára tekintettel történt törlése következtében nem szűnik meg.” A törlést előíró szabályozás azonban nem született meg, így mindeddig nem került sor a 2015. január 1-je előtt nemzetiségi névjegyzékbe vett nem magyar állampolgárok nemzetiségi regisztrációjának hivatalbóli törlésére, így szükséges ezt pótolni.

A 79. §-hoz

A Nektv. 64. § (2) bekezdés a) pontjának módosítása szerint „A választópolgár a települési nemzeti önkormányzati képviselők választásán az 51. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben legfeljebb három, az 51. § (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben legfeljebb öt települési képviselőjelöltre szavazhat.” Ugyanakkor nem került megemelésre az 51. § (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben a nemzeti önkormányzat képviselő-testületének létszáma négyről öt főre, így a javaslat e rendelkezés korrekcióját végzi el.

A 80. §-hoz

Az Eüsztv. módosításával összhangban a javaslat a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló törvényben az elektronikus kapcsolattartásra szolgáló elérhetőség bejelentésének módját egy irányban teszi lehetővé a gazdálkodó szervezetnek minősülő civil szervezetek esetén.

A 81. §-hoz és a 82. §-hoz

A javaslatban foglalt rendelkezések egyértelművé teszik, hogy több gazdálkodó szervezet számára milyen módon nyílik lehetőség arra, hogy erőforrásai közös felhasználásával ágazati képzőközpontként kapcsolódjon be a duális szakképzés gyakorlati képzésébe. Ezzel a javaslat lehetővé teszi ágazati képző központok megalakulásának lehetőségét, tényleges támogatásukat. Továbbá a gyakorlati képzés színvonalának erősítése mellett a képzést folytató szervezetek körének bővítését is szolgálja, amely lényeges pontja a szakképzés 4.0 stratégia beavatkozásainak, a duális képzés új megvalósítási formájának kialakításának. A javaslat hatályvesztést tartalmazó rendelkezése a szabályozási célhoz igazodó technikai jellegű változtatást jelent.

A 83. §–85. §-hoz

A törvényjavaslat a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényt (a továbbiakban: Mötv.) egy új 108/C. §-sal egészíti ki, ami lehetővé teszi az önkormányzat tulajdonában álló ingóság tulajdonjogának ingyenes átruházhatóságát, amely kérdés nem kerülne a képviselő-testület át nem ruházható hatáskörébe. A 2019. január 1-jétől hatályos rendelkezése indokolatlanul korlátozza a z önkormányzatot abban, hogy egyes ingó vagyontárgyai átruházását esetlegesen szerveire delegálja. Az Mötv. eredeti rendelkezései az ingó vagyon átadásáról, illetve átvételéről szóló döntés átruházását nem korlátozták. A módosítással elválik a egymástól az Mötv. 108. §-ában szabályozott vagyoni kör, amely az állam, az egyház és az önkormányzat közötti ingatlan vagyon ingyenes átadására vonatkozik, míg az új 108/C. § az ingó vagyon egyéb szerv részére történő átadásának lehetőségét teremti meg. Az átruházás korlátja egyfelől az, hogy az átadás nem veszélyeztetheti az önkormányzat feladat-ellátását, illetve az, hogy a képviselő-testület az önkormányzati rendeletben határozza meg normatív módon azt az értéket, amely fölött a képviselő-testületnek kell döntenie. Ezzel összefüggésben a javaslat az ingó vagyon ingyenes átruházására vonatkozó önkormányzati rendelet megalkotása érdekében felhatalmazó rendelkezéssel egészíti ki az Mötv. érintett szakaszát.

A 86. §-hoz

A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Gst.) módosítása az önkormányzati adósságot keletkeztető ügyletek előzetes engedélyezése során úgy bővíti újabb szempontokkal a Kormány által vizsgálendő engedélyezési kritériumokat, hogy azok egyértelműen megfeleljenek az Alaptörvény 34. cikk (5) bekezdése szerinti szabályozási felhatalmazásnak, így a költségvetési egyensúly megőrzése céljának. Ezáltal jobban kiszűrhetővé válnak azok az ügyletek, amelyek költségvetési egyensúly megőrzését veszélyeztetik.

A 87. §-hoz

A törvényjavaslat a Gst. módosításával megteremti annak a lehetőségét, hogy egy, már megkötött ügylet kapcsán ne kelljen új engedély iránti kérelmet benyújtani, ha a hitelösszeg lehívásának ütemezésén (jellemzően, ha korábban kívánja lehívni az adósságot a tervezettnél) kíván a helyi önkormányzat változtatni. Ilyen esetben elegendő lesz módosítás iránti kérelem beadása.

A 88. §-hoz

A módosítás célja, hogy a közvetetten vagy közvetlenül 100%-os önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságok kis összegű (összeszámítva éves szinten 50,0 millió forint alatti) adósság ügyletei – az önkormányzati kis összegű ügyletekhez hasonlóan – kormányzati engedély nélkül megköthetőek legyenek. A 2017. és 2018. évek összesített adatai alapján a 100%-os önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságok 50 millió forint alatti ügyletei a teljes ügyletek 30%-át képviselték. A módosítás az adminisztráció csökkenését eredményezi a közigazgatásban, és gördülékenyebb pénzgazdálkodást tesz lehetővé a társaságok működésében.

A 89. §-hoz

A helyi önkormányzatok adósságot – többek között – akkor keletkeztethetnek, ha az adósság visszafizetéséből eredő fizetési kötelezettségük nem haladja meg saját bevételük felét. Az európai uniós vagy nemzetközi szervezettől elnyert támogatások megelőlegezésére felvett hitelekkel eredő fizetési kötelezettségeket jelenleg sem kell figyelembe venni a számítás során. Indokolt e rendelkezés kiegészítése a hazai költségvetésből kapott támogatások megelőlegezésére felvett hitelekkel eredő fizetési kötelezettségekkel is, hiszen ezen ügyletek visszafizetésére sem a saját bevételekből, hanem a folyósított támogatásokból kerül sor.

A 90. §-hoz

A módosítás célja, hogy a nemzetközi szerződésben meghatározott, a Magyar Állam hitelfelvételét tartalmazó finanszírozási konstrukcióban megvalósuló, kizárólagos állami tulajdonú vagyon fejlesztését szolgáló beruházás megvalósítása érdekében 100%-os állami tulajdonú gazdasági társaság részére nyújtott támogatás kikerüljön a költségvetési támogatás fogalma alól annak speciális finanszírozási jellegére tekintettel, mivel az ilyen ügylet jelentősen eltér az államháztartás központi alrendszeréből ellenérték nélkül, pénzben nyújtott támogatástól.

A 91. §-hoz

A törvényjavaslat a központi költségvetési törvény éves rendelkezései helyett általános jelleggel írja elő, hogy a tulajdonosi ügyleteket a kijelölt tulajdonosi joggyakorlók esetében is a kifejezetten állami vagyongazdálkodásra vonatkozó költségvetési fejezetekkel egyezően kell elszámolni.

A 92. §-hoz

A módosítás előírja, hogy a Kormány egyedi határozatban a szabad előirányzatot meghaladó mértékű vagy tárgyévi előirányzattal nem rendelkező közfeladathoz kapcsolódó kötelezettségvállalást a forrásbiztosítás végső határidejének megjelölésével engedélyezhet. E rendelkezés célja az, hogy ütemezett módon kerülhessen sor a központi tartalékok felhasználására.

A 93. §-hoz

A Kt. már nem tartalmazza a főosztályvezető-helyettes besorolását, ezáltal a módosítás az ezzel való összhang megteremtésére irányul, továbbá a költségvetési felügyelőkre vonatkozó rendelkezéseket egészíti ki a költségvetési felügyelő helyettesítésére vonatkozó szabályokkal.

A 94. §-hoz és a 95. §-hoz

A javaslat a jogtalanul igénybe vett állami támogatások kapcsán hozott kúriai ítéletekre figyelemmel szűkíti a Kincstár felülvizsgálati hatáskörét, és ehhez kapcsolódóan pontosítja a visszafizetési jogkörének kereteit. A Kúria ítéletei szerint a jogtalanul igénybe vett állami támogatás Kincstár általi visszavonása vonatkozásában az arányosítás, mérlegelés irányába mozdítaná el a Kincstár jogkörét. Emellett a Kúria párhuzamot vont e körben a Kincstár általi visszafizetetés és az ágazati jogszabályok által biztosított bírságolási jogkör között, amelynek a jogértelmezésben történő elterjedése, esetleg ilyen jellegű joggyakorlat kötelező kialakítása az állami támogatások visszafizetése szempontjából nem lenne szerencsés. Szintén újonnan jelentkező kúriai iránymutatás a visszafizetési kötelezettség előírásának mérlegelés szerinti mellőzése és a működést engedélyező részére történő hatósági jelzés alkalmazása.

A 96. §-hoz

Az államháztartásért felelős miniszternek a belső ellenőrzési tevékenység folytatására jogosult személyekről vezetett nyilvántartással kapcsolatos eljárás jogkövetkezményeit törvényi szinten kell szabályozni, ezért az Áht. 70. § (7) bekezdésének kiegészítése indokolt, mivel a jogszabályban meghatározott feltételek vagy a továbbképzési kötelezettség elmulasztása esetén a belső ellenőr eltiltásra kerül a tevékenység gyakorlásától és törlésre a nyilvántartásból. Továbbá ugyanezen bekezdésből törölni szükséges a miniszteri rendelet alkotására való előírást, tekintettel arra, hogy az erre való felhatalmazást részletesen tartalmazza az Áht. 109. § (1) bekezdés 17. pontja, illetve (3) bekezdés 4. pontja.

A 97. §-hoz

A módosítás az Áht. 79. § (2a) bekezdése szerinti felmentéssel rendelkező kincstári körön kívüli számlatulajdonosokra is kiterjeszti a fejlesztési célú támogatások kincstári számlán való kezelésének lehetőségét.

A 98. §-hoz

Az átalakítással érintett költségvetési szervnek jelenleg a törzskönyvi nyilvántartásból való törlésére, vagy az alapító okiratának módosítására irányuló kérelmet, a jogutód költségvetési szerv bejegyzésre irányuló, vagy a jogutód költségvetési szerv alapító okiratának módosítására irányuló kérelmével egyidejűleg kell a Kincstár részére benyújtania. Az ügyintézés gördülékenységének és időigényének figyelembevételével indokolt az ügyintézési határidő megindulásának napjaként valamennyi – az eljárás lefolytatásához – szükséges kérelem beérkezésének napját tekinteni. A törzskönyvi nyilvántartással kapcsolatos, kérelemre induló, „egy szereplős” eljárásoknál a korábbi szabályok szerint is a kérelem beérkezésének napján indult az eljárás, így ebben a tekintetben a módosítás változást nem okoz. A módosítás a Kincstár adminisztratív terheinek további csökkentését eredményezi, valamint a törzskönyvi nyilvántartás közhitelességét erősíti.

A 99. §-hoz

A javaslat alapján a törzskönyvi nyilvántartásba történő bejegyzésre, törlésre, vagy változás-bejelentésre irányuló kérelem benyújtására vonatkozó kötelezettségét elmulasztó, vagy késedelmesen, hibásan, illetve valótlan adattartalommal teljesítő szervvel szemben a Kincstár a jövőben a Kormány rendeletében meghatározott mértékű bírságot köteles kiszabni, szemben a jelenleg hatályos rendelkezéssel, amely csak lehetőséget biztosít a Kincstár számára a bírság kiszabására. A javaslat a törzskönyvi nyilvántartás naprakészségét, közhitelességét erősíti azáltal, hogy a Kincstár felé történő adatszolgáltatás határidőben és pontos adattartalommal történjen. Emellett a javaslat lehetővé teszi a Kincstár számára, hogy a bírságot korlátlanul enyhítse, ha a törzskönyvi jogi személy a kötelezettségét a bírságot kiszabó határozat közlését követő 8 napon belül teljesíti.

A 100. §-hoz

A § egyértelműsíti az adatszolgáltatási bírság azon esetkörét, amikor az adatszolgáltatásra kötelezett adatszolgáltatási kötelezettségét nem, vagy késedelmesen teljesíti. A módosítás révén az adatszolgáltatásra kötelezett abban az esetben mentesül bírságfizetési kötelezettség alól, ha az adatszolgáltatási kötelezettségét a Kincstár érdekkörében felmerülő ok, vagy körülmény következtében nem, vagy késedelmesen tudja teljesíteni. Ez esetben a bizonyítás a Kincstárt terheli.

A 101. §-hoz

A módosítás az Áht. felhatalmazó rendelkezéseit módosítja annak érdekében, hogy az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény előírásainak megfelelően a költségvetési szervek belső kontrollrendszerére és a belső ellenőrzésére vonatkozó eljárási szabályok a jogforrási hierarchia megfelelő szintjén kerüljenek meghatározásra.

A 102. §-hoz

Az Áht. átmeneti rendelkezéseként rögzíti, hogy a jogtalanul igénybe vett állami támogatások Kincstár által végzett felülvizsgálati eljárása során az új rendelkezéseket a folyamatban lévő hatósági eljárásokban is alkalmazni kell.

A módosítás a közpénzfelhasználás hatékonyságának elősegítése érdekében előírja, hogy az Áht. 79. § (2a) bekezdése szerinti felmentéssel rendelkező kincstári körön kívüli számlatulajdonosok a kereskedelmi banknál vezetett számláin tárolt, ötvenmillió forintot meghaladó, uniós támogatásokat kötelesek lesznek átutalni a Kincstárnál megnyitott számlákra, és azon kezelni azokat. Lényeges, hogy a kedvezményezettek szerződéses jogait és kötelezettségeit a változás érdemben nem érinti, hiszen a kincstári számla számlatulajdonosa is a kedvezményezett lesz, a Kincstár továbbra is az ő rendelkezése alapján teljesít arról a kifizetést.

A javaslat továbbá megteremti annak a törvényi feltételét, hogy a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló törvényben foglaltakhoz képest a Magyar Állampapír Plusz értékpapírok esetén a kamat jóváírása nem másodpiaci ügyletként, hanem a kamatjuttatás tőkésítése formájában is megvalósulhasson.

A 103. §-hoz

A jogrendszeren belüli koherencia megteremtése érdekében a Kit. által bevezetett új fogalmak szükségessé teszik az Áht. érintett rendelkezéseinek módosítását.

A módosítás a Beruházás ösztönzési célú előirányzat tekintetében eltörli az éven túli kötelezettségvállalásra vonatkozó felső korlátot.

A módosítás következtében a Nemzeti Földalapba sorolt vagyon, valamint a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. rábízott vagyoni körébe tartozó vagyon szerinti fejezet központi kezelésű előirányzatai tekintetében is alkalmazható lesznek az Áht. 36. § (4a) bekezdése szerinti éven túli kötelezettségvállalás szabályai.

A § egyértelműsíti továbbá, hogy a központosított beszédési számlára történő beszédési kötelezettségre vonatkozó rendelkezés kizárólag az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szervek által beszédett bírságokra és egyéb központosított bevételekre terjed ki.

A 104. §-hoz

A módosítás a Beruházás ösztönzési célú előirányzat tekintetében eltörli az éven túli kötelezettségvállalásra vonatkozó felső korlátot.

Az Áht. 108. § (8) bekezdésben foglalt rendelkezések alkalmazására nincsen gyakorlati lehetőség, tekintettel arra, hogy a Kincstár az adatszolgáltatási bírság összegét a nettó finanszírozás keretében az Áht. 83. § (1) bekezdése alapján annak esedékességekor levonja, ezért a rendelkezés hatályban tartása már nem indokolt.

Továbbá pontosítja azon szervezetek körét, akiknek 2018. szeptember 30-áig kereskedelmi banknál vezetett számláin tárolt uniós támogatási előlegeiket a Kincstárnál megnyitott számlákra kellett átutalni, és akinek ezt követően ezen pénzeket kincstári számlán kell kezelniük.

A 105. §-hoz és a 106. §-hoz

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) számos olyan tényállást tartalmaz, amely alkalmas az élelmiszerbiztonságra fenyegetést jelentő magatartásokkal szembeni büntetőjogi fellépésre. E tényállások közül a rossz minőségű termék forgalomba hozatala kifejezetten alkalmas a termékhamisítás büntetésére, a gyakorlati tapasztalatok ugyanakkor azt igazolják, hogy a rossz minőségű termék forgalomba hozatalának tényállásában szereplő „rossz minőségű termék” fogalmának értelmezésében jelentkeztek bizonytalanságok. Így nem teljesen egyértelmű, hogy a Btk. 415. § (6) bekezdésének azon kitétele, amely a termék rendeltetésszerűen nem használhatóságáról, illetve használhatósága jelentős mértékű csökkenéséről szól, megfelelően alkalmazható-e az élelmiszerlánc körébe tartozó termékekre. Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) meghatározza azon magatartásokat, amelyek élelmiszerhamisításnak tekinthetők, ezek közül a legsúlyosabbak tekintetében indokolt egyértelművé tenni, hogy azok megvalósítása esetén keletkező termék a Btk. szerinti rossz minőségű termék fogalmi kategóriájába beletartozik-e.

A fentiekre figyelemmel a rossz minőségű termék forgalomba hozatalának, valamint a fogyasztók megtévesztésének tényállásai módosításra kerülnek, melyek révén a rossz minőség meghatározása a korábbiaknál egyértelműbbé válik, valamint a hamisított termék Éltv. 14/A. § (2) bekezdés i) pontja szerinti tényállása is

megjelenik a szabályozásban. A definíciók bővítésének célja, hogy az immár világosan lefedje azon legsúlyosabb esetköröket is, amelyek esetén az Éltv. szerint hamisított termék jön létre.

A 107. §-hoz

A Btk. a többes bünelkövetési alakzatot három fogalomba sorolja: csoportos elkövetés, bünszövetség és bünszervezet.

A törvényi szabályozás szintjén mindhárom fogalom elkülöníthető egymástól, hiszen a jogkövetkezmények tekintetében is jelentős különbségek vannak. Tekintettel arra, hogy a bünszervezetben történő elkövetés a legsúlyosabb többes elkövetői alakzat, jogpolitikai cél az, hogy ehhez az alakzathoz legyenek rendelve a legsúlyosabb szankciók. Ezért a hatályos törvény a büntetési tételkeret felső értékét a kétszeresére emeli és a terheltet lényegében megfosztja a büntetési rendszerünk valamennyi kedvezményétől (pl. végrehajtás felfüggesztése, feltételes szabadságra bocsátás). Az így megemelt büntetési tétel, a büntetéskiszabás során alkalmazott középérték szabály és a kedvezmények alkalmazásának tilalma még a közepesen súlyos bűncselekmények esetén is az indokoltnál hosszabb végrehajtandó szabadságvesztéshez vezet.

A bünszervezet ma is hatályos fogalma 2002. április 1. napja óta van hatályban, így több eseti döntés, elvi döntés és jogegységi határozat is érintette az értelmezését. A Legfelsőbb Bíróság 4/2005. számú büntető jogegységi határozata a joggyakorlat egységesítése érdekében értelmezte a bünszervezet fogalmának elemeit, így kiemelve azt, hogy a bünszervezet hierarchikus jellegének nincsen jelentősége, az összehangolt működés pedig csak a cselekvő személyek egymást erősítő hatásában nyilvánul meg. A BH 2016.9.234. számon közzétett eseti döntésében a Fővárosi Ítéltábla és a Kúria is arra az álláspontra helyezkedett, hogy a hierarchikus kapcsolat 2002. április 1. óta nem feltétele a bünszervezet megállapíthatóságának. Példa lehet a Szegedi Ítéltábla Bf.II.556/2015/24. számú határozata, amely tovább egyszerűsítette a bünszervezet kritériumrendszerének jogalkalmazási vizsgálatát, amely a jelenlegi joggyakorlatot is jól tükrözi. A bünszervezeti formában történő elkövetés megállapításához a jelenlegi egyszerűsítő gyakorlat szerint elegendő, hogy három személy legalább kettő, legalább ötévi szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményt követ el, már fél-egy éves időtávon. Az ítélkezési gyakorlat szerint ezzel kimeríthetik a bünszervezet hatályos fogalmának azon fogalmi összetevőit, hogy legalább három személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport jöjjön létre.

A fentiekben ismertetett joggyakorlat törvényrontó, ugyanis nem tükrözi vissza a jogalkotó szándékát a szervezett bünelkövetői alakzatok közötti különbségtétel tekintetében, így a módosítás szükségessé válik. Az elkövetők közötti olyan szervezett elkövetésre, amely több bűncselekmény elkövetésére irányul, de a szervezett bűnözésre jellemző alá-fölé rendeltségi viszonyt, munkamegosztást, konspiratív kapcsolatrendszerrel nem tartalmaz, a hatályos törvény a bünszövetség fogalmát rendelné alkalmazni. A bünszövetségben történő bünelkövetés, mint minősítő körülmény a különös részi tényállásoknál megjelenik, súlyosabb büntetési tételt rendelve, ugyanakkor teljeskörűen meghagyva a bírói büntetéskiszabás teljes eszköztárát.) A jelenlegi joggyakorlatnak a nem kívánt hatása, hogy a bünszervezet és a bünszövetség fogalma között nem tesz tartalmi különbséget és a bünszervezet jogkövetkezményeit alkalmazza azon esetekre is, amelyek a jogalkotó szándéka szerint a bünszövetségben elkövetett bűncselekményként lennének büntetendőek, egyúttal a bünszövetség fogalmát kiüresítve.

A jelen módosítás célja, hogy reagálva a jelenlegi, nem megfelelő joggyakorlatra, élesebben határolja el a bünszervezet fogalmát a bünszövetség fogalmától, egyúttal támpontot adjon a jogalkalmazás számára a bünszervezetben történő elkövetés megállapíthatósága tekintetében. Ezért a hatályos meghatározás kiegészül a hierarchia és a konspiráció fogalmi elemeivel:

A bünszervezet akkor állapítható meg, ha a szervezettség a hosszabb időtávon túlmenően a hierarchia jegyeit mutatja. A hierarchikus szervezeti felépítés azt jelenti, hogy az elkövetők alá-fölérendeltségi viszonyban vannak, az egyes „döntési szintek” elkülöníthetőek egymástól, tehát a szervezeti felépítésnek vertikális jellege van. A hierarchiában lévő személyek együttműködése a feladatok megosztásán alapul. E két tartalmi feltétel együttes megvalósítása minőségi többletet jelent a bünszövetség szervezettségi szintjéhez képest.

A módosítás a csoport működése tekintetében a korábban használt összehangoltságot, mint fogalmi elemet felcseréli a konspiratív működési jellegre. Úgy tűnik, hogy az összehangolt magatartást a jogalkalmazás nem a jogalkotói szándéknak megfelelően értelmezte, vagy egyes esetekben az értelmezését elmulasztotta. Pedig az összehangoltság szintén minőségi többletet kívánt érzékeltetni a bünszövetség szervezettségéhez képest.

Az összehangoltság jelentette volna az elkövetők közötti koordinációt, a lebukás megelőzése érdekében tett – több esetben önálló bűncselekményként büntetett – lépéseket, a bűncselekményből származó előny szervezett elosztását, a bűncselekmények elkövetésének feladatmegosztáson alapuló tervszerűségét. A már hivatkozott jogegységi határozat azonban az összehangoltság tartalmi jelentését leegyszerűsítette, a gyakorlat pedig el is mulasztotta az alkalmazását, bizonyítás felvételét. Ezért a módosítás a fogalmat felcseréli a konspiratív jelzőre, ezzel visszatérítve a fogalmat az eredeti jogalkotói szándékhoz. A konspiratív jelleg jobban kifejezi az említett jellegzetességeket, elvárva azok bizonyítását a bűnszövetségtől való elhatárolás érdekében.

A 113. §-hoz

A területi és országos nemzetiségi szavazatokat bizonyos esetekben a helyi választási bizottságok számlálják meg, és a számlálás eredményéről kiállított jegyzőkönyvet a hatályos törvényi rendelkezés alapján a szavazást követő napon, hétfőn 10 óráig kell a területi választási irodához eljuttatni. Ez azonban a gyakorlatban – különösen a nagyobb számú, illetve több nemzetiséghez tartozó nemzetiségi közösséggel rendelkező településeken, fővárosi kerületekben – nem teljesíthető elvárás, így szükséges a vonatkozó határidő meghosszabbítása.

A 115. §-hoz

A módosítás célja a hitelszerződésből eredő kötelezettségeiknek eleget tenni nem tudó természetes személyek lakhatásának biztosításáról szóló 2011. évi CLXX. törvény, valamint a Nemzeti Eszközkezelő Programban részt vevő természetes személyek otthoneremtésének biztosításáról szóló 2018. évi CIII. törvény és a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény közötti összhang megteremtése.

A 116. §-hoz és a 131. §-hoz

A §-ok a szociális temetés jogintézményének hatálybalépési időpontjával kapcsolatos jogtechnikai pontosításokat tartalmaznak.

A 117. §-hoz

Az Átaltv. módosításának egyik lényegi eleme, hogy csak a legszükségesebb körre tartja fenn az átalakuláshoz, egyesüléshez, szétváláshoz szükséges számviteli dokumentumok könyvvizsgáló általi ellenőrzését. A jövőben csak azoknak a jogi személyeknek az átalakulása során kell a vagyonmérleg-tervezeteket és a vagyonleltár-tervezeteket független könyvvizsgálóval ellenőriztetni, amelyek a számvitelről szóló törvény alapján könyvvizsgálatra kötelezettek. A számviteli standardokból az következik, hogy ezen esetekben a jogi személy csak független könyvvizsgálót alkalmazhat. A rendelkezés az egyesülés, szétválás esetén is megfelelően alkalmazandó. A nyilvánosan működő részvénytársaságok egyesülésének esetében ahol szintén megmarad a független könyvvizsgálói jelentés követelménye.

Erre tekintettel a javaslat az Átaltv. 4. § (5) bekezdése helyébe azt az egyébként a társasági jogi szabályokból is következő rendelkezést illeszti, hogy a vagyonmérleg-tervezeteket és vagyonleltár-tervezeteket a felügyelőbizottsággal ellenőriztetni kell, ha a jogi személynél felügyelőbizottság működik. A könyvvizsgálatra vonatkozó rendelkezések a 4. § (6) bekezdésében kerülnek elhelyezésre.

A 118. §-hoz

A törvényjavaslat racionalizálja a jogelőd jogi személy cég törlésének, a jogutód jogi személy bejegyzésének jelenlegi gyakorlatát. Jelenleg a jogi személyt nyilvántartásból ugyanazzal a napi hatállyal törlik a jogelődöt és jegyzik be a jogutódot. Ez azonban aggályos abból a szempontból, hogy nem létezhet egyszerre ugyanazon a napon a törölt és a bejegyzett jogi személy is. Annak érdekében, hogy a jogelőd törlése, a jogutód bejegyzése és az átalakulás napja igazodjon a számviteli elvekhez, szükséges, hogy a cégjogi, magánjogi szabály ne a jogutód bejegyzéséhez, hanem a jogelőd törléséhez kösse az átalakulás napját. Erre figyelemmel a javaslat az átalakulás napjaként a jogelőd törlésének napját jelöli meg.

Az egyesülésnél már alkalmazott megoldással a javaslat az átalakulás és a szétválás esetére is biztosítja azt, hogy ha a szükséges döntéshozó szervi határozatok megszületnek, akkor a nyilvántartó bírósághoz való benyújtandó okiratok aláírása tekintetében se történhessen fennakadás. Utalva az Átaltv. 18. § (5) bekezdés módosításához fűzött

indokolásra, kiemelhető, hogy ha az átalakuló társaságnak van olyan tagja, aki az átalakulási döntések alól magát kivonja, akkor egymaga képes megakadályozni az egész átalakulást azon formai előírás miatt, hogy a létrejövő jogi személy létesítő okiratát minden tagnak alá kell írnia. Bár jogi értelemben valóban új jogi személy kerül bejegyzésre, az átalakulási folyamat belső dinamikája mégis a minősített többséggel elfogadott döntéshozatalra épül; a Ptk. nem követeli meg az egyhangú döntéshozatalt. Ebből következően olyan megoldást kell találni az létesítő okirat formai követelményére is, amely az átalakulás eljárási elveihez igazodik.

A törvényjavaslat általánossá teszi minden konstrukció esetében azt a gyakorlatot, amelyet egyesülés esetén már jelenleg is tartalmaz a hatályos Átaltv., miszerint az erre kijelölt vezető tisztségviselő írja alá a jogutód létesítő okiratát.

A 119. §-hoz

Pontosításra kerül az Átaltv. 10. § (3) bekezdés nyitó szövegrésze. A joggyakorlatban a bekezdés nyitó szövegrésze alapján az átalakuló, egyesülő, szétváló jogi személyek a létrejövő jogi személy pénzügyi, vagyoni helyzetére, a hitelezők biztosítékkal ellátottnak minősített helyzetére hivatkozva mellőzik sok esetben a közzététel során a hitelezői felhívást. Erre azonban a bírói gyakorlat szerint sincs mód. Ennek oka, hogy mind a jogutód pénzügyi, vagyoni helyzete, mind a hitelező biztosítékkal való ellátottsága nem az átalakuló, egyesülő, szétváló jogi személy megítélésén múlik. A hitelezők a korlátozott tagi felelősség mellett működő átalakuló, egyesülő, szétváló jogi személy esetén jogosultak arra, hogy biztosítékot követeljenek. A 10. § (3) bekezdésében foglalt pontok már indokul szolgálhatnak a biztosítékkadás megtagadására, azonban vita esetén azok fennállásáról a bíróság fog dönteni. Az átalakuló, egyesülő, szétváló jogi személy azonban nem jogosult a hitelezői felhívást mellőzni, a hitelezők biztosítékkövetelési jogát már eleve kizárni a közleményében.

A 120. §-hoz

A módosítás racionalizálja a jogelőd jogi személy cég törlésének és a jogutód jogi személy bejegyzésének jelenlegi gyakorlatát. Jelenleg a jogi személyt nyilvántartó nyilvántartásból ugyanazzal a napi hatállyal törlik a jogelődöt és jegyzik be a jogutódot. Ez azonban aggályos, hiszen nem létezhet egyszerre a törölt és a bejegyzett jogi személy, továbbá számviteli szempontból is gondot okoz, hogy a cégjogi szabályozás nincs összhangban a számviteli elvekkel. Erre figyelemmel a rendelkezés egyértelműen kimondja, hogy a jogelőd jogi személy törlése és a jogutód jogi személy bejegyzése nem eshet azonos napra, hanem a jogutód bejegyzésének hatálya csak a törlést követő nap lehet. Ezzel megszünteti a jelenlegi jogi problémát és az átalakulás napjának meghatározását is a számvitelről szóló törvényhez igazítja.

A 121. §-hoz

Az Átaltv. 13. § (2) bekezdésének pontosítása értelmében, ha az egyesülésben részt vevő jogi személy esetén a 4. § (6) bekezdése alapján egyébként kötelező a vagyonmérleg-tervezetek, vagyonleltár-tervezetek könyvvizsgáló általi ellenőrzése, akkor az egyesülésben részt vevő valamennyi jogi személy vagyon-mérleg és vagyon-leltár tervezetét könyvvizsgálóval kell ellenőriztetni. Erre azért van szükség, mert az ún. nyitó vagyon-mérleg tervezetet is könyvvizsgálóval kellene ellenőriztetni, amely azonban nem végezhető el, csak akkor, ha valamennyi ún. záró vagyon-mérleg tervezetet is könyvvizsgáló ellenőrizte. A jövőben is lehetséges azonban, hogy egy könyvvizsgáló járjon el.

A 122. §-hoz

A gyakorlatban komoly kockázatot hordoz, és az átalakulás, egyesülés, szétválás megghiúsulásához vezethet, ha akár csak egy tag is kivonja magát a szükséges döntéshozatalokból. A Ptk. 3:42. § (1) bekezdése szerint a tagsággal rendelkező jogi személy tagjai az átalakulási terv közlésétől számított harminc napon belül nyilatkozhatnak arról, hogy nem kívánnak az átalakulással létrejövő jogi személy tagjává válni. Az Átaltv. e szabályt annyiban részletezi tovább, hogy az 5. § (2) bekezdésében kimondja, hogy ilyen nyilatkozat hiányában úgy kell tekinteni, hogy a tag a jogutód jogi személy tagjává kíván válni. A tag azonban a jogi személy által pótlólagosan biztosított határidőig, ennek hiányában az átalakulásról véglegesen döntő szavazás megkezdéséig nyilatkozhat úgy, hogy nem kíván a jogutód jogi személy tagjává válni, illetve korábbi nyilatkozatát visszavonhatja. Ez a megoldás az átalakulás, továbbá egyesülés esetén az egyesülő jogi személy tagjával való teendőkre választ ad, hiszen mindig egy jogutód

jön létre, így értelmezhető ezen helyzetekre az 5. § rendelkezése. Szétválás esetén azonban nincs megfelelő jogi megoldás, hiszen ezen esetekben legalább két jogutódnak minősülő jogi személy jön létre (a továbbműködő, fennmaradó társaság is jogutódnak minősül). Ezekben az esetekben jelenleg a szétváló jogi személynek előbb a nyilatkozatot nem tevő taggal kapcsolatos helyzetét kell rendeznie, azonban lehet, hogy az nem lehetséges vagy igen időigényes megoldással lehetséges (például tagkizárás), és emiatt meghiúsultnak kell tekintenie a szétválást. Ezekre az esetekre biztosít megoldást a jövőben a javaslat az Átaltv. 18. § (4) bekezdésének módosításával. Kiválás esetén megjelöli, hogy a döntéshozatalban részt nem vevő, vagy egyébként nem nyilatkozó tag (a továbbiakban: nem nyilatkozó tag) annak a jogi személynek marad a tagja, amelyből a kiválás történik. E megoldás azzal az előnnyel jár, hogy ebben az esetben a vagyonmérleg-tervezetek átdolgozására nincs szükség a taggal való elszámolás miatt.

Különválás esetén, mivel a jogalkotó nem dönthet abban a kérdésben, hogy melyik létrejövő jogi személy tagjává váljon a nem nyilatkozó tag, a javaslat az Átaltv. 5. §-ától eltérve arról rendelkezik, hogy ebben az esetben úgy kell tekinteni, hogy a nem nyilatkozó tag egyik jogutód jogi személynek sem kíván a tagja lenni. Ebben az esetben tehát a vagyonmérleg-tervezetek átdolgozása válhat szükségessé a taggal való elszámolás miatt. A 18. § (4) bekezdése csak a szándéknyilatkozat elmaradása kérdésében tér el az 5. §-tól, vagyis a tag az esetleges pótlólagos határidőig, ennek hiányában a különválásról véglegesen döntő szavazás megkezdéséig nyilatkozhat arról, melyik jogi személy tagja kíván lenni.

A 123. §-hoz

A módosítás a törvényt új rendelkezésekkel egészíti ki, annak érdekében, hogy egyértelművé váljon, hogyan kell a szétválás során a jogelőd jogi személy törlésére és a jogutód jogi személy bejegyzésére vonatkozó szabályokat alkalmazni. Kiválás, beolvadásos kiválás esetén ugyanis nincs olyan jogi személy, amelyet törölni kell a nyilvántartásból, beolvadás, beolvadásos különválás esetén pedig nincs bejegyzendő új jogi személy. A rendelkezések alapja szintén az, hogy megállapítható legyen melyik az az utolsó nap, amikor az érintett jogi személyek a szétválás előtti állapotban vannak, és melyik az a nap, amikor már a szétválás szerinti új formában működnek.

A 124. §-hoz és a 125. §-hoz

A társasági jog egyes vonatkozásairól szóló, 2017. június 14-i (EU) 2017/1132 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az egyesülésekre és szétválásokra vonatkozó rendelkezéseit Magyarország tekintetében az nyrt.-k szabályozásában kell érvényesíteni. A szétválás tekintetében az irányelv utal rá, hogy a rendelkezéseket akkor kell alkalmazni, ha a tagállami jog lehetővé teszi ezen társasági forma esetében a szétválást. A Ptk. 3:321. § (1) bekezdése kizárja az nyrt. szétválását, így az irányelv rendelkezéseit nem kell a hazai jogba átültetni.

Az egyesülésre nyrt. esetében mód van. A hatályos hazai szabályozás az irányelvi kötelezettségen túlmenően a zártkörűen működő részvénytársaságokra is előírja az irányelvi eredetű szabályok alkalmazását. Erre azonban nincsen szükség, mert a hazai szabályozás is kellő garanciákat biztosít. Fontos hangsúlyozni, hogy a zártkörűen működő társaság nincs elzárva attól, hogy a jövőben az egyesülésére, a szétválására vonatkozóan további ellenőrzéseket, jelentéseket írjon elő a társasági szervek számára, azonban törvényi szinten szükségtelen a zártkörűen működő részvénytársaságok egyesülését, szétválását elnehezíteni.

Erre figyelemmel hatályon kívül helyezésre kerül az Átaltv. 7. alcíme. A jövőben tehát a zártkörűen működő részvénytársaságokra is a gazdasági társaságokra előírt szabályokkal egyező feltételek vonatkoznak. A 6. alcím átalakításra kerül, hogy az kizárólag az nyrt.-re vonatkozzon.

A 126. §-hoz

A § átmeneti rendelkezést tartalmaz, és meghatározza, hogy a módosított rendelkezéseket a hatálybalépés után elhatározott átalakulások, egyesülések, szétválásokra lehet alkalmazni. Figyelemmel arra, hogy lehetőség van egy ülésen is dönteni, a törvény hatálybalépésekor már előkészítés alatt álló átalakulási, egyesülési, szétválási folyamatok is módosíthatóak úgy, hogy a törvény rendelkezéseinek figyelembevételével szükség szerint módosított dokumentumokra a döntéshozó szerv – formálisan újra megindítva a folyamatot, gyakorlati értelemben azonban csak lezárva azt – egy ülésen határoz.

A 127. §-hoz

A módosító javaslat – az elmúlt időszakban elfogadott ún. kodifikált társasági jogi irányelvre tekintettel – pontosítja az egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról szóló törvény jogharmonizációs záradékát.

A 128. §-hoz

A módosító rendelkezések az egyes jogi személyek átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról szóló törvény tekintetében a kötelező könyvvizsgálat megszüntetésével állnak összefüggésben.

A 129. §-hoz és a 130. §-hoz

A törvényjavaslat a Városliget megújításához és fejlesztéséhez kapcsolódó beruházások megvalósítása körében egyes ingatlanok vagyongazdálkodóként az Opera Vagyonkezelő Korlátolt Felelősségű Társaságot nevesíti, valamint hatályon kívül helyezi a Városliget megújításáról és fejlesztéséről szóló törvény azon rendelkezését, amely a Városliget Ingatlanfejlesztő Zrt. tekintetében a tulajdonosi joggyakorlót törvényi kijelölte, mivel annak törvényi szintű rögzítése nem indokolt.

A 132. §-hoz

A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény – a nemzetiségi önkormányzati választások kitzűzésének napján hatályba lépő – 314. § (3) bekezdése szerint „A nemzetiségi önkormányzati képviselők általános választásán – valamint a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek egész településre kiterjedő időközi választásával azonos napon tartott időközi nemzetiségi önkormányzati választáson – és a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán egy szavazóköri névjegyzéket kell használni.” Ez a szabályozás azt a veszélyt hordozza magában, hogy – az országgyűlési választásokon több esetben is előfordult szavazólap-összecserélési hibákhoz hasonlóan – megnő a kockázata, hogy a nemzetiségi választópolgárok nem a megfelelő szavazólapokat fogják megkapni, így szükséges a rendelkezés hatályba nem lépéséről rendelkezni.

A 133. §–135. §-hoz

A központi beszerző szervezetek tekintetében a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény 31. § (4) bekezdése eddig is lehetőségeket adott a kormányzati informatikai beszerzések tekintetében a külön jogszabályban meghatározott esetben központosított eljárás lefolytatására. A módosítási javaslat az eltérés lehetőségét egyértelműsíti, mind a kormányzati informatikai, mind a kormányzati kommunikációs feladatok esetében. Emellett a javaslat egyértelművé teszi azt is, hogy a kormányzati kommunikációs feladatokhoz képest a kormányzattal kapcsolatos rendezvényszervezés köre eltérő jellegű feladat, ahol a feladat specialitása biztosítása érdekében önálló beszerzési szabályok szükségesek.

A 136. §-hoz és a 137. §-hoz

Az Alkotmánybíróság a kéményseprő-ipari tevékenységről szóló 2015. évi CCXI. törvény (a továbbiakban: Kstv.) 10. § (6) bekezdésével kapcsolatos mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapításáról szóló 10/2019. (III. 22.) AB határozatában megállapította, hogy az Országgyűlés mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet idézett elő azáltal, hogy a helyi önkormányzat általi felmondással megszüntetett jogviszonyokhoz kapcsolódóan nem alkotta meg a szerződő felek között a szerződés jogszerű megszüntetésére tekintettel alkalmazandó elszámolási szabályokat.

A javaslat célja e jogalkotói kötelezettség teljesítése. A törvénymódosítás az Alkotmánybíróság által szabott keretek között azt rögzíti, hogy a szerződő felek közötti elszámolás során a kéményseprő közszolgáltató csak a közszolgáltatási szerződés megszűnése miatt a szerződés megszűnésének időpontjában felmerült és meg nem térült, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény alapján nem érvényesíthető, igazolt és a szerződéssel közvetlenül összefüggő tényleges kára megtérítését igényelheti a helyi önkormányzattól. Az elmaradt vagyoni előny tehát nem követelhető. A módosítás a felek közötti elszámolás során fennmaradt követelés bíróság előtti érvényesítésére a törvénymódosítás hatálybalépésétől számítva egy esztendőre biztosítja.

A 138. §-hoz és a 139. §-hoz

Az Eüsztv. rendelkezése szerint a gazdálkodó szervezet ügyfél – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a nyilvántartásba vételét, vagy ha nyilvántartásba vétele nem kötelező, létrejöttét követő nyolc napon belül köteles bejelenteni az elektronikus kapcsolattartásra szolgáló elérhetőségét a rendelkezési nyilvántartásba. Az Eüsztv. ugyanakkor azt is lehetővé tette, hogy a gazdálkodó szervezet az öt nyilvántartó szerv részére jelentse be az elektronikus kapcsolattartásra szolgáló elérhetőségét, és a nyilvántartó szerv adja át a rendelkezési nyilvántartásnak az elektronikus kapcsolattartásra szolgáló elérhetőséget. A rendelkezési nyilvántartás és az ágazati nyilvántartás folyamatos szinkronban tartása számos problémát vet fel, ezért indokolt egy olyan irányú módosítás, melynek értelmében a gazdálkodó szervezet hivatalos elérhetőségét a rendelkezési nyilvántartásba jelenti be és a rendelkezési nyilvántartás szolgáltató adatot az adott gazdálkodó szervezetet nyilvántartó szerv részére.

Az informatikai fejlesztési és beszerzési tervek rendszerének átalakítása miatt a módosítás alapján csak a kormányzati szférára terjed ki a bejelentési, illetve engedélyeztetési kötelezettség, új, a törvényhez képest rugalmasabb és a közbeszerzéshez jobban kapcsolódó szabályok szerint. Mindez szükségtelenné teszi a jelenlegi törvényi szabályok és az ehhez kapcsolódó felhatalmazó rendelkezések megtartását.

Az egyéni vállalkozó jelenleg a KÜNY-tárhelyet használja hivatalos elérhetőségként, ebből kifolyólag a gazdálkodó szervezetek között az egyéni vállalkozók helyzete speciális. Figyelemmel arra, hogy az egyéni vállalkozó jelenleg kizárólag annak a tényét tudja bejelenteni a nyilvántartásba, hogy rendelkezik-e hivatalos elérhetőséggel, rendeleti szinten szükséges szabályozni az egyéni vállalkozókra vonatkozó eltérő rendelkezéseket, figyelemmel az adminisztrációs terhek ésszerű megállapítására is.

A 140. §–148. §-hoz

Az állami projektértékelés eddigi tapasztalatai alapján vannak olyan felhívások, melynek értékeléséhez speciális szaktudás szükséges. Ilyen kivételesen indokolt körülmények kezelését javasolja a módosítás oly módon, hogy az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter felmentést adhat – megfelelő indoklás mellett – az állami projektértékelői rendszerben történő értékelés alól. Azokat a felhívásokat, amelyekhez olyan speciális szaktudás vagy speciális előismeret szükséges, ami az adott tématerületet ismerő, általános szaktudással rendelkező értékelő számára nem ismert, az irányító hatóság tud beazonosítani a felhívás tartalma alapján. Ezen – feltehetőleg – kisszámú értékelések esetén javasolt biztosítani, hogy az irányító hatóság közvetlenül tudjon fordulni az állami projektértékelésért felelős tárca vezetőjéhez a célból, hogy előzetesen mentesítést adhasson ilyen esetben az állami projektértékelés keretében történő értékelés alól. Ezáltal biztosítható, hogy ezen speciális projektek értékelése is a lehető legmagasabb szakértelem mellett valósuljon meg az irányító hatóság munkatársai által, akik alapvetően is végeznek projektértékeléseket azon felhívások esetében, amelyek nem standard eljárásrendűek a mikro-, kis- és középvállalkozásoknak vagy helyi, vagy területi önkormányzatoknak meghirdetett felhívásokhoz kapcsolódnak.

Mentesítés esetén az Irányító Hatóság belső értékelés keretében fogja leértékelni a támogatási kérelmeket, amely az állami projektértékelés mellett jelenleg is alkalmazott módszer egyes felhívások támogatási kérelmeinek elbírálására. Az objektív, átlátható, piactól független értékelés ekkor is megvalósul, illetve az Irányító Hatóság megfelelően el tudja látni így is az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendeletében (az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről) meghatározott feladatait.

Emellett a törvény alkalmazása alóli konkrét kivételek köre szűkítésre kerül, valamint a javaslat pontosítja az alapjogviszony fogalmát.

A javaslat továbbá a büntetlen előéletet igazoló hatósági bizonyítvány benyújtása helyett a büntetlen előletről szóló nyilatkozat benyújtásáról rendelkezik a törvény az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 Rendelete (a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályaon kívül helyezéséről) (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet) szerinti célhoz kötött adatkezelés, adattakarékosság és korlátozott tárolhatóság elvének

megfelelően. Ellenőrzés keretében az Innovációs és Technológiai Minisztérium (a továbbiakban: ITM) alátámasztást kérhet a büntetlen előélet igazolásához.

Az Infotv. 5. § (3) bekezdése értelmében az általános adatvédelmi rendeletben meghatározott kötelező adatkezelés esetén a kezelendő adatok fajtáit, az adatkezelés célját és feltételeit, az adatok megismerhetőségét, az adatkezelő személyét, valamint az adatkezelés időtartamát vagy szükségessége időszakos felülvizsgálatát az adatkezelést elrendelő törvény, illetve önkormányzati rendelet határozza meg. Az Infotv. hivatkozott jogszabályi előírásainak megfelelően a jelenleg kormányrendeleti szinten szabályozott adatkezelési rendelkezések törvényi szintű szabályozására kerül sor.

A módosítás lehetővé teszi, hogy a jogszabály felhatalmazás alapján az állami projektértékelői jogviszony azonnali hatállyal megszüntethető abban az esetben is, ha az értékelő esetében utólagos ellenőrzés során összeférhetlenség kerül megállapításra.

Tekintettel arra, hogy a gyakorlatban számos esetben megtörténik, hogy az állami projektértékelők elmulasztják jelezni, hogy alapjogviszonyuk megszűnt, illetve hogy már nem felelnek meg az állami projektértékelői jogviszony létesítésével kapcsolatos előfeltételeknek (pl. büntetlen előélet), továbbá elhalálozás esetén szükséges, hogy az alapjogviszony szerinti munkáltató tájékoztassa az ITM-et az értékelők kapcsán felmerült változásokról.

A visszakereshetőség, ellenőrizhetőség miatt a módosítás megteremti az összhangot az állami projektértékelői törvény és a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet között a 2014–2020 programozási időszakra vonatkozó dokumentum- és adatmegőrzési előírásai tekintetében, figyelemmel arra, hogy többségében az állami projektértékelői rendszerben történik a 2014–2020 programokhoz kapcsolódó uniós támogatásból finanszírozott projektek értékelése.

Az állami értékelés gyakorlati tapasztalatai, illetve felmerült észrevételek alapján a módosítás lehetővé teszi, hogy az állami felsőoktatási intézményekben oktatói vagy tudományos kutatói munkakörben munkavállalóként foglalkoztatottakkal is állami projektértékelői jogviszony létesíthető tekintettel arra, hogy a jelzett munkakörökben olyan tudás válik elérhetővé, amellyel tovább bővíthető az állami projektértékelésekhez szükséges szakértői kör. Mindez elősegítené, hogy az állami projektértékelések továbbra is magas színvonalon valósulhassanak meg.

Az informatikai rendszer elmúlt időszakban történt fejlesztéséből adódóan az állami projektértékelés keretében elrendelt feladatok ellátása (feladatrendelés, teljesítésigazolás, képzés) elektronikusan történik. Ezzel összhangban a kapcsolódó jogszabályi pontok aktualizálását javasoljuk.

Az irányító hatóságok és az állami projektértékelők visszajelzései alapján 7 napról 3 napra változik az értékelések megkezdése előtti felkészülési idő. Az értékelésekre fordítható időtartam nem fog változni, mert a felkészülési idő rövidülése mellett az értékelések elvégzésére több napra kerül majd meghatározásra, amelyet a sorsolás alkalmával lehet megadni. Így az értékelőnek lehetősége nyílik arra, hogy már három napot követően meg tudja kezdeni az értékelést, ha felkészült. Amennyiben a felkészüléshez több időre van szüksége az értékelőnek, ezt megteheti három napon túl is, tekintettel arra, hogy az értékelések időtartama nem változik, tehát nem kötelező három napot követően azonnal megkezdeni az értékelést.

A 149. §-hoz

Az egyértelmű jogértelmezés érdekében szükséges polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 58. §-ának javaslat szerinti kiegészítése azokra az esetekre, amikor az ügyész absztrakt közjogi jogalanyként jár el. A Pp. 75. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt rendelkezésre tekintettel kimondja, hogy mindazokban a perekben, amelyek megindítására törvény jogosítja fel az ügyészt, vagy amelyet ellene kell indítani, vagyis amelyekben az ügyész mint absztrakt közjogi jogalany félként szerepel, az ügyészre a jogi képviselővel eljáró félre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni akkor is, ha a perben a jogi képviselő nem kötelező. A Pp. 75. § (2) bekezdése nevesíti azokat az eseteket, amikor maga a fél rendelkezik olyan szakértelemmel, amely felmentést ad a Pp. 72. § (1) bekezdésében előírt jogi képviselőt követelménye alól, mert magára a félre kell úgy tekinteni, mintha jogi képviselővel járna el. Ennek egyik fordulata, amikor az ügyész absztrakt közjogi jogalanyként eljárva a fél jogait gyakorolja. Ilyen esetekben ügyészként az illetékes ügyészi szerv jár el, amely eljárási szakaszonként változhat. A Pp. 75. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezést tehát el kell határolni a Pp. 75. § (1) bekezdésétől, mert az azt a személyi kört határozza meg, akiket a fél eljárásra jogosult jogi képviselőjének kell tekinteni kötelező jogi

képviselő esetében, azaz a Pp. 75. § (1) bekezdése a jogi képviselőnek minősülő személyeket nevesíti. A javaslat az egyértelmű jogértelmezést kívánja elősegíteni, mert a Pp. 75. § (2) bekezdésének b) pontja tekintetében kialakult olyan értelmezés, amely azt kizárólag olyan perekben tekintette alkalmazandónak, amelyekben a jogi képviselő kötelező. A gyakorlat másik része a Pp. 75. § (2) bekezdésének b) pontja tekintetében a „többben a kevesebb” elvet alkalmazva azokban a perekben is jogi képviselővel eljáró félként tekint az ügyészre, ahol a jogi képviselő nem kötelező. A javaslat nem érinti a Pp. 75. § (1) bekezdésében foglalt eseteket, mivel az abban felsorolt, jogi képviselőnek minősülő személyek tekintetében a Pp. 244. § (1) bekezdésének utaló szabálya alapján egyértelműen jogi képviselőnek kell tekintetni a járásbíróság előtti perben is.

A 150. §-hoz

A Pp. nyelvhasználatra vonatkozó szabályainak kiegészítése az Alaptörvény XXIX. cikk (1) bekezdése nemzetiségek nyelvhasználatára vonatkozó rendelkezésének végrehajtását célozza. A Pp. 113. § (3) bekezdésének módosítása minden Magyarországon élő, a nemzetiségek jogairól szóló törvényben elismert nemzetiség tagja számára biztosítja, hogy nemzetiségi nyelvét a regionális vagy kisebbségi nyelv használatára vonatkozó nemzetközi egyezményben foglaltaknak megfelelően használhassa.

A 151. §-hoz

A Pp. 178. § (1) bekezdése alapján a keresetlevél visszautasítása esetén a keresetlevél előterjesztésének joghatásai fennmaradnak, ha a felperes az ügy előzményére hivatkozással, a visszautasító végzés jogerőre emelkedésétől számított harminc nap alatt a keresetlevelet szabályszerűen újra előterjeszti, vagy igényét egyéb úton szabályszerűen érvényesíti. Ez a szabály azonban nem érvényesülhet a keresetet tartalmazó irat előterjesztésének hiányosságai miatti eljárás megszüntetés esetében, mivel a Pp. 256. § (1) bekezdése szerint a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem előterjesztésének ugyanaz a hatálya, mint a keresetlevél előterjesztésének. Ebből következik, hogy ha a fizetési meghagyásos eljárással indult perben a keresetet tartalmazó irat hiányosságai miatt az eljárás megszüntetésére kerül sor, úgy a felperesnek ismételt fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet kell előterjesztenie. Annak érdekében, hogy a keresetet tartalmazó irat hiányosságai orvosolhatóak legyenek, a javaslat rögzíti, hogy az eljárás megszüntetésére csak akkor kerülhet sor, ha azt megelőzően a bíróság a felperest hiánypótlásra hívja fel, és azt a megadott határidőben a felperes nem teljesíti.

A 152. §-hoz

A személyi állapotot érintő eljárások hatékonyságát szolgálja, hogy e perek jelentős részében hivatalbóli perindítási joggal felruházott gyámhatóság félként történő részvétele esetén eltérhessen a jogi képviselő nélkül eljáró fél számára rendszeresített nyomtatványok használatától. Ennek indoka, hogy a személyi állapottal kapcsolatos perek sajátosságaira, a felek személyére tekintettel az ezekben a perekben rendszeresített nyomtatványok tartalma úgy került kialakításra, hogy az a laikus – elsősorban természetes személy – fél perindítását segítse. A gyámhatóságokra vonatkozó ágazati jogszabályok a gyámhatóság részvételével zajló perekre számos további kötelező többlet tartalmi elemet határoznak meg az egyes beadványok tekintetében, amelyek indokoltá teszik, hogy a gyámhatóság eltérhessen a jogi képviselő nélkül eljáró fél számára rendszeresített nyomtatványok használatától perindítás esetén, vagy olyan perben, amelyet ellene kell megindítani. Természetesen nincs akadálya annak, hogy a gyámhatóság az erre rendszeresített nyomtatványokat használja akár felperesi, akár alperesi pozícióban, de az számára nem kötelező.

A 153. §-hoz

A személyi állapottal kapcsolatos perek sajátosságaira tekintettel indokolt a Pp. általános szabályai szerint az írásbeli ellenkérelem előterjesztésére nyitva álló 45 napos és az alperes meghosszabbítás iránti kérelemére elrendelhető további legfeljebb 45 napos határidő lerövidítése. Ezekben a perekben gyakran változnak a felek életviszonyai, körülményei, az időmúlásnak is jelentősége lehet, ezért e perek speciális tárgyára, a személyi állapotra tekintettel a szóbeliség érvényesülésének fokozottan kell érvényesülnie. A felek személyes meghallgatása, személyes nyilatkozattétele meghatározó jelentőségű, melyek megtételét a perfelvételi tárgyalás biztosítja, ezzel összefüggésben indokolt az ellenkérelem előterjesztésére nyitva álló határidő lerövidítése.

A Pp. általános rendelkezései szerint az alperes a felperes ellen az ellenkérelem előterjesztésére nyitva álló vagy a bíróság által az ellenkérelem előterjesztésére meghosszabbított határidőn belül terjeszthet elő viszontkeresetet írásban viszontkereset-levéllel. A személyi állapotot érintő perekben a per tárgyát képező jogviszonyok körében a per folyamán bekövetkező változásokra tekintettel indokolt a viszontkereset előterjesztésére nyitva álló határidő meghosszabbítása a perfelvételi szak végéig. A javaslat értelmében az alperes az írásbeli ellenkérelem előterjesztésére nyitva álló határidőt követően a viszontkeresetet írásban a perfelvétel lezárásáig terjesztheti elő vagy azt szóban a perfelvételi tárgyaláson is előadhatja a viszontkereset-levélre vonatkozó szabályoknak megfelelő tartalommal. A javaslat emellett arról is rendelkezik, hogy az ellenkérelem előterjesztésére nyitva álló határidőt követően akár írásban, akár szóban előadott viszontkereset közlésére, az azzal szembeni felperesi nyilatkozatra, a tárgyalás elhalaszthatóságára a Pp. 213. § (4) bekezdését kell megfelelően alkalmazni.

A 154. §-hoz

Nem egységes a joggyakorlat a tekintetben, hogy a Ptk.-ban meghatározott a megegyezés alapján történő házasság felbontásának feltételül meghatározott járulékos kérdésekben a felperesnek kell-e a keresetlevélben nyilatkozatot tenni, keresetet előterjeszteni vagy elegendő az érvényesíteni kívánt jog körében utalni arra, hogy kéri a házasság felbontását. A Civilisztikai Kollégiumvezetők Országos Tanácskozása (2018. május 2–3.) 5. számú állásfoglalásában megerősítette, hogy „a házasság közös kérelmen alapuló felbontása iránti perben a Ptk. 4:21. § (3) bekezdése szerinti járulékos kérdésekkel kapcsolatos „felperesi álláspont” a keresetlevélnek nem kötelező tartalmi eleme, ezért arra irányuló hiánypótlási felhívásnak nincs helye.” A járulékos kérdések tekintetében keresetek előterjesztésére nincs lehetőség, mert ha ezek tekintetében kereseteket kellene előterjeszteni, akkor azokra a Pp. 170. § (4) bekezdése szerint a keresethalmazatra vonatkozó rendelkezések értelmében a Pp. 170. § (2) bekezdésében foglaltakat keresetenként kellene teljesíteni. Ezt azt jelentené, hogy a felperesnek a bíróság döntését kellene kérnie az egyes járulékos kérdésekben, meg kellene határoznia az érvényesíteni kívánt jogot, tényállításokat, jogi érvelést és bizonyítási indítványokat kellene tennie, valamint a rendelkezésre álló bizonyítékait be kellene csatolnia. Ez a megoldás ellentétes lenne a Ptk. szabályozásával, amelyik a bontás önálló formájaként nevesíti a házastársak megegyezésén alapuló bontást, ahol a feleknek nem kell feltárniuk a házasság megromlásához vezető okfolyamatot, továbbá a Ptk. 4:21. § (3) bekezdésében meghatározott kérdésekben a házastársaknak kell megállapodniuk, és nem a bíróságnak kell döntenie az ott meghatározott kérdésekben. Ha az eljárási szabályok kereset előterjesztését írják elő a járulékos kérdésekben, azzal lényegében valamennyi bontóperre a tényállásos bontás szabályait tennék alkalmazandóvá, amely ellentétes lenne a Ptk. idézett szabályozásával. A Ptk. a házastársak megegyezését tekinti a bontás feltételének, amit nem helyettesíthet a járulékos kérdések tekintetében a felperes által a keresetlevélben tett egyoldalú nyilatkozat, mert az nem tekinthető a házastársak közös álláspontjának. A házassági perben a felek személyes jelenléte, a szóbeliség erősítését célzó rendelkezések, a bíróság anyagi pervezetése arra szolgálnak, hogy a házastársak közös álláspontját, konszenzusát előmozdítsák a járulékos kérdésekben, lehetővé téve a házasság megegyezés alapján történő felbontását. Ez a keresetlevél benyújtásakor még gyakran nem véglegesedik, csak a házastársak szándéka áll fenn a közös kérelmen alapuló bontásra vonatkozóan.

A joggyakorlat egységesítése érdekében a javaslat egyértelművé teszi, hogy nem kell a felperesnek nyilatkozatot tenni vagy keresetet előterjeszteni a Ptk. 4:21. § (3) bekezdésben meghatározott járulékos kérdésekben, ezért azt írja elő, hogy amennyiben a keresetlevél előterjesztésekor a házastársak között a járulékos kérdések tekintetében már kialakult a közös álláspont, és megtörtént ennek írásba foglalása is, akkor az erre vonatkozó okiratot be kell csatolni a keresetlevél mellékleteként. Ha ilyen megállapodás a házastársak között még nem jött létre, akkor értelemszerűen ilyen melléklete sem lehet a keresetlevélnek, és ennek hiánya sem a keresetlevél visszautasításához, sem hiánypótláshoz nem vezethet. Megegyezéses bontás esetén a keresetlevélben mindenképpen utalni kell arra, hogy a felperes a Ptk. 4:21 § (2)–(3) bekezdés alapján kéri a házasság felbontását. A javaslat egyértelművé teszi, hogy amennyiben a felek egyező akaratnyilatkozattal kéri a házasság felbontását, az alperes részéről akkor sem mellőzhető az ellenkérelem előterjesztése. A megegyezéses bontóper sajátosságaira tekintettel indokolt a Pp. általános szabályai szerint az írásbeli ellenkérelem előterjesztésére nyitva álló 45 napos és az alperes meghosszabbítás iránti kérelmére elrendelhető további legfeljebb 45 napos határidő Javaslat szerinti lerövidítése. Ha maga az alperes is egyetért a házasság ilyen módon történő felbontásával, a felperes kérelmét nem ellenzi, elegendő a Pp. 199. § (6) bekezdés szerinti nyilatkozatot tartalmazó ellenkérelem előterjesztése. Ennek mielőbbi előterjesztése elősegíti a perfelvételi tárgyalás határnapjának kitűzését.

A 155. §-hoz

A Pp. 459. § (2) bekezdése új elemként vezeti be a házassági perben hozott ítélet rendelkező részének kötelező tartalmi elemeként a házassági életközösség fennállása időtartamának meghatározását, kezdő és záró időpontjának rögzítését, amely az ítélet jogerőre emelkedésével ítélt dologgá válik, és egy későbbi vagyoni jogi perben nem tehető vitássá. A normaszövegben való megjelenítését az indokolja, hogy döntő jelentősége van a házastársak vagyoni rendezésénél, mert ehhez az időtartamhoz kapcsolódik a vagyoni közösség fennállása, és ezáltal a közös vagyont képező vagyonelemek köre. A gyakorlatban kialakult olyan jogértelmezés, amely arra a következtetésre jutott, hogy a házassági életközösség kezdő időpontja nem lehet korábbi, mint a házasság megkötésének időpontja. Ennek ellenére alakult ki ez az értelmezés, hogy a Ptk. 4:35. § (1) bekezdése egyértelműen úgy rendelkezik, hogy „a törvényes vagyoni rendszer az életközösség kezdetétől hatályosul akkor is, ha a házastársak a házasságkötés előtt élettársakként éltek együtt. A házasság megkötésével az életközösség létrejöttét vélelmezni kell.” Az aggálymentes jogértelmezés biztosítása értelmében a javaslat a házassági életközösség kifejezés helyett az életközösség fogalmát használja a továbbiakban.

A 156. §-hoz

A módosítás célja az egyértelmű jogértelmezés elősegítése, annak rögzítése, hogy a kiskorú gyermek tartására irányuló kereset a gyermek feletti szülői felügyelet gyakorlásának rendezése iránti keresettel kapcsolható össze. Ezzel a javaslat egyértelművé teszi, hogy a rendelkezés a két keresettípus összekapcsolhatóságát teremti meg, amelyből következik, hogy egy keresetlevélben több gyermek tartása iránti igény is előterjeszthető, ha annak egyébként az anyagi jogi és eljárásjogi feltételei fennállnak.

A 157. §-hoz

A módosítás célja egyrészt annak egyértelművé tétele, hogy a személyi állapotot érintő perekben, az a rendelkezés, amely szerint a perben a nem ügyvéd vagy ügyvédi iroda részére adott meghatalmazáson a fél aláírását, illetve kézjegyét közjegyző által hitelesíttetni kell, kizárólag a természetes személy által adott meghatalmazás esetén alkalmazandó. A módosítás célja másrészt, a Pp. 459. § (2) bekezdésének módosításához fűzött indokokra tekintettel a „házassági életközösség” fordulat helyett az „életközösség” fordulat alkalmazása.

A 158. §-hoz

A szövegrész hatályon kívül helyezésének indoka, hogy a Pp. házassági perben nem teszi lehetővé részítélet hozatalát, ami lehetőséget teremtene arra, hogy abban az esetben, hogy, ha a gyermek származásának megállapítása a bontóperhez kapcsolt más kereset, például a szülői felügyelet gyakorlása rendezésének előkérdése, akkor az elkülöníthető és eldönthető legyen ilyen módon. Erre tekintettel indokolt a házastársak gyermekének származására vonatkozó kereset előterjesztése lehetőségének kizárása az anyagi és eljárásjogi szabályokra figyelemmel.

A 160. §–164. §-hoz

A módosítás célja, hogy olyan jogi szabályozást teremtsen, amellyel a 100%-os állami tulajdonban álló, turisztikai szempontból hasznosítandó, illetve fejlesztendő ingatlanok, vagyonelemek hasznosítását a feladatai megvalósítása érdekében – szükség esetén a tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó, 100%-ban állami tulajdonban álló egyéb társaságok útján –, az állam egyes gazdasági társaságai közfeladatként végezhessek.

A hatályos turisztikai térségek állami feladatairól szóló 2016. évi CLVI. törvény (a továbbiakban: Tur. tv.) szabályozása szerint ugyanis a turisztikai desztinációk területén jelenleg vagyonekezelőként kizárólag a tényleges turisztikai fejlesztést megvalósító beruházók jelölhetőek ki, ugyanakkor a nemzetgazdasági szempontból előnyösebb lenne, hogy a turizmus szempontjából kiemelt fontosságú ingatlanok turisztikai vagyonekezelője mind az Magyar Turisztikai Ügynökség Zrt. (a továbbiakban: MTÜ), mind a tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó egyéb, 100%-ban állami tulajdonban társaság is lehessen, ezáltal biztosítva ezen ingatlanok egységes szemléletű, turisztikai szempontú hasznosítását, üzemeltetését, fejlesztését. Lehetőséget kell biztosítani arra is, hogy a turisztikai szempontú vagyonekezelés ne csak a desztinációk területén, hanem pontszerűen, az ország bármely turisztikailag jelentős ingatlanán, vagyonelemén megvalósulhasson.

A Tur. tv. fogalmai közé két új fogalom kerül bevezetésre. Az egyik az egyéb kiemelt turisztikai jelentőségű állami ingatlan, vagyonelem olyan az állam 100%-os tulajdonában álló ingatlan, vagyonelem, amelynek turisztikai célú hasznosítása és fejlesztése kiemelt jelentőséggel bír, elhelyezkedésénél fogva alkalmas arra, hogy turisztikai fejlesztés helye legyen, vagy annak tárgyát képezze, valamint kodifikációs pontosításként a Tur. tv. által jelenleg is alkalmazott, tág értelemben használt ingatlan fogalma kerül rögzítésre.

A javaslat az új, pontszerű ingatlanokon történő turisztikai célú ingatlankezelést nevesíti az állam feladatai között.

A Tur. tv. 4. § (1) és (1a) bekezdésében pontosításra kerül, hogy a kiemelt állami turisztikai beruházások végrehajtása, az egyéb kiemelt turisztikai jelentőségű állami ingatlanon beruházás megvalósítása és mindkét esetben azok üzemeltetése, fenntartása és hasznosítása vagy új gazdasági társaságok létesítésével, vagy meglévő 100%-os állami tulajdonú és az MTÜ tulajdonosi joggyakorlása alatt álló gazdasági társaság meghatározásával történhet, azzal, hogy a Tur. tv. 3. § (5) értelmében ezen feladatokat közvetlenül a MTÜ is elláthatja, amennyiben ezt a Kormány rendeletében kimondja.

Az új rendelkezés alapján a vagyonkezelési feladatokat rugalmasabban lehet ellátni: az adott ingatlan esetében az adott szituáció ismeretében, a mindenkori turisztikai szempontok figyelembevételével mérlegelhető, hogy az ingatlan fejlesztéséhez, vagyonkezeléséhez szükséges-e új társaság létrehozása, vagy a feladatot elláthatja az MTÜ, vagy annak tulajdonosi joggyakorlása alatt álló más társasága.

A Tur. tv. új 4. § (3) bekezdése értelmében – összhangban a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvt.) 11. § (1) bekezdésével – a vagyonkezelés vagyonkezelési szerződéssel jön létre. Az érintett területek vagyonkezelésének turisztikai szempontú érvényesítése biztosítása érdekében a Kormány meghatározza azon társaságokat, amelyek e szempontoknak megfelelően, a Tur. tv. szerint az ingatlan vagyonkezelői lehetnek.

Ezzel a vagyonkezelői jog az Nvt. szerinti vagyonkezelési szerződés megkötésével jön létre.

Fontos kiemelni, hogy a szabályozással elérni kívánt cél az, hogy a Tur. tv. szerinti vagyonkezelést kizárólag olyan gazdasági társaság láthassa el, amely alkalmas arra, hogy az adott turisztikai szempontokat érvényesítse a vagyonkezelés során, így biztosítva az ingatlanok, egyéb vagyonelemek turisztikai szempontból megfelelő fejlesztését, illetve hasznosítását.

Rögzítésre kerül, hogy a Kormánynak az e törvény alapján kiadásra kerülő rendeleteiben szükséges annak megjelölése is, hogy a vagyonkezelés tárgyát képező ingatlanok aktuális állapota okán a vagyonkezelés beruházási, fejlesztési jellegű vagy ugyancsak az érintett ingatlanok, vagyonelemek jellemzői, adottságai okán fenntartó, hasznosító célú. A Kormány dönthet úgy is, hogy a vagyonkezelő mind a beruházó, mind a fenntartói feladatokat is ellátja, azaz a beruházót illető jogosultságok azt a fenntartót is megilletik, amely a vagyonkezelési szerződés megkötésekor olyan műszaki színvonalú ingatlanokat, vagyonelemeket vett vagyonkezelésbe, amelyek állapota beruházás nélkül közvetlenül is alkalmas a turisztikai szempontú használatra, hasznosításra és csak a jövőben válik esetlegesen szükségessé ezeket érintő beruházás.

A vagyonkezelési szerződés mielőbbi megkötésének érdekében kimondásra kerül, hogy az állami vagyonnal való gazdálkodásról szóló 254/2007. (X. 4.) Korm. rendelet 8. § (4) bekezdés szerinti előzetes egyetértésről, valamint a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 44. § szerinti jóváhagyásról a feladatkör szerint érintett miniszter a – ha jogszabály előírja a véleményének beszerzését – vagyonkezelési szerződéstervezetet is magában foglaló megkereséstől számított 15 napon belül nyilatkozni köteles. A határidő elmulasztása esetén a jóváhagyást megadottnak kell tekinteni. A védettség jellege szerinti miniszteri hozzájárulás intézményének szabályozására tekintettel [más kifejezést használ a Kötv. és a 254/2007. (X. 4.) Korm. r.] – az egyértelműség érdekében – javasolt a szerződés érvényességi és hatályosságai feltételeként előírni jóváhagyást.

A vagyonkezelés mielőbbi biztosítása érdekében rögzítésre kerül, hogy a vagyonkezelési szerződés megkötésekor fennálló jogviszonyok tekintetében a bejegyzett vagyonkezelő, tulajdonosi joggyakorló helyébe a bejegyzett vagyonkezelő vagyonkezelésében, a tulajdonosi joggyakorló közvetlen kezelésében lévő ingatlanok vonatkozásában általános és egyetemleges jogutódként a vagyonkezelő lép.

A turisztikai térségek fejlesztésének állami feladatairól szóló 2016. évi CLVI. törvény (a továbbiakban: törvény) 2019. szeptember 1-jén hatályba lépő módosítása alapján kialakításra kerül egy, a szálláshelyet igénybe vevők és a szálláshely egyes adatait – kötelezően alkalmazandó szoftver használatával – rögzítő és tároló rendszer. A vendégadatokat a szálláshely-szolgáltató a Kormány által kijelölt tárhelyszolgáltatónál kell, hogy rögzítse.

A NAIH jelzése alapján – figyelemmel az Európai Parlament és a Tanács a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2016/679 rendeletének (GDPR) 28. cikkére – mivel az egyes szálláshely-szolgáltatók és a tárhelyszolgáltató között nem kerül sor külön adatfeldolgozási szerződés rögzítésére, jogszabályban kell rögzíteni az adatfeldolgozás részleteit. Erre figyelemmel jogszabályban szükséges rögzíteni a tárhelyszolgáltató és a szálláshely-szolgáltatók közötti adatfeldolgozási jogviszony részleteit. A javaslat az ezzel kapcsolatos kormányrendeleti felhatalmazó rendelkezéseket tartalmazza.

A 165. §-hoz

A bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartásáról szóló törvény módosítása során – egységes jogalkalmazás biztosítása érdekében – indokolt rendezni azt, hogy ha a központi államigazgatási szervnek címzett hatáskör gyakorlójaként a szerv vezetője jár el félként a bírósági eljárásban, akkor az általános meghatalmazások nyilvántartásában a központi államigazgatási szervet és annak vezetőjét milyen módon és milyen adattartalommal kell feltüntetni.

A 166. §-hoz

A módosítási javaslat egyértelműsíti azt, hogy a választottbírósági ítélet érvénytelenítése esetén az érvénytelenítést követően folytatódó eljárásban a felek nem kötelezhetők további, a választottbírósági tanácsot megillető díj, valamint adminisztrációs költség megfizetésére. Ezzel a szabályozás az egyes tanácsstagoknak járó díjak mértékének meghatározását a választottbíróság hatáskörébe utalja anélkül, hogy plusz adminisztrációs terhet keletkeztetne.

A 167. §-hoz

A törvényjavaslat a választottbírósági ítélet érvénytelenítését követően folytatódó eljárás díjának meghatározását, valamint a választottbírósági ítélet érvénytelenítése esetén az adott ügyben eljáró választottbírósági tanács vagy tanácsok díjazásával összefüggő részletszabályok megállapítását a Kereskedelmi Választottbíróság eljárási szabályzata körébe utalja.

A választottbíráskodásról szóló 2017. évi LX. törvény (a továbbiakban: Vbtv.) javaslat szerint módosuló 57. § (2) bekezdése szerint a választottbírósági ítélet érvénytelenítése esetén az érvénytelenítést követően folytatódó eljárásban a felek a választottbírósági tanácsot megillető díj, valamint adminisztrációs költség fizetésére nem kötelezhetők. A Vbtv. ugyancsak módosuló 62. § (1) bekezdés e) pontja szerint az elnökség az eljárási szabályzatban állapítja meg a választottbírósági ítélet érvénytelenítése esetén az adott ügyben eljáró választottbírósági tanács vagy tanácsok díjazásával összefüggő részletszabályokat. Ugyanakkor a Vbtv. alapján más esetekben is elfordulhat olyan díj-, vagy költségigény megtérítésének igénye, amely közvetlenül az eljárásban részt vevő felek befizetéseiből nem feltétlenül fedezhető [kizárási eljárás – Vbtv. 14. §; választottbírói megbízási megszűnésének egyéb esetei – Vbtv. 15. §]. Erre tekintettel indokolt a Kereskedelmi Választottbíróság elnökségének feladatává tenni, hogy eljárási szabályzatában írja elő elkülönített tartalékalap képzését, a felek által meg nem térítendő díjak és költségek fedezetének biztosítása céljából. Az elkülönített tartalékalap felhasználásával kapcsolatos döntési jogkört is indokolt az elnökséghez telepíteni, amelynek eljárásrendjét a szabályzatban célszerű meghatározni. Ha azonban az indokolt kifizetések a rendelkezésre álló képzett tartalék összegét meghaladják, a szükséges kifizetések teljesülését a Kereskedelmi Választottbíróságot működtető jogi személynek (Magyar Kereskedelmi és Iparkamara) kell mögöttesen biztosítania.

A 168. §-hoz

A módosítás a választottbírósági joggyakorlat megismerhetőségének, kutathatóságának biztosítását szem előtt tartva, de a szükségtelen adminisztrációs terhek csökkentése érdekében a választottbírósági ítéletek mellett kizárólag azon végzések esetében írja elő az anonimizált formában történő közzétételt, amelyek a választottbíróság hatáskörére vonatkoznak, vagy egyéb szempontból érdemi, releváns tartalommal bírhatnak.

A 169. §-hoz és a 170. §-hoz

Az Eüsztv. módosításával összhangban a javaslat az ügyvédi tevékenységről szóló törvényben az elektronikus kapcsolattartásra szolgáló elérhetőség bejelentésének módját egy irányban teszi lehetővé az ügyvédi irodák és egyéni ügyvédek számára is.

A 171. §-hoz

A hitelnyújtók jövedelemadat lekérdezési lehetőségének elektronikus úton történő biztosítása érdekében az adózás rendjéről szóló törvényben javasolt módosítás, amely 2020. február 1-jén lép hatályba.

A 172. §-hoz

A hitelnyújtók jövedelemadat lekérdezési lehetőségének elektronikus úton történő biztosítása érdekében szükséges felhatalmazó rendelkezés, annak érdekében, hogy a részletszabályok kormányrendeleti szinten megalkothatóak legyenek.

A 173. §-hoz

Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény módosítása egy olyan speciális jogintézményt hoz létre, amelynek keretében az érintett egyéni vállalkozó vállalkozói jogállása megszűnik, és a tevékenységét jogfolytonosan korlátolt felelősségű társaság formájában folytatja tovább anélkül, hogy a két jogalany között jogelőd-jogutód kapcsolat keletkezne. E módosításhoz kapcsolódó adóigazgatási tárgyú jogszabály módosítást tartalmazza a javaslat, amely kimondja, hogy az egyéni vállalkozói tevékenység egyszemélyes gazdasági társaság keretében történő továbbfolytatása esetén is alkalmazni kell a törvény jogutódlásra vonatkozó szabályait.

A 174. §-hoz

A módosítás annak érdekében szükséges, hogy mindenki számára egyértelmű legyen, hogy az állami adó- és vámhatóság által működtetett elektronikus felületen csak állandó meghatalmazás bejelentésére van lehetőség. A módosítás megteremti a törvényi szintű szabályozás és az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló kormányrendelet összhangját, amely alapján a gyakorlatban már most is csak állandó meghatalmazás bejelentésére van mód az állami adó- és vámhatóság által működtetett elektronikus felületen. A módosítás továbbá biztosítja a helyi adóalany állandó meghatalmazottjának az állami adóhatóság útján történő bejelentését.

Az egyes ügyintézési folyamatok egyszerűsítéséről szóló törvényalapján az egyéni vállalkozóknak és más természetes személyeknek a rendelkezési nyilvántartást adóügyekben nem kell alkalmazni 2020. december 31. napjáig. Ezzel összefüggésben az adóigazgatási rendtartás módosítása is szükséges annak érdekében, hogy az Eüsztv. módosult előírásaira figyelemmel határozza meg azokat a lehetőségeket, ahogyan adóügyekben meghatalmazást lehet adni.

A 175. §-hoz

Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvényben (a továbbiakban: Air.) szövegcsere módosítások:

1. A módosítás annak érdekében szükséges, hogy mindenki számára egyértelmű legyen, hogy az állami adó- és vámhatóság által működtetett elektronikus felületen csak állandó meghatalmazás bejelentésére van lehetőség. A módosítás megteremti a törvényi szintű szabályozás és az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló kormányrendelet összhangját, amely alapján a gyakorlatban már most is csak állandó meghatalmazás bejelentésére van mód az állami adó- és vámhatóság által működtetett elektronikus felületen.
2. Az Eüsztv. rövidítést az Air. 15. § (3) bekezdése bevezeti, a bevezetést a 36. § (1) bekezdéséből indokolt elhagyni.
3. Mivel az Eüsztv. 15. §-a speciális kézbesítési szabályokat fogalmaz meg, szükséges az Air. kézbesítési szabályainál a hivatkozott jogszabályhely (1)–(4) bekezdéseire is utalni.
4. Az adóhatóságok közzétételi kötelezettsége kizárólag a vélelmezett kézbesítéssel érintett iratokra fog vonatkozni.

5. Annak érdekében, hogy az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe tartozó ügyek elektronikus intézésének szabályai tekintetében is legyen lehetőség részletszabályok kormányrendeleti szinten történő előírására, pontosítani szükséges az Air. felhatalmazó rendelkezéseit.

A 176. §-hoz

A § a rendelkezési nyilvántartásra hivatkozó szövegrészek hatályon kívül helyezését tartalmazza.

A 177. §-hoz

A megkeresésre folytatott végrehajtások során a gyakorlatban felmerült probléma, hogy a megkeresésekben az adósra vonatkozó azonosító adatok pontatlanul kerülnek kitöltésre. A behajtást kérőktől elvárható, hogy az általuk fizetésre kötelezett személyek azonosító adatait ismerjék, vagy előzetesen intézkedjenek azok beszerzése iránt.

A módosítás eredményeként az adóhatóság végzésben elutasíthatja a megkeresést, amennyiben azonosító adatok és az adóhatóság nyilvántartásai alapján az adós személye nem beazonosítható.

A behajtási feltételek vizsgálata kiterjed a jövőben az esetleges elévülésre is, és ennek fennállása esetén az adóhatóság visszautasíthatja a megkeresést.

A 178. §-hoz

Annak érdekében, hogy az állami adó- és vámhatóság eljárása a bíróságok függetlenségének elvébe ne ütközzön, került kimondásra, hogy a korábban a törvényszéki végrehajtók által végrehajtott követelések esetében a fizetési kedvezményi kérelmeket nem az állami adó- és vámhatóság bírálja majd el, hanem a behajtást kérő.

A 179. §-hoz

A törvényszéki végrehajtóknál folyamatban lévő, illetve az ügyviteli befejezéssel érintett ügyeket a törvényszékeknek 2020. január 1. és 2020. január 31. napja közötti időszakban kell átadni az adóhatóságnak.

A 2019. január 1-jétől hatályos szabály szerint valamennyi iratot digitalizált formában kell csatolni az átadásra rendszeresített elektronikus laphoz, azonban ez a törvényszékek számára hatalmas ügyterhet jelentene. A törvényszékeken jelenleg 146 000 db folyamatban lévő és mintegy 614.000 db ügyviteli befejezéssel érintett törvényszéki végrehajtási ügy van. Ezen ügyek fenti határidőre történő digitalizálása és átadása lehetetlen, amelyre figyelemmel a törvény meghatározza, hogy az ügyviteli befejezéssel érintett ügyeket csak 2020. december 31-éig kell a törvényszékeknek digitalizálniuk és átadniuk.

A törvényszéki végrehajtásba tartozó ügyek NAV részére történő átadásakor indokolatlan az elévült és a behajthatatlanná tett ügyek NAV részére történő átadása. A jogalkotó törvényben teszi lehetővé ezen ügyek kapcsán, hogy azokat a NAV-nak végrehajtásra átadni nem kell.

A 180. §-hoz

Az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (a továbbiakban: Avt.) módosításhoz kapcsolódó átmeneti rendelkezést fogalmaz meg.

A 181. §-hoz

Az Avt.-ben szövegcsere módosítások:

1. Az adók módjára behajtandó köztartozások esetében a hatályos szabályozás alapján az adóhatóság a követelések elévülését nem állapíthatja meg, az eljárást kizárólag akkor szüntetheti meg, amennyiben a behajtást kérő hatóság azt jelzi felé, hogy a követelés végrehajtásához való jog elévült. A végrehajtáshoz való jog elévülése megállapíthatóságának kizárólagos joga a behajtást kérőt illeti meg, az adóhatóságot nem. Az officialitás elvére tekintettel azonban az adóhatóság a jövőben hivatalból vizsgálhatja az adók módjára behajtandó köztartozások elévülését. Ha tehát van elévülési időre vonatkozó ágazati jogi rendelkezés, a végrehajtási jog elévülését hivatalból figyelembe kell vennie az adóhatóságnak. Ekkor a végrehajtási jog

elévülési határidejének eltelte után előterjesztett kérelemre nem lehet végrehajtást elrendelni, és a már elrendelt végrehajtást nem lehet folytatni.

2. A módosítás célja az egyes igazságügyi és rendészeti meghatározott cselekmények végrehajtását szabályozó törvényi rendelkezések egyértelmű alkalmazhatóságának megteremtése. Az Avt. módosítása kiküszöböli a Vht. párhuzamos alkalmazásából fakadó problémákat.

A 182. §-hoz és a 183. §-hoz

A szálláshely-szolgáltató egy erre a célra kialakított kliens szoftverrel szolgáltat adatot – ezt 8 szoba, 16 fő kapacitás alatt ingyen kapja az MTÜ – egyébként a funkcionalitást neki kell biztosítania. A törvény szabályaiban megjelenő informatikai modell klasszikus kliens-szerver kapcsolatot mutat be, a törvény szerinti tárhelyszolgáltató nem a fizikai (hardver alapú) adatkiszolgálásért felel, hanem a szerver szoftver alkalmazásüzemeltetője: azaz felel a rendszer működéséért és az abból történő adatszolgáltatások megvalósulásáért (tartalmáért nem). Az általa biztosított szoftver az, ami biztosítja a keresési lehetőség a rendőrség és az egyéb erre jogosult szervek irányába, illetve kiszolgálja az idegenrendészeti hatóság adatigényét. Az adatkezelő az adatszolgáltatások teljesítéséhez szükséges központi és kliens szoftvert biztosítja, de személyes adatba nem tekinthet bele (adatfeldolgozó, a lekérdezésre jogosult először célzottan kereshet adott személyt, de találat esetén közvetlenül az adatkezelőtől kell kérnie adatokat.

A módosítás továbbá – szintén a NAIH javaslatára – az adatok titkosításával garantálja, hogy a vendégadatok átadása tekintetében a szálláshely-szolgáltató az adatkezelő, a tárhelyszolgáltató csak technikai felület, így az idegenrendészeti szerv az adatokat jogilag a szálláshely-szolgáltatótól veszi át.

A fentiekén túl a technikai felkészültség biztosítása érdekében a vendégadatok rögzítésének kötelezettsége 2020. január 1-jére módosul.

A 184. §-hoz és a 185. §-hoz

A 2019. január 1. napján hatályba lépett, a Nemzeti Eszközkezelő Programban részt vevő természetes személyek otthoneremtésének biztosításáról szóló 2018. évi CIII. törvény (a továbbiakban: törvény) alapján a Nemzeti Eszközkezelő Zrt. (a továbbiakban: Társaság, „NET Zrt.”) vagyonkezelésében álló ingatlanok bérlői kedvezményes egyösszegű vételáron, illetve részletvételi konstrukcióban visszavásárolhatják ingatlanaikat.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 26. § (1) bekezdés u) pontja alapján a magánszemély lakásvásárlása mentes a visszerhes vagyonátruházási illeték alól, amennyiben arra a törvényben meghatározott egyösszegű vásárlás vagy részletvétel keretében kerül sor. Az Itv. 91. § (5) bekezdése szerint ugyanakkor a magánszemély ingatlanvásárlókat akkor is terheli az ügylet kapcsán a NAV felé történő bejelentési kötelezettség, ha az illetékmentes vagyonszerzésre vonatkozik. A bejelentés a NAV által rendszeresített un. B400-as nyomtatvány vevői aláírásával történik meg. Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény vonatkozó rendelkezése szerint, a vevő által kitöltött nyomtatványt a tulajdonjog bejegyzéséhez szükséges ingatlan-nyilvántartási kérelemmel együtt kell megküldeni az illetékes földhivatal részére, mely hatóság a bejegyzési határozattal együtt továbbítja azt a NAV szervezeti egységének.

A törvény alapján részletvétellel történő vásárlás esetén a bérlők nyilatkozata szerint a tulajdonjog 2019. október 1. napjával keletkezik. A törvény 7. §-a értelmében az ingatlan-nyilvántartási eljárás kezdeményezéséről a NET Zrt.-nek kell gondoskodnia. Indokolt, hogy a NET Zrt. rendelkezzen törvényen alapuló képviseleti joggal a visszerhes vagyonátruházási illetékre vonatkozó bejelentési kötelezettség teljesítése, a B400-as nyomtatványok kitöltése tekintetében.

Emellett a módosítás pontosítja a törvény alapján létrejövő részletvétel ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésének alapjául szolgáló okiratra vonatkozó előírásokat.

A 186. §–190. §-hoz

A törvényjavaslat pontosítja az állami magasépítési beruházások megvalósításáról szóló törvény hatályát, valamint szintén pontosítást fogalmaz meg arra az esetre, amely során a magasépítési beruházáshoz szükséges ingatlan megállapodás alapján az állam részére biztosított. A rendelkezések kiegészítik a jelenlegi törvényi szabályozást: a hatályos szabályozás szerint az érintett beruházások megvalósítója a Beruházási Ügynökség, így a törvény kormányzati magasépítésre vonatkozó szabályait rendeli alkalmazni e beruházásokra vonatkozóan a javaslat. A beruházás során létrejött vagyonelemek ebben az esetben eltérő megállapodás hiányában az ingatlan tulajdonosát térítésmentesen illetik meg.

Tekintettel arra, hogy a Beruházási Ügynökség nem csupán megvalósítói, hanem a Kormány erre irányuló döntése esetén magasépítési beruházás-előkészítői feladatokat is elláthat, a javaslat összhangba hozza ezen elvárással a Beruházási Ügynökség működésére, gazdálkodására vonatkozó szabályokat is. Továbbá javaslat megteremti az előirányzat átcsoportosítás helyett fizetési számlák közötti átutalással biztosított költségvetési fedezet felhasználásának lehetőségét.

A 191. §-hoz

A § a törvény hatálybalépéséhez szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

A 192. §-hoz

A § átmeneti szabályt fogalmaz meg a rendelkezési nyilvántartás és a gazdálkodó szervezet nyilvántartását vezető szerv közötti feladatok tekintetében. A korábban felmerült, rendelkezési nyilvántartás és ágazati nyilvántartások közötti adateltérés miatt szükséges szabályozni ugyanazon adattípusra vonatkozó nyilvántartásba vétellel kapcsolatos szabályokat.

A 193. §-hoz

A § a törvényjavaslat egyes rendelkezéseinek a sarkalatoságára utal.

A 194. §-hoz

A § a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 9–10. cikkének, valamint a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló 2011. november 8-i 2011/85/EU tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja, tekintettel arra, hogy ezen irányelvnek megfelelően a köztulajdonban álló gazdasági társaságok egy része az Áht. alapján kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetnek minősül.

**Végső előterjesztői indokolás
a hosszú távú részvényesi szerepvállalás ösztönzéséről és egyes törvények jogharmonizációs célú
módosításáról szóló 2019. évi LXVII. törvényhez**

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

- I. Az egyes részvényesi jogok gyakorlásáról a tőzsdén jegyzett társaságokban című 2007/36/EK hatályos társasági jogi irányelv a nyilvánosan működő részvénytársaságok részvényeseit megillető egyes jogokat, és azok gyakorlását biztosító társasági kötelezettségeket szabályozza.

A 2007/36/EK irányelvnek a hosszú távú részvényesi szerepvállalás ösztönzése tekintetében történő módosításáról szóló, 2017. május 17-i 2017/828 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: Irányelv) elsődlegesen azonban nem társasági jogi, hanem pénzügyi piacokat érintő versenyképességi kérdéseket érint. Megalkotását többek között a pénzügyi válság tapasztalatai indokolták, amelyek rámutattak arra, hogy a pénz- és tőkepiaci szereplők túlságosan rövid távú megtérülésre összpontosítanak, ami az optimálistól elmaradó vállalatirányítást és teljesítménymutatókat eredményez. A hatályos társasági jogi irányelv módosítása a tőkepiaci európai uniós (a továbbiakban: EU-s) célok között, ezen uniós cél keretében megfogalmazott versenyképesség megvalósítására fókuszál.

1. Az Irányelv részletes szabályokat állapít meg a részvényesek azonosítására. Az Irányelv továbbá foglalkozik az ún. közvetítőket (értékpapír számlavezetőket) terhelő feladatokkal, a közvetítői láncolat kérdésével, a harmadik országbeli közvetítőkkal.
2. Az Irányelv szabályozza azt, hogy az intézményi befektetők, eszközkezelők a szerepvállalási politikájukról milyen módon kötelesek számot adni, és hogy azt milyen módon kell nyilvánosságra hozniuk. Szabályozza, hogy a részvényesi képviselői tanácsadóknak magatartási kódexszel kell rendelkezniük, és azt nyilvánosságra kell hozniuk.
3. Az Irányelv biztosítani kívánja, hogy a „lényeges ügyletek” társasági kontroll mellett kerüljenek végrehajtásra. Előírja, hogy a szokásos üzletmenetbe nem tartozó ügyleteket a társaságnak (közgyűlés vagy ügyvezetés vagy felügyelőbizottság) jóvá kell hagynia, és az ügylet részleteit a végrehajtáskor nyilvánosságra kell hoznia.
4. Az Irányelv a társaság ügyvezető, és felügyeleti testületei tekintetében javadalmazási politika kötelező kialakítását és annak a részvényesek elé vitelét írja elő. A javadalmazási politikával összefüggő részvényesi jogosultság körében az Irányelv két opcionális lehetőséget ad: a javadalmazási politika elfogadása kötelező közgyűlési hatáskör, vagy a közgyűlésnek csak konzultatív funkciója van. A társaságnak javadalmazási jelentést kell közzétennie. A jelentés tartalma is az Irányelvben meghatározott.

Magyarország versenyképességének növelése érdekében a részvényesi szerepvállalás hatékonyabbá tételét olyan módszerekkel célszerű támogatni, amelyek nem korlátozzák aránytalanul a befektetők és a tőzsdén jegyzett társaságok racionális gazdasági, üzleti döntéseinek meghozatalát és azok végrehajtását.

- II. Míg a korábbi évtizedekben a tőzsdei cégek működése ellenőrzése körében az EU-s szabályozás a működésnek a külső felügyeleti és egyéb prudenciális eszközökkel történő biztosítására koncentrált, mára szükségessé vált a társasági tulajdonosi kontroll megerősítése. A világgazdaságban bekövetkezett változások, a legutóbbi pénzügyi válság rávilágított arra is, hogy a klasszikus társasági jogi előírások nem képesek hatékonyan kezelni a tőzsdei cégekben a gazdasági folyamatok által fokozottabbá váló, a társaság befektető tulajdonosai és a társaság irányítói között feszülő érdekellentéteket (rövid és hosszú távú érdekek).

A társasági jog keretein belül a felelős vállalatirányítás (corporate governance) szabályanyaga alkalmas megfelelően reagálni a gazdasági-társadalmi kihívásokra; a tagsági jogok gyakorlásának, valamint a társaság szervezeti rendszerének, az elkülönülő szervek közötti feladat és funkciók vizsgálatát helyezi előtérbe. A felelős vállalatirányítás nyilvánosan működő részvénytársaságok kapcsán kimunkált szabályanyaga alkalmas arra, hogy a nyilvánosság, az átláthatóság és a tényleges tulajdonosi szerepvállalás erősítésével a menedzsmentet ösztönözze a felelős vállalatirányításra és vezetésre. A kisméretű részvényesek a társaság ügyvezető, ügyviteli és felügyeleti testületeit érintő javadalmazás jogi szabályozásával, továbbá a lényeges ügyletekkel kapcsolatos döntési jogosultsággal eszközöket kapnak az irányító testületek valódi kontrollálására, rákényszerítve a vezetést a felelős irányításra.

Fontos alapvetés a normák kötőerejének változása, vagyis annak az útnak a vizsgálata, hogy miként, milyen állomásokon keresztül jut el a társasági jog magánautonómián és konszenzuson alapuló önszabályozó szemlélete a jogilag kikényszeríthető szabályokig a felelős vállalatirányítás területén.

Nemzetközi szinten több szervezet tett közzé a felelős vállalatirányítást elősegítő ajánlásokat, amelyek azonban jogi úton nem kikényszeríthetőek. Az Organisation for Economic Co-operation and Development – Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (a továbbiakban: OECD) volt az első olyan nemzetközi szervezet, amely megfogalmazta és nyilvánosságra hozta a felelős vállalatirányításhoz kapcsolódó irányelveit, mely szerint a corporate governance az igazgatóság, a tulajdonosok és egyéb érdekeltek közötti viszonyok összességét jelenti. Emellett meghatározza azt a folyamatot, amely a társaság célkitűzéseit rögzíti, ahogyan az eszközöket a cél elérése érdekében a társaság rendelkezésére bocsátják, és ahogyan a teljesítmény ellenőrzését megszervezik. A megfelelő vállalatirányítási struktúra végső soron ösztönzést ad az igazgatóság számára, hogy a társaság és a részvényesek érdekeivel egyező célokat kövessen

Az OECD mellett más nemzetközi szervezetek is rendelkeznek felelős társaságirányítási ajánlásokkal, ezek közül kiemelkedő jelentőségűnek tekinthető Világbank-csoport (Worldbank Group), mely az ENSZ szakosított intézményeként működik. A társaságirányítást az OECD dokumentumnak megfelelően értelmezi, a fogalom nem tartalmaz többletelemet.

A felelős társaságirányítás nemzetközi aspektusai között kiemelt figyelmet kell fordítani az EU-s szinten megvalósuló összehangolási folyamatokra, amelyek a nemzetközi univerzális jogforrások mellett hatékonyabb, a kikényszerítés terén előremutatóbb rendelkezéseket is alkalmazhatnak. Az Európai Unió keretein belül egy speciális szakértői csoport, az ún. Highlevel Group of Company Law Experts került felállításra (2001). Ezen szakértői csoport megállapításai nyomán alakult ki az Európai Unió társaságirányítással kapcsolatos joganyagának iránya. E szerint az Európai Unió szerepe a corporate governance fejlesztésében az, hogy az egyes tagállami szabályok és főbb célkitűzések közötti koordinációt elősegítse.

A felelős társaságirányítás EU-s politikájának sarokköveit a 2003-ban és 2012-ben elfogadott akciótervek jelentik.

A 2003-as akcióterv „A társasági jog modernizációja és a corporate governance javítása az Európai Unióban” címet viselte. Az Irányelv közvetlen előzményeként kell megemlíteni a Bizottság 2012-es cselekvési tervét, amely Európai társasági jog és vállalatirányítás – a részvényesek nagyobb szerepvállalását és a fenntartható vállalatokat szolgáló modern jogi keretek címen jelent meg. Ebben a Bizottság számos intézkedést jelentett be a vállalatirányítás területén, így többek között a hosszú távú részvényesi szerepvállalás ösztönzését, valamint a társaságok és a befektetők közötti átláthatóság növelését.

Az EU-s szabályok jellemzője, hogy a társaságok önszabályozási mechanizmusán alapul. Az európai társaságirányítási normák alapvetően tehát az ún. soft law formában jöttek létre. Az Unió mindezülig nem írt elő egységes vállalatirányítási szabályokat, hanem „csupán” annak egyes szegmenseire vonatkozó rendelkezéseket tett közzé. Az EU egyes területeken irányelvi, más témakörökben ajánlásokon keresztül szabályok megalkotását irányozta elő, így különösen a felelős társaságirányítási jelentés közzétételét és a részvényesi joggyakorlás elősegítését irányelvi szinten, az igazgatósági tagok javadalmazására vonatkozó szabályokat ajánlásban, a bizottsági rendszert, és a független tagokat érintő minimum standard szabályokat szintén ajánlási szinten szabályozta.

A vállalatirányítási jelentéstétel minőségéről (a betart vagy indokol elv) szóló, 2014. április 9-i 2014/208/EU bizottsági ajánlás preambuluma kiemeli, hogy „a hatékony vállalatirányítási keret alapvető fontosságú a társadalom számára, mivel a jól irányított vállalatok hosszú távon valószínűleg versenyképesebbek és fenntarthatóbbak. A jó vállalatirányítás elsősorban az érintett vállalat felelőssége, az európai és nemzeti szinten elfogadott szabályok (a jogszabályok és a puha jog, nevezetesen a nemzeti vállalatirányítási kódexek) pedig annak biztosítását szolgálják, hogy bizonyos követelmények teljesüljenek. A vállalatirányítási kódexek célja, hogy az Európában tőzsdén jegyzett társaságok számára rögzítsék a jó vállalatirányítás átláthatóságra, elszámoltathatóságra és hosszú távú szemléletmódra épülő elveit. Normákat és bevált gyakorlatokat biztosítanak a vállalkozásoknak, lehetővé téve számukra, hogy jobb teljesítményt nyújtsanak, és ezáltal hozzájáruljanak a növekedés, a stabilitás és a hosszú távú befektetés elősegítéséhez.” Már ezen ajánlás is előírja, hogy a társaságok a részvényesek, befektetők és egyéb érdekeltek számára az információkat a honlapjukon közzé kell tenniük.

Külön is említést érdemel az egy megfelelő rendszer előmozdításáról a jegyzett társaságok igazgatóinak díjazásához elnevezésű, 2004. december 14-i 2004/913/EK bizottság ajánlás, amely már 2004-ben igényként

fogalmazta meg, hogy „a részvényeseknek világos és érthető áttekintést kell biztosítani a társaság díjazási rendjéről. Az ilyen közzététel lehetővé teszi a részvényesek számára, hogy értékeljék a társaságnak a díjazással kapcsolatos megközelítését és erősítsék a társaságnak a részvényeseivel szembeni beszámoltathatóságát. Tartalmaznia kell a fizetéssel kapcsolatos elemeket.”. Az ajánlás 3. pontjában foglaltak szerint a tőzsdén jegyzett társaságnak közzé kell tennie egy nyilatkozatot a társaság díjazási rendjéről (a díjazási nyilatkozat). Ennek egy önálló, a díjazásról szóló jelentés részét kell képeznie, és/vagy a társaság éves beszámolójában és éves jelentésben, vagy az éves beszámolóhoz fűzött megjegyzésekben kell szerepelnie. A díjazási nyilatkozatot a jegyzett társaság honlapjára is fel kell tenni. A díjazási nyilatkozatnak főként a társaságnak az igazgatósági tagok díjazásában a következő pénzügyi évre, illetve – ha szükséges – a következő évekre vonatkozó rendjére kell összpontosítania. Tartalmaznia kell egy áttekintést is arról, hogyan valósult meg a díjazási rend az előző pénzügyi évben. Megkülönböztetett hangsúlyt kell fektetni a jegyzett társaság díjazási rendjének esetleges lényeges változásaira az előző pénzügyi évvel való összehasonlításban. Kiemelhető, hogy az ajánlás 5.2. pontja már az érintett személyekre lebontva írja elő a díjazás összetevőinek bemutatását.

Az ajánlásnak a 4.2. pontja már előre vetíti, hogy az igazgatósági tagok díjazásának rendjéről közgyűlési szavazást kell tartani, amely lehet ügydöntő vagy konzultatív jellegű.

Végezetül érdemes utalni a jegyzett társaságok nem ügyvezető igazgatói, illetve felügyelőbizottsági tagjai szerepéről és az igazgatóság (felügyelőbizottság) által létrehozott bizottságokról szóló, 2005. február 15-i 2005/162/EK bizottsági ajánlásra is a tekintetben, hogy szól arról, hogy a tőzsdei társaságoknál ún. díjazási bizottság hozható létre.

A bizottsági ajánlás az igazgatóság függetlenségét, és végső soron az ellensúlyt, ellenőrzést biztosító szervezeti keretek megvalósítására fókuszál, ennek érdekében három feladatra specializálódott bizottságot nevesít: a jelölési, a javadalmazási és az audit bizottságot, mely bizottságok egyfajta egyensúlyi szerepet töltenek be az igazgatóság mellett, az egyes feladatok szakszerű előkészítése érdekében. A döntésekért minden esetben az igazgatóság lesz a felelős, amennyiben a tagállami jog nem engedi meg a döntéshozatali jogkör átadását a bizottság számára, abban az esetben, ha erre sor kerül, ennek tényét nyilvánosságra kell hozni.

Az EU-s jogalkotás hatására a tagállamokban társaságok szintjén magatartási kódexek kerültek kiadásra.

A tőzsdén jegyzett, nyilvánosan működő gazdasági társaságokra irányadó magyar joganyagot vizsgálva elmondható, hogy a 2000-es évek elején megindult soft law rendszer kiépítése az évtized közepére alakult ki.

2004-ben bocsátotta ki a Budapesti Értéktőzsde (a továbbiakban: BÉT) a Felelős Társaságirányítási Ajánlásokat (a továbbiakban: FTA) mely 2008-ben és 2012-ben, legutóbb pedig 2018-ban is felülvizsgálatra került. Az FTA négy témakört érint: (1) a részvényesek jogait és a részvényesekkel kapcsolatos eljárásokat, (2) az igazgatóság/igazgatótanács és a felügyelőbizottság hatásköreit, (3) a bizottságokat, (4) az átláthatóságot és a nyilvánosságra hozatalt, és ezekre vonatkozóan tartalmaz ajánlásokat, valamint javaslatokat. Az ajánlás bevezetője kimondja, hogy a dokumentumban foglaltakhoz való igazodás ajánlott, de nem kötelező.

Az FTA alapján a társaságoknak kétféle módon kell nyilatkozniuk irányítási gyakorlatukról. A jelentés első részében átfogóan kell beszámolniuk az adott üzleti évben alkalmazott vállalatirányításukról, kitérve az esetleges különleges körülmények ismertetésére. Ezt követően az FTA egyes pontjainak való megfelelésről, a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően: a betart vagy indokol elv alapján kell közleményt kiadni. Ez azt jelenti, hogy az FTA adott ajánlásának való megfelelést nem, de az attól való eltérést indokolni kell.

A magyar jogszabályok két helyen rendelkeznek a vállalatirányítási nyilatkozat közzétételéről. A 2007. évi LII. törvény iktatta be a társasági törvénybe a felelős társaságirányítási jelentés elkészítésének kötelezettségét, amely szerint, ha a részvénytársaság részvényei a Budapesti Értéktőzsdén bevezetésre kerültek, az igazgatóság az éves rendes közgyűlésén a számviteli törvény szerinti beszámolóval együtt terjeszti a közgyűlés elé a felelős társaságirányítási jelentést. Ebben a jelentésben az igazgatóság/igazgatótanács összefoglalja a részvénytársaság előző üzleti évében követett felelős vállalatirányítási gyakorlatát, és nyilatkozik arról, hogy milyen eltérésekkel alkalmazta a BÉT Ajánlásait, amit a társaságnak honlapján közzé kell tenni.

A számvitelről szóló törvénybe is beiktatásra került – az EU-s jogharmonizálási kötelezettségnek megfelelően – a vállalatirányítási nyilatkozat.

A társaságirányításhoz kapcsolódóan a javadalmazásra vonatkozóan 2009-ben a társasági törvény közzétételi szabályai kiegészültek, a szabályozott piacra bevezetett, nyilvánosan működő részvénytársaságoknak a részvénytársaság honlapján évente, az éves rendes közgyűlés összehívásával egyidejűleg közzé kell tenniük az igazgatóság vagy igazgatótanács, valamint ahol felügyelőbizottság működik, a felügyelőbizottság tagjainak nevét, valamint a tagoknak e minőségükben nyújtott valamennyi pénzbeli és nem pénzbeli juttatásokat tagonként és a juttatás jogcíme szerint részletezve. A részvénytársaságoknak biztosítaniuk kell az adatoknak a honlapjukon való folyamatos elérését is.

2007. és 2010. között jelentkezett globális gazdasági és korporatív válságtünetek új szemléletmódot kívántak tehát meg, mely az állami szerepvállalás megnövekedésével, a jogalkotás erélyességével az önszabályozó és a betart vagy indokol karakterű „puha jogi” normák csökkenését eredményezte a társaságirányítás területén. A 2017/828/EU irányelv nagy lépést tesz a korábban önszabályozás, illetve puha jogi eszközök (soft law) útján szabályozott társasági jogi területen azáltal, hogy kötelező erejű normákkal kívánja tagállami szinten egységesen biztosítani a részvényesek tényleges kontrollját a menedzsment tevékenysége felett.

- III. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.), a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (a továbbiakban: Tpt.), valamint a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bszt.) módosítására az Irányelvre figyelemmel kerül sor.

A Javaslat a zálogjogi szabályozás körében a jogalkalmazás során felmerült néhány gyakorlati problémát rendez, elsősorban az alzálogjog intézményével összefüggésben. A Javaslat az alzálogjog alapításának módjára, illetve ennek egyértelművé tételére vonatkozóan tartalmaz a hitelbiztosítéki nyilvántartással kapcsolatos rendelkezéseket kiegészítő szabályozást (összhangban az e körben kialakult banki refinanszírozási gyakorlattal). Ugyancsak egyértelművé teszi a javaslat, hogy ha nem a biztosított követelés kötelezettje elégíti ki a zálogjogosultat, úgy e kielégítő személy megtérítési követelésének biztosítására fennmaradó zálogjog kit illet meg, illetve – önálló zálogjog esetén – az miként illeti meg az érintett személyt.

- IV. A hazánkban szabálysértésnek minősülő, kisebb súlyú jogsértések miatt folyó eljárásban a büntetőeljárás során gyanúsított vagy vádlott gyermekek részére nyújtandó eljárási biztosítékokról szóló, 2016. május 11-i (EU) 2016/800 európai parlamenti és tanácsi irányelvet [a továbbiakban: (EU) 2016/800 irányelv] – függetlenül attól, hogy az eljárás milyen szakaszban tart – teljes körűen alkalmazni kell, ha a tizennyolcadik életévét be nem töltött eljárás alá vont személy szabadságát elvonták. Ez a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) alkalmazásában az az eset, amikor a fiatalok eljárás alá vont személyt bíróság elé állítás céljából őrizetbe veszik (gyorsított bírósági eljárás). A Szabs. tv. alapján ez a kötelező védelem egyetlen esete. Tekintettel arra, hogy az szabálysértési őrizet szabályait a Szabs. tv. tartalmazza, annak rendelkezéseit is meg kell feleltetni a (EU) 2016/800 irányelvnek.

A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) módosításának célja az (EU) 2016/800 irányelvnek való megfelelés, amelyet a tagállamoknak 2019. június 11-éig kell átültetniük nemzeti szabályozásukba.

- V. A fogyasztóvédelmi együttműködési hálózathoz (az ún. CPC-hálózathoz) kapcsolódó jogszabály módosítást tartalmazza. A CPC-hálózat azzal a céllal jött létre, hogy az érintett társhatóságok az EU-n belüli jogsértésekről egy biztonságos és gyors IT-eszköz, a fogyasztóvédelmi együttműködési rendszer (az ún. CPC-rendszer) segítségével juttassák el egymáshoz az eljárás lefolytatásához szükséges információkat és bizonyítékokat. A CPC-rendszert a fogyasztóvédelmi jogszabályok alkalmazásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről szóló, 2004. október 27-i 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: EK rendelet) hozta létre 2006-ban. A CPC-hálózat tagja az a szervezet lehet, amelyet az adott tagállam összekötő hivatalnak (SLO) vagy illetékes hatóságnak (CA) jelöl ki. Az összekötő hivatalok biztosítják a rendelet alkalmazásának nemzeti szintű koordinációját. Magyarországon az összekötő hivatali feladatokat (SLO) az ITM látja el. Az illetékes hatóságokat az EK rendelet mellékletében felsorolt uniós jogszabályok legalább egyikének végrehajtásával bízták meg. Magyarországon illetékes hatósággént a Gazdasági Versenyhivatal, a Magyar Nemzeti Bank, a Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság, az ITM, mint közlekedési hatóság, illetve az ITM, mint tisztességtelen általános szerződési feltételek megsértése esetén eljáró hatóság. Magyarország az utóbbi években évente 20-30 ügyet indított

a CPC-rendszerben. A CPC-rendszer továbbfejlesztése érdekében az Európai Parlament és a Tanács elfogadta a fogyasztóvédelmi jogszabályok végrehajtásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről és a 2006/2004/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. december 12-i (EU) 2017/2394 európai parlamenti és tanácsi rendeletet [a továbbiakban: (EU) 2017/2394 rendelet]. A rendelet célja az Európai Unióban működő fogyasztóvédelmi szervek közötti együttműködés erősítése, annak érdekében, hogy eredményesebben fel lehessen lépni a határokon átnyúló fogyasztóvédelmi jogsértésekkel szemben.

Az (EU) 2017/2394 rendelet tartalmazza a CPC-rendszer keretén belül az illetékes szervek által ellátandó feladatokat és az eljárások rendjét. Például kölcsönös segítségnyújtási mechanizmus, összehangolt vizsgálati és végrehajtási mechanizmusok a kiterjedt jogsértések és az ún. uniós dimenzióval rendelkező kiterjedt jogsértések esetén, uniós szintű tevékenységek. A javaslat ezen része ezt veszi át a fogyasztóvédelmi hatóság új feladataival együtt (bővebben kifejtve a részletes indokolásban).

A törvényjavaslat a békéltető testületekre vonatkozó jogszabály-módosítást tartalmazza. Az Európai Unió fogyasztóvédelmi politikájában is nagy szerep jut az alternatív vitarendezésnek. Hazánkban már 20 éve működnek a fővárosi és a megyei kereskedelmi és iparkamarák mellett működő békéltető testületek. A békéltető testületek a fogyasztók és vállalkozások közötti viták (fogyasztói jogviták) ingyenes, gyors rendezésének lehetőségét kínálják, mindezt a felek számára egyszerű, érthető eljárási szabályok révén. Általuk elkerülhető a sokszor költséges bírósági út és nem szükséges a fogyasztónak polgári peres vagy nemperes eljárást kezdeményezni ahhoz, hogy megoldódjon a vállalkozással fennálló vitája. A békéltető testületek célja a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgytv.) 18. § (1) bekezdése alapján a felek között egyezség létrehozatala, ennek hiányában pedig az ügyben döntés hozatala a fogyasztói jogok gyors, költségkímélő érvényesítésének biztosítása érdekében. Ahhoz azonban, hogy a békéltető testületek betöltsék legfőbb feladatukat és egyezséget érjenek el a fogyasztói jogvitával érintett felek között, az szükséges, hogy létrejöjjön a felek kommunikációja, egy asztalhoz való leültetése. A fogyasztók egyre nagyobb bizalommal fordulnak a hazai békéltető testületekhez. Ezt a tényt tükrözik az évről évre növekvő ügyszám adatok is. Míg 2001-ben kevesebb mint 500 ügyet tárgyaltak, 2017-ben már 13000 az ügyszám.

Az országos ügyszám és támogatási összeg alakulása:

évszám	ügyszám	támogatási összeg (millió Ft)
2001	448	27,7
2002	652	57,8
2003	1082	60
2004	1246	62,7
2005	2496	53,5
2006	3542	105
2007	3844	110
2008	4490	150
2009	5978	375
2010	7456	375
2011	7874	300
2012	8388	360
2013	9026	360
2014	10210	360
2015	11355	330
2016	12893	330
2017	13412	400
2018	12970	400

Az Fgytv. alapján az eljárás során békéltető testület egyezséget kísérel meg létrehozni a felek között. Ha az egyezség megfelel a jogszabályoknak, akkor az határozattal jóváhagyásra kerül. Egyezség hiányában folytatódik az eljárás és a békéltető testület határozatot hoz, ha kérelem megalapozott és a vállalkozás a békéltető testület döntését magára nézve kötelezőnek ismerte el. Ha a vállalkozás a békéltető testület kötelezést tartalmazó határozatát vagy a határozattal jóváhagyott egyezséget a teljesítési határidőn belül nem hajtja végre, a fogyasztó kérheti a bíróságtól a békéltető testület határozatának végrehajtási záradékkal történő ellátását. A jól működő alternatív eljárások arra ösztönzik a fogyasztókat, hogy megoldásokat keressenek a termékek vásárlásánál és szolgáltatások igénybevételénél felmerülő problémákra.

2015-ben a kormány a békéltető testületi rendszert jelentősen megerősítette, mivel az akkori jogszabály-módosítás alapján a vállalkozás köteles válasziratot (nyilatkozat a fogyasztó igényének jogosságáról) küldeni és a békéltető testületi meghallgatáson egyezség létrehozatalára feljogosított személy részvételét biztosítani. Ennek elmaradásakor a vállalkozással – akkor is, ha KKV – szemben is kötelező a fogyasztóvédelmi hatóságnak bírságot kiszabnia. A jogalkotói beavatkozás hatására megnőtt az egyezségek száma és aránya. Míg a jogszabály-módosítást megelőzően, a 2015. évben 1.370 esetben (az összes ügy 11%-a) került sor egyezségkötésre, addig a módosítást követően, 2016-ban már 1.857 ügyben (14%), 2017-ben 1.947 ügyben (15%), 2018-ban pedig 2.012 ügyben (16%) került sor egyezség megkötésére. A jogszabály-módosítás hatására jelentősen megváltozott egymáshoz képest is az ajánlások és az egyezségek aránya. Míg a módosítást megelőzően, 2015-ben az összes ügy 11%-a volt csak egyezség és 23% ajánlás, addig a jogszabály-módosítást követően az összes ügynek már a 15%-a volt egyezség, 13%-a ajánlás. Ennek pedig kiemelt jelentősége van a fogyasztók jogainak védelme szempontjából, hiszen az egyezség bírósági úton végrehajtható, a bírósági ítélettel egyenértékű határozatot jelent, szemben az ajánlással.

Mindezek alapján a jogalkotói beavatkozás hatékony volt, a javaslat pedig további hatékonyság-növekedés érhető el. A békéltető testületek utolsó 3 évében az érdemi jellegű döntések (ajánlás, egyezség, kötelezés, elutasítás) aránya országosan mindössze 38%-ot tett ki, míg a nem érdemi határozatok (hatásköri, illetékességi áttétel, kérelem nem pótolta hiányossága miatti megszüntetés, kérelem visszavonása, eljárás folytatása lehetetlen, stb.) 62%-ot. Ez alapján ugyancsak szükséges a békéltető testületek hatékonyságának növelése, hogy minél több érdemi döntés kerüljön meghozatalra az eljárások során. A békéltető testületi eljárásoknak hatalmas szerepük van a fogyasztóvédelmi igényérvényesítésben, meglétük enyhíti az igazságszolgáltatásra nehezedő terhet (elsősorban a kis perértékű ügyek esetében). A békéltető testületek bevonása a vállalkozás és a fogyasztó számára is gyakorlatias és költséghatékony megoldást jelent a vitás ügyek rendezésére. A javaslat elfogadása esetén a fogyasztóvédelemről szóló törvény módosításával a jelenleginél ismertebbé, egyszerűbbé és átláthatóbbá válhat az alternatív vitarendezés működése.

A magyar békéltető testületi rendszer komoly érték, az EU-ban egyedülállóan 20 éve működő rendszer, ugyanakkor szükséges lépéseket tenni a hatékonyság növelése érdekében és két évtizede működő mechanizmusokon időszerű változtatni. Ennek egyik lehetősége a testületek vezetésének professzionális alapokra helyezése, az egyes megyékben működő gyakorlatok közül a legjobb gyakorlatok elterjesztése. A módosítás célja ezen túl a bürokráciacsökkentés és az adminisztratív terhek csökkentése, amellyel jelentősen egyszerűbbé válik a békéltető testületi tagok kiválasztása. A módosítással azonos számban képviseltetik magukat a békéltető testületekben a fogyasztói oldal képviselői és a vállalkozói érdekek képviselői, valamint megjelenik a semleges fél is. Ez megfelel a fogyasztói jogviták alternatív rendezéséről, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2009/22/EK irányelv módosításáról szóló (fogyasztói alternatív vitarendezési irányelv), 2013. május 21-i 2013/11/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: Irányelv2) 6. cikk (5) bekezdésében foglaltaknak. Az Irányelv2-höz készült szakértői útmutató alapján semleges fél, aki sem a fogyasztói oldalt, sem a vállalkozói oldalt nem képviseli.

- VI. Az Európai Bizottság az „Európai digitális egységes piaci stratégia” című, a 2015. május 6-i közleményében (COM(2015) 192) az elektronikus hírközlési szabályozási keret alapos átdolgozása érdekében 2016-ra javaslatok előterjesztését irányozta elő, és rámutatott arra, hogy a változó piaci és technológiai környezet szükségessé teszi az intézményi keret megerősítését az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testülete (BEREC) szerepkörének növelése révén.

Az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testülete (BEREC) és a BEREC Működését Segítő Ügynökségnek (BEREC Hivatal) a létrehozásáról, az (EU) 2015/2120 rendelet módosításáról, valamint az 1211/2009/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről) szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/1971 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: BEREC Rendelet) a nyílt internet-hozzáféréssel és az EU-n belüli szabályozott hírközlési szolgáltatásokra vonatkozó kiskereskedelmi díjakkal kapcsolatos intézkedések meghozataláról, továbbá

a 2002/22/EK irányelv és az 531/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2015. november 25-i (EU) 2015/2120 európai parlamenti és tanácsi rendelet (TSM-Rendelet) módosításával felső határt szab a nyilvánosan hozzáférhető, számfüggő személyközi kommunikációs szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók által az Európai Unión belüli hírközlési szolgáltatások díjának: a felszámított díj nem haladhatja meg telefonhívások esetében percenként a 0,19 euró, SMS üzenetek esetében pedig üzenetenként a 0,06 euró összeget. Kivételes esetben a felszámított maximális kiskereskedelmi díjaktól való eltérést engedi, azonban az engedélyezés szabályait nem rögzíti. Erre figyelemmel szükséges ennek szabályozását a hazai jogban rögzíteni.

Ezen túlmenően a törvényjavaslat megteremti annak a lehetőségét, hogy katasztrófaveszély esetén vagy kihirdetett veszélyhelyzetben a veszélyhelyzettel érintett területen tartózkodó személyek minél szélesebb körű riasztása, tájékoztatása megtörténjen. Ez a károsító hatások csökkentését, a lakosság élet- és anyagi javainak védelmét, valamint a mentés végrehajtását segíti elő.

- VII. A törvényjavaslat célja a közlekedési szakterületen szükségessé vált módosítások átvezetése a hatályos szabályozáson. Az új előírások rögzítését az európai uniós jogharmonizáció végrehajtása, és a légiforgalmi adatok és légiforgalmi tájékoztatások minőségével kapcsolatos követelményeknek az egységes európai égbolt keretében történő meghatározásáról szóló 73/2010/EU bizottsági rendelet végrehajtása érdekében szükséges jogszabályok megalkotásáról szóló javaslatához való szoros kötődése indokolja.

Indokolt továbbá a szakági törvényi szintű szabályozásnak a 2018 szeptemberében hatályba lépett, az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségének létrehozásáról és a 2111/2005/EK, az 1008/2008/EK, a 996/2010/EU, a 376/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2014/30/EU és a 2014/53/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint az 552/2004/EK és a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 3922/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2018. július 4-i (EU) 2018/1139 európai parlamenti és tanácsi rendelettel való összhangjának megteremtése.

A Kknyt. módosításának oka, hogy 2018. november 5-én hatályba lépett a 904/2010/EU és az (EU) 2017/2454 rendeletnek a hozzáadottérték-adó területén történő közigazgatási együttműködés megerősítésére irányuló intézkedések tekintetében történő módosításáról szóló, 2018. október 2-i a Tanács (EU) 2018/1541 rendelete, amelynek értelmében 2020. január 1-jétől az Európai Gépjármű és Vezetői Engedély Információs Rendszeren (EUCARIS) keresztül biztosítani kell a külföldi hozzáadottérték-adó területén csalásokat vizsgáló hatóságok részére az elektronikus úton történő automatizált hozzáférést a magyar jármű nyilvántartás meghatározott adataihoz. Egyidejűleg lehetővé kell tenni a magyar adóhatóságok részére – a határokon átnyúló csalásokkal kapcsolatos célzott információk tagállamok közötti gyors cseréjére, kezelésére szolgáló hálózat – az Eurofisc kapcsolattartórévén történő lekérdezést más tagállamok járműnyilvántartásaiban is.

A vasúti közlekedés területén a 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv egy olyan egységes minden tagállam vasúti hálózatát magában foglaló európai vasúti térséget hozott létre, amelyben közös szabályok vonatkoznak a vállalkozó vasúti társaságok és a pályahálózat-működtetők irányítására, az infrastruktúra finanszírozására és használati díjainak kiszabására, a vasúti infrastruktúrához és szolgáltatásokhoz való hozzáférés feltételeire és a vasúti piac igazgatási felügyeletére. A 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvet módosító 2016/2370 EU európai parlamenti és tanácsi irányelv célja a pályahálózat-működtetők függetlenségének erősítése, a megkülönböztetésmentes hozzáférés biztosítása az új vasúti társaságok számára, a pályahálózatok hatékonyabb használatának biztosítása. Az irányelv erősíti az átláthatóság pénzügyi, szervezeti garanciáit, csökkentve a pályahálózat-működtetők és vállalkozó vasúti társaságok esetleges keresztfinanszírozásából fakadó kockázatokat. A jelenleg hatályos vasúti közlekedésről szóló törvény az egyes közlekedési tárgyú törvények módosításáról szóló 2018. évi XCVIII. törvénnyel történt módosítását követően (hatályba lépett: 2018. december 25-én) az irányelv előírásainak nagyrészt megfelel, néhány ponton azonban elengedhetetlen a jelenlegi hazai szabályozás további pontosítása, kiegészítése. A hazai szabályozás jellegéből fakadóan az irányelv számos rendelkezésének átültetése nem a vasúti törvényben, hanem rendeleti szinten valósul meg.

- VIII. Az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának bevezetéséről szóló 2014/94/EU Irányelv (a továbbiakban: Irányelv3) az alternatív üzemanyagok uniós infrastruktúrájának kiépítésére irányuló közös intézkedési keretet hozott létre. Az Európai Unió célja az elektromobilitás tekintetében egy olyan piac létrehozása, amely az uniós belső piac széttagolódása nélkül biztosítja a töltési infrastruktúra átfogó kiépítését és annak átjárhatóságát, az elektromobilitás szolgáltatások bárki által, megkülönböztetés mentesen történő igénybevételének lehetőségét.

Az Irányelv3 az alábbi szabályozási elveknek való megfelelést írja elő:

- kereskedő-választás szabadsága: biztosítani kell, hogy a nyilvános elektromos töltőállomások üzemeltetői szabadon beszerezhessék a villamos energiát bármely uniós villamosenergia-szolgáltatótól a szolgáltatóval kötött megállapodás függvényében;
- töltési szolgáltatásnyújtás szabadsága – átjárhatóság: az elektromos töltőállomások üzemeltetői számára lehetővé kell tenni, hogy szerződéses alapon elektromos járművek feltöltésével kapcsolatos szolgáltatásokat nyújtsanak a fogyasztóknak más szolgáltatók nevében és megbízásából is;
- transzparens díjmeghatározás: biztosítani kell, hogy a nyilvános elektromos töltőállomások üzemeltetői által megszabott árak ésszerűek, könnyen és egyértelműen összehasonlíthatók és átláthatók, illetve megkülönböztetéstől mentesek legyenek;
- eseti töltések biztosítása: minden nyilvános elektromos töltőállomáson lehetővé kell tenni az elektromos járművek használói számára az érintett villamosenergia-szolgáltatóval vagy üzemeltetővel való tartós jogviszony nélküli, eseti alapon történő feltöltést is;
- szolgáltató-választás szabadsága: olyan szabályozást kell kialakítani, hogy az elektromos töltőállomások villamosenergia-ellátásának céljából az adott háztartás vagy létesítmény ellátását biztosító szolgáltatótól eltérő szolgáltatóval is szerződést lehessen kötni;
- megkülönböztetés-mentes működés: az elosztórendszer-üzemeltetők megkülönböztetés mentes módon kötelesek együttműködni minden olyan személlyel, aki nyilvános elektromos töltőállomást létesít vagy üzemeltet.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A rendelkezés általános szabályozási elvként rögzíti az Irányelv preambuluma (45) pontjában foglaltaknak megfelelő elvet. Az irányelv preambuluma elvi élel mondja ki, hogy az Irányelv rendelkezéseinek nem az a célja, hogy az érintett társaságok, szervezetek üzleti pozíciójukat, vagy a vállalkozásoknak, annak tagjainak, kedvezményezettjeinek érdekeit sértsék, hanem az, hogy a pénzügyi válság tapasztalatai alapján biztosítsák azt, hogy a részvényesek, üzleti szereplők kellő információ birtokában megfontolt és hosszú távú üzleti döntéseket hozhassanak. Figyelemmel arra, hogy ennek az elvnek kiemelt jelentősége van a javadalmazási politika és a javadalmazási jelentés kapcsán, a Javaslat 16. §-ában is rögzítésre kerül az e szabállyal lényegében azonos tartalmú rendelkezés.

A 2. §-hoz

A rendelkezés az Irányelvben bevezetett, a Javaslatban is használt fogalmak meghatározását tartalmazza.

A hazai szabályozás az „igazgató” fogalom meghatározása során a társasági jogi ügyvezetési, felügyeleti szervek tagjait és a munkaszervezeti vezetőt (vezérigazgató) tekinti igazgatónak, és nem von e fogalom alá további személyeket. A Javaslat tehát nem él az Irányelv adta azon lehetőséggel, hogy normatív módon a szabályozás körébe vonjon olyan további személyeket, akik bár formailag nem minősülnek igazgatósági tagnak, felügyelőbizottsági tagnak, vezérigazgatónak, mégis hasonlóan kiemelt feladatkört látnak el. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy az adott tőzsdéi társaság nem dönthet úgy, hogy a normatíván meghatározott személyi körön túli személyek esetében is javadalmazási politikát állapít meg. E körben utalni lehet arra, hogy a § 2. pontjában az Irányelv által használt „ügyviteli” szót nem használja a rendelkezés. Ennek oka, hogy a magyar jogban a nyilvánosan működő részvénytársaság esetében a társaság ügyviteli feladatai nem azonosíthatók az igazgatóság, igazgatótanács feladataival, ezért megtévesztő lenne azt fogalmi elemként használni. Az ügyvezető irányelvi kifejezés megfelelően lefedti az érintett személyek körét.

A 3. §-hoz

A Javaslat szabályozza a részvényesek azonosítására vonatkozó rendelkezéseket. Az Irányelv szabályozási alapvetése, hogy a társaságok sokszor képtelenek részvényeseik azonosítására. A részvényesek azonosítása a részvényes és a társaság közötti közvetlen kommunikáció előfeltétele, ezért alapvető fontosságú a részvényesi jogok gyakorlása és a részvényesi szerepvállalás megkönnyítésében. Ez különösen lényeges a határokon átnyúló szituációkban és elektronikus eszközök alkalmazása esetében. A tőzsdén jegyzett társaságok számára ezért

biztosítani kell a részvényeseik azonosításához való jogot, a velük való közvetlen kapcsolattartás lehetővé tétele érdekében.

Az Irányelv tehát egyértelműen állást foglal abban a kérdésben, hogy a nyilvánosan működő részvénytársaság (a továbbiakban: társaság) jogosult arra, hogy részvényeseit beazonosítsa. Ennek azért van jelentősége, mert a jelenlegi eszközrendszerben ez a jog és lehetőség csak korlátozottan biztosított. Ennek oka, hogy részvénykönyv elsődleges célja, hogy a társaság nyilvántartsa azokat a személyeket, akik a társasággal szemben részvényesi jogokat gyakorolnak. Ez a nyilvántartás azonban sokszor nem teljes, mert a részvénykönyvből sok esetben nem kerülnek törlésre a részvénytulajdonnal már nem rendelkező személyek, másrészt a részvénykönyv sok esetben nem is a valós részvényest tartalmazza. A tulajdonosi megfeleltetés hatékony eszköz arra, hogy a társaság tájékoztatást kapjon részvényeseiről, azonban tőzsdei cég esetén a hatályos törvényi rendelkezések alapján lehetőség van arra, hogy a részvényes kérje, hogy őt a részvénykönyvbe ne jegyezzék be.

A szabályozás nem él azzal a lehetőséggel, hogy csak a szavazati jogok 0,5%-át meghaladó szavazati joggal rendelkező részvényeseket lehessen azonosítani. A kialakítandó hazai szabályozás a transzparencia megvalósítása érdekében valamennyi részvényes azonosítását lehetővé teszi.

A közvetítő köteles nyilatkozni arról, hogy a részvényes utasítására jár-e el, vagy saját döntése alapján.

A részvényesek azonosítása az ún. közvetítők segítségével történik, és közvetítői láncolat esetében az Irányelv előírja a közvetítők közötti együttműködést is. A javaslat normatív módon is utal az Irányelvhez kapcsolódóan kiadott uniós rendeletre, a 2007/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a részvényesek azonosítására, az információk továbbítására és a részvényesi jogok gyakorlásának megkönnyítésére vonatkozó rendelkezések tekintetében történő végrehajtására vonatkozó minimumkövetelmények megállapításáról szóló, 2018. szeptember 3-i 2018/1212/EU bizottsági végrehajtási rendeletre (a továbbiakban: 2018/1212/EU rendelet).

A 4. §-hoz

A § tartalmazza azokat a garanciális szabályokat, amelyek a részvényesi azonosításhoz kapcsolódnak. A rendelkezés átemeli az adatkezelésre vonatkozó irányelvi rendelkezést, meghatározva ezzel az adatkezelés célját és időtartamát. Garanciális előírás a társaság azon jogosítványa is, hogy a hiányos vagy pontatlan adatközlés esetén helyesbítést kérjen.

A részvényesek azonosítása kapcsán a közvetítőket (értékpapír számlavezetőket) terhelő kötelezettségek szankcionálását, a közvetítőkre vonatkozó felelősségi szabályokat a norma nem tartalmazza, figyelemmel arra, hogy az értékpapír számlavezetőket, azok tevékenységét a Magyar Nemzeti Bank a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 9. §-a szerinti pénzügyi közvetítőrendszer felügyelete keretében tudja vizsgálni és szankcionálni. Hatósági jogalkalmazói tevékenysége során a közvetítőkre vonatkozó jogszabályi rendelkezések betartására felügyeleti eszközrendszer segítségével kerülhet sor, annak külön szankcionálása a javaslatban szükségtelen.

Az 5. §-hoz

Az Irányelv végrehajtási rendeletre utalta a társaság részvényesekkel való kommunikációjának informatikai, formai kérdéseit. Az Irányelv nyomán a jövőben a tőzsdei társaság jogosult lesz arra, hogy azonosítsa részvényeseit, és köteles lesz arra, hogy részükre minden lényeges társasági jogi eseményről tájékoztatást nyújtson, és a részvényestől ezekkel kapcsolatosan utasítást, kérelmet fogadjon.

Az Irányelv a közvetítőket „veszi igénybe”, a társaság és a részvényes közötti elektronikus kommunikációhoz, figyelemmel arra, hogy a közvetítőre telepíti a társasági, illetve a részvényesi üzenetek továbbításának feladatát is. A javaslat ehelyütt is hivatkozik a 2018/1212/EU rendeletben előírt formai és tartalmi követelményekre.

A társaság és a részvényes közötti kommunikáció jelentős terhet jelenthet. Ezért a javaslat lehetővé teszi a központi értéktár közreműködését az információk továbbítása körében.

A 6. §-hoz

Az Irányelv a részvényesi azonosítás, és a társasági eseményekkel összefüggő kommunikáció során minden esetben haladéktalan adat, információ, illetve kérelem továbbítási kötelezettséget ír elő a közvetítő számára. Ezen

azonnalnak értelmezhető határidőn azonban a 2018/1212/EU rendelet némiképp lazít. Például a kereskedési napon 16.00 után érkezett kérelmek esetében a következő kereskedési napon 10.00-ig kell a kötelezettségnek eleget tenni. A Javaslat is kimondja azt, hogy a közvetítőnek a kötelezettségét elődlegetesen haladéktalanul, de a 2018/1212/EU rendeletben meghatározott esetekben az ott megszabott határidő alatt kell teljesítenie.

A 7. §-hoz

A § kiegészítő rendelkezéseket kapcsol a Ptk.-ba beépítésre kerülő rendelkezésekhez. Egyrészt utal rá, hogy az elektronikus szavazás esetére előírt azonnali visszaigazolásnak is vannak a 2018/1212/EU rendeletben követelményei. Másrészt meghatározza, hogy a közgyűlést követően a részvényes által kért visszaigazolást 15 napon belül, szintén a 2018/1212/EU rendeletben előírt módon kell kiadni.

A 8. §-hoz

A rendelkezés az Irányelvnek a közvetítő által nyújtott szolgáltatásokra vonatkozó rendelkezéseit ülteti át.

A 9. §-hoz

Az Irányelv preambuluma kiemeli, hogy az intézményi befektetők és az eszközközkezelők gyakran az Unióban tőzsdén jegyzett társaságok fontos részvényesei, így jelentős szerepet játszhatnak e társaságok vállalatirányításában, valamint általánosabban azok stratégiájával és hosszú távú teljesítményével kapcsolatban. Az elmúlt évek tapasztalatai azonban azt mutatták, hogy az intézményi befektetők és az eszközközkezelők sok esetben nem vállalnak szerepet azon társaságok irányításában, amelyeknek a részvényesei. Emellett bizonyíthatóan a tőkepiacok gyakran nyomást gyakorolnak a társaságokra, hogy rövid távon teljesítsenek, ami veszélyeztetheti a társaságok hosszú távú pénzügyi és nem pénzügyi teljesítményét, és – egyéb negatív következmények mellett – az optimálistól elmaradó mértékű befektetésekhez, például a kutatás és fejlesztés területén, valamint a társaságok és a befektetők hosszú távú teljesítményének kedvezőtlen alakulásához vezethet.

Az intézményi befektetők és az eszközközkezelők gyakran nem teszik átláthatóvá befektetési stratégiájukat, szerepvállalási politikájukat, valamint ezek végrehajtását. Az ilyen információk nyilvános közzététele kedvező hatással lehet a befektetők tudatosságára, lehetővé teszi a végső kedvezményezettek, például a leendő nyugdíjasok számára a befektetési döntések optimalizálását, megkönnyíti a társaságok és a részvényeseik közötti párbeszédet, ösztönzi a részvényesi szerepvállalást és megerősíti elszámoltathatóságukat az érdekeltek és a civil társadalom felé.

Az Irányelv lefekteti azt az elvet, hogy az intézményi befektetőknek és az eszközközkezelőknek szerepvállalási politikát kell kidolgozniuk és közzétenniük. Az Irányelv részletesen meghatározza ezen dokumentum tartalmát. Megjegyezhető, hogy a szerepvállalási politika kidolgozása során az intézményi befektető és az eszközközkezelő a befektetéssel érintett társaságok tevékenységének nyomon követése kapcsán a befektetéssel érintett társaságok által nyilvánosan közzétett információkat (így különösen a rendes és a rendkívüli tájékoztatásokat) gyűjti össze és dolgozza fel. A szerepvállalási politikának csak akkor elvárt eleme az üzleti környezettel, a részvényesekkel, a befektetőkkel folytatott kommunikáció, párbeszéd és együttműködés leírása, ha a szerepvállalási politika készítésére kötelezett folytat ilyen tevékenységet.

Az Irányelv e részben kétszer is használja a „befektetést befogadó társaságok megfelelő érdekelt felei” szövegezést. Az érdekelt felek kifejezésnek a magyar jogba átültetett megfelelője nincs, azonban a nemzetközi és az uniós joggyakorlat alapján egyértelműen rögzíteni lehet, hogy leginkább négy alanyi kör érthető érintett alatt: a befektetők, az alkalmazottak (munkavállalók és érdekképviselői szerveik), hitelezők és szállítók. A „stakeholder”, „relevant stakeholder” fogalmára azonban nem adható taxatív lista, hiszen a vállalatok a gyakorlatban egy meghatározott alanyi körrel rendelkeznek, amelyek gazdasági szempontból kapcsolódnak hozzájuk, így a társaság működésében közvetlenül vagy akár közvetve is érintettek. Így például egy esetlegesen szennyező tevékenységet is végző társaság vonatkozásában ilyen érintett lehet a helyi lakóközösség is. Az intézményi befektetőnek a szerepvállalási politikában az adott cég vonatkozásában ismertetnie kell, hogy kik azok, akiknek az érdekeit jelentősen érinti az adott cég tevékenysége, és ismertetnie kell, hogy hogyan kommunikál velük.

A 10. és a 11. §-hoz

Az Irányelv előírja, hogy az intézményi befektetőknek és az eszközközvetőknek évente nyilvánosságra kell hozniuk szerepvállalási politikájuk végrehajtásának ismertetését. A szerepvállalási politikát, valamint annak végrehajtásáról való tájékoztatást az intézményi befektető vagy az eszközközvetelő honlapján nyilvánosságra kell hozni és díjmentesen elérhetővé kell tenni. Utalni lehet itt arra, hogy a Javaslat ezen túlmenően nem ír elő további közzétételi módot, amelyre egyébként az Irányelv lehetőséget biztosítana. A honlapon való közzététel megfelelő eszköz a nyilvánosság biztosítására.

Fontos garanciális szabály, hogy ha az az intézményi befektetők vagy az eszközközvetők az előírt követelmények egészben vagy részben nem kívának eleget tenni, azt egyértelmű és indokollással ellátott tájékoztatásban kell megmagyarázniuk.

A 12. és a 13. §-hoz és

Az Irányelv részletes szabályokat állapít meg az intézményi befektetők és az eszközközvetők közötti megállapodás részleteire, annak szerepére a befektetési stratégia körében. Az eszközközvetőknek évente tájékoztatnia kell az intézményi befektetőt arról, hogy a befektetési stratégiája és annak végrehajtása milyen módon felel meg a megállapodásnak. Az Irányelv részletesen szabályozza e tájékoztatás tartalmi elemeit is.

A 14. és a 15. §-hoz

Az Irányelv alapján a Javaslat elvárja a részvényesi képviseleti tanácsadótól, hogy tevékenységét meghatározott szakmai és erkölcsi szabályok szerint folytassa. Ezek általában ajánlások formájában fogalmazódnak meg, melyeket intézményesült formában ún. magatartási kódexek tartalmaznak. A pénzügyi szektorban a hitelezési, faktoring és pénzügyi lízing tevékenység kapcsán már létezik ilyen intézményesült magatartási kódex, melyet a szektor felügyeletére és szakmai szabályainak alakítására hivatott MNB, illetve Bankszövetség gondoz. A szakmai tevékenységre irányadó alapvető magatartási szabályok az adott tevékenység felügyeletét ellátó szerv ajánlásaiként is megfogalmazódhatnak. A részvényesi képviseleti tanácsadó indokolni köteles amennyiben a tevékenységére irányadó szabályoktól eltér, vagy azokat bármilyen okból nem alkalmazza. Az Irányelv alapján a Javaslat által megjelölt képviseleti tanácsadó terület tevékenységére irányadó szabályok kialakítását és azok magatartási kódexbe történő foglalását ezen implementált rendelkezés teremtheti meg, azonban ilyen hiányában is teljesíthető a törvényi előírás.

A 16. §-hoz

Az igazgatók javadalmazásának formája és szerkezete alapvetően a társaságok, megfelelő szerveik, részvényeseik és adott esetben munkavállalók képviselői jogkörébe tartozik. Mivel a társaságok számára a javadalmazás alapvető eszköz abban, hogy a saját érdekeiket és az igazgatóik érdekeit összehangolják, tekintettel továbbá az igazgatóknak a társaságokban betöltött alapvető szerepére, fontos a társaságok javadalmazási politikájának az illetékes társasági szervek által megfelelő módon történő meghatározása, és annak lehetővé tétele a részvényesek számára, hogy kifejezzék álláspontjukat a társaság javadalmazási politikájáról. A javadalmazási politika elfogadására vonatkozó garanciális rendelkezést a Ptk. 3:268. § tartalmazza, amikor a közgyűlés számára véleménynyilvánító szavazási jogot biztosít. A javadalmazási politikára és annak végrehajtásáról szóló javadalmazási jelentésre vonatkozó részletes szabályokat e Javaslat ülteti át a magyar jogba.

A Javaslat ehelyütt a Ptk.-ba annak absztrakciós szintje miatt beillesztésre nem került általános rendelkezéseket tartalmazza. Meghatározza így azt, hogy a javadalmazási politika megalkotására miért van szükség, mi az elérni kívánt cél. Kimondja azt, hogy a javadalmazási politikának egyértelműnek és érthetőnek kell lennie. Ilyen utóbbi elvárás, még ha értelemszerűnek is lenne tekinthető, a nemzetközi szabályozásban is megfigyelhető. E területen tehát szokatlanul nem számít ez a normatív tartalom.

Az irányelv preambuluma rögzíti a következőket. „(45) Ez az irányelv a társaságokra, az intézményi befektetőkre, az eszközközvetőkre és a részvényesi képviseleti tanácsadókra vonatkozó átláthatósági követelményeket határoz meg. Ezen átláthatósági követelmények célja nem az, hogy előírják a társaságok, az intézményi befektetők, az eszközközvetők vagy a részvényesi képviseleti tanácsadók számára bizonyos olyan egyedi információk nyilvánosságra hozatalát, amelyek közzététele súlyosan sértené üzleti pozíciójukat, vagy amennyiben nem

üzletszerű gazdasági tevékenységet végző vállalkozások, tagjaik vagy kedvezményezetteik érdekeit. E közzététel elmaradása nem veszélyeztetheti az ezen irányelvben meghatározott közzétételi kötelezettségek célkitűzéseit.”

Erre figyelemmel a javadalmazási politika körében a Javaslat biztosítja, hogy a társaság a fenti célkitűzés figyelembevételével mellett a javadalmazási politikájában ne legyen kötelező üzleti titkait feltárni.

A Javaslat külön nem mondja ki, hogy a véleménynyilvánító szavazásra előterjesztett javadalmazási politika alapján akkor is lehet kifizetést teljesíteni, ha azt a közgyűlés elutasítja. Ennek oka az, hogy az ún. konzultatív megoldásnál az Irányelv annyit rögzít – amit a § (4) bekezdése is kimond –, hogy a kifizetéshez az szükséges csupán, hogy a közgyűlésen elő legyen terjesztve a javadalmazási politika. Az Irányelv az ügödöntő közgyűlési megoldásnál részletes szabályokat állapít meg arra az időszakra, amíg a javadalmazási politika elfogadásra nem kerül, azonban ilyen kiegészítő szabályok a konzultatív megoldásnál nincsenek. Ebből az következik, hogy a főszabály érvényesül a közgyűlés elutasító szavazása esetén is, tehát kifizetés teljesíthető, mert az ahhoz szükséges feltétel teljesült.

A 17. §-hoz

Az Irányelv igen részletes szabályokat rögzít a javadalmazási politika tartalma körében. Fontos garanciális rendelkezés, hogy a javadalmazási politika átdolgozása esetén be kell mutatni minden lényeges változást, és azt, hogy a korábbi véleménynyilvánító szavazások során tett részvényesi véleményeket és a szavazás eredményét, hogyan veszi figyelembe. Garanciális rendelkezésként kerül rögzítésre, hogy az eltérés a javadalmazási politikától lehetséges, azonban csak korlátok között. Az egyik korlát az, hogy arra csak kivételes esetekben kerülhet sor. A másik korlát, hogy még ebben az esetben is csak akkor van lehetőség az eltérésre, ha a megfelelő eljárási feltételeket a javadalmazási politika tartalmazza. Csak azon elemektől lehet eltérni, amelytől való eltérés lehetőségét a javadalmazási politika kimondja.

A 18. §-hoz

A § kapcsolódik a Ptk. 3:279. §-ának módosításához, és azt rögzíti, hogy a társaságnak mikor és hogyan kell a közzétételt biztosítani.

A 19. §-hoz

A javadalmazási jelentés a javadalmazási politika végrehajtásáról szóló társasági dokumentum. E körben utalni lehet arra, hogy a javadalmazási jelentés ellenőrzése tekintetében az Irányelv több garanciális szereplő is megjelöl. Ezen személyek közül a társasághoz legközelebb álló személy a társaság könyvvizsgálója. Az Irányelv annyit rögzít, hogy a könyvvizsgáló köteles ellenőrizni azt, hogy a jelentés tartalma megfelel-e az előírásoknak. Nem mondja ki ugyanakkor, hogy mi a teendője akkor, ha nem találja megfelelőnek a jelentést. Ezt a hiányt pótolja a § (4) bekezdése.

A 20. § és a 21. §-hoz

A §-ok a javadalmazási jelentés adatvédelmi szabályait tartalmazza. Fontos előírás, hogy a javadalmazási jelentés nem tartalmazhat olyan adatokat, amelyből a jelentésben szereplő személy családi állapotára következtetni lehetne (házas, gyermekkel rendelkező, özvegy stb.). Az adatkezelési törvényi előírásokra figyelemmel a Javaslat rögzíti azt is, hogy a javadalmazási jelentésben csak név és tisztség szerepelhet. A Javaslat ugyanis abból indul ki, hogy a javadalmazási jelentés célja az, hogy a társaság bemutassa az egyes igazgatók jövedelmét és nem az, hogy a részvényesek kvázi átvilágítsák, megismerjék az adott személyt. Az egyértelmű megjelöléshez a két adat elegendő. A javadalmazási jelentés közzétételének kötelező időtartama 10 év. Ezt meghaladó időtartamra is megismerhetővé teheti a társaság a javadalmazási jelentést, ha abból a személye adatokat eltávolítják. Fontos jelezni azt, hogy a vonatkozó ágazati törvény értelmében személyes adat az érintettre vonatkozó bármely információ, így név és a tisztség is.

A 22. §-hoz

Az Irányelv a javadalmazási jelentésre vonatkozó kötelezettségek teljesítésének másik ellenőrző személyét általános jelleggel határozza meg. Előírja, hogy tagállam biztosítsa, hogy „közigazgatási rendelkezések” útján is ellenőrzésre kerüljön a jelentés. A Javaslat rendelkezésének kiindulópontja, hogy ha a társaság főtevékenységét

ágazati felügyeleti szerv felügyeli, akkor e hatóság látja el az irányelvből folyó felügyeleti jogkört is. Ha ilyen ágazati felügyeleti szerv nincs, akkor a cégbíróság jár el. Emellett az irányelv előírása alapján a Javaslat megteremti az igazgatók felelősségét is a javadalmazási jelentéssel összefüggő jogszabályi kötelezettségek teljesítésének megszegése esetére.

A hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (CRR) 450. cikk (1) bekezdés j) pontja kizárólag akkor várja el az Irányelv szerinti igazgatók teljes javadalmazásának közzétételét, ha a tagállam vagy az illetékes pénzügyi felügyelet így határoz. Az Irányelv (54) preambulum pontja az ágazati uniós jog elsőbbségét mondja ki azzal, hogy azok „nem értelmezhetőek oly módon, hogy az veszélyeztesse ezen irányelv hatékony alkalmazását vagy általános céljának megvalósítását”.

A 23. §-hoz

Az Irányelv reagálni kíván arra az elaprózott tulajdonosi szerkezettel működő tőzsdei cégek esetében kialakult helyzetre, amikor a vállalat irányítását végző irányító testületek és a tulajdonosok között nincs megfelelő kommunikáció és információáramlás, és a kisérszvényesek nem rendelkeznek megfelelő mennyiségű és minőségű információval a társaság tényleges helyzetéről. A Javaslat egyrészt a kisérszvényesek (befektetők) érdekeinek védelme, továbbá a társaságban történő szerepvállalásuk ösztönzése érdekében, másrészt a társaság irányítását végző menedzsment társaságot érintő felelős döntéshozatala érdekében biztosítani kívánja, hogy az ún. „lényeges ügyletek” társasági kontroll mellett kerüljenek végrehajtásra. A lényeges ügyletek a társaságra és a részvényesekre hátrányosak, kockázatosak lehetnek. A Javaslat rögzíti, hogy a társaság a kapcsolt felekkel kötött lényeges ügyleteit legkésőbb annak végrehajtásakor nyilvánosan bejelenti. A társaság bejelentési kötelezettséggel összefüggő adminisztratív terheinek mérséklése érdekében a Javaslat – az Irányelv lehetőségként szabályozott – külön jelentés készítését nem követeli meg.

A Javaslat meghatározza a lényeges ügylet mértékét. A Javaslat a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok [International Financial Reporting Standards (IFRS)] 15 „Vevőkkel kötött szerződésekből származó árbevétel elszámolása” című standard (a továbbiakban: IFRS 15) szerint elszámolt, előző üzleti évben elért, korrigált árbevételének 1%-át meghaladó ügyletet tekinti lényeges ügyletnek. Kiemelhető, hogy az árbevétel általános viszonyítási alapnak tekinthető. A társaság által folytatott tevékenységből származó bevétel az árbevétel.

A 24. §-hoz

A tőkepiacon különböző gazdasági szegmensben működő társaságok versenyképessége érdekében a Javaslat él az Irányelv adta lehetőséggel, és egyes ügylet típusokat mentesít a jóváhagyási és nyilvánosságra hozatali kötelezettség alól. Fontos jelezni azonban, hogy a leányvállalatokkal kötött lényeges ügyletet ekkor is nyilvánosságra kell hozni.

A 25. §-hoz

A Javaslat a kapcsolt felekkel folytatott lényeges ügyleteket jóváhagyását a társaság ügyvezetésére telepíti, azonban megjeleníti, hogy a társaság dönthet úgy is, hogy a jóváhagyásra a közgyűlés vagy felügyelőbizottság jogosult. A lényeges ügylet jóváhagyására vonatkozó döntéshozatalban nem vehet részt az a személy, aki az ügyletben közvetlenül érintett. A Javaslat nem határozza meg az érintett személy fogalmát, mert annak normatív meghatározása vélhetően szűkítené a szabályozási célt. A jogalkotó ugyanis előre nem láthat minden olyan esetet – emiatt meghatározni sem tudja –, ahol az érintettség felmerülhet; ez ugyanis függhet az adott társaságtól, annak tevékenységétől, a konkrét ügylet létrejöttétől stb. Általános megközelítésben ezek a személyek elsődlegesen azok, akik a kapcsolt féllel szoros kapcsolatban állnak (tagja, vezető tisztségviselője stb.), vagy olyan személyek közeli hozzátartozói, akik a kapcsolt féllel szoros kapcsolatban állnak. De érintett az a személy is, akinek a számára az ügylet bármiféle előnnyel jár.

A társaság ügyvezetésének vagy a felügyelő bizottságnak a fentiekén túlmenően belső értékelő eljárást is létre kell hoznia, amelynek célja, hogy rendszeres időközönként felmérjék, hogy az adott ügylet valóban mentesíthető-e, így például, hogy az a szokásos üzletmenetbe tartozónak vagy rendes piaci feltételek mellett kötött ügyletnek minősül-e.

A 26. §-hoz

A Javaslat garanciális rendelkezésként írja elő, hogy ha az azonos kapcsolt féllel kötött ügyletek egy üzleti éven belül összességében eléri a lényeges ügylet értékét, a lényeges ügyletre vonatkozó előírásokat alkalmazni kell.

A 27. §-hoz

A Javaslat garanciális rendelkezésként mondja ki, hogy a bennfentes információ nyilvános közzétételére vonatkozó szabályokat a lényeges ügyletre vonatkozó előírások nem érintik.

A 28–31. §-hoz

A rendelkezések hatályba léptető és átmeneti rendelkezéseket, valamint sarkalatosági záradékot és jogharmonizációs záradékot tartalmaznak.

A 32. §-hoz

A törvényjavaslat célja a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) módosítása annak érdekében, hogy az elektromobilitásra vonatkozó, az ágazat által is igényelt, valamint az Irányelv3 által megkövetelt alapvető szabályok törvényi szinten elhelyezésre kerüljenek. A Kkt. módosítása biztosítja azt, hogy a szabályok a felhasználókhöz (gépjármű üzemeltetőkhez) és ne a villamos energia vagy üzemanyag kereskedőkhöz legyenek közel. Erre figyelemmel a törvényjavaslat kiegészíti a Kkt. hatályát. Tekintettel azonban arra, hogy a törvényjavaslat a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) hatáskörébe helyezi a kapcsolódó eljárásokat, valamint figyelembe véve azt, hogy a töltés alapja villamos energia átadása, szükséges a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalról szóló 2013. évi XXII. törvény, valamint a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Vet.) rendelkezéseivel is megteremteni a közvetlen kapcsolatot.

A 33. §-hoz és a 35. §-hoz

A módosítás alapján a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek külön jogszabályban meghatározott képesítés megszerzési kötelezettségéhez kapcsolódó vizsgák sikeres teljesítéséről a vizsgaigazolást, illetve a közúti közlekedési szakemberek részére a képesítés megszerzését igazoló okmányt, a 2019. január 1. napjától ezen személyek vizsgáztatását végző, a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvényben meghatározott vizsgaközpont adja ki, továbbá egyszerűsítve ezen eljárásokat.

A 34. §-hoz

A módosítás nyomán a szabályozás jobban leköveti a valós piaci és gazdasági működést azáltal, hogy az elektromos töltőberendezés üzemeltetése alapesetben magába foglalja az elektromobilitási szolgáltatás nyújtását is, utóbbi azonban nem szükségképpen tevékenység, azaz az üzemeltető nem köteles szolgáltatást is nyújtani, azt kiszervezheti. Az, aki nem üzemeltet, csak szolgáltat, az elektromobilitási szolgáltató. A módosítás célja, hogy a szabályozás eleget tegyen az Irányelv3-ban foglalt követelménynek, miszerint az elektromos töltőberendezés üzemeltető az elektromobilitás szolgáltatásnyújtás lehetőségét biztosíthatja az elektromobilitás szolgáltató számára. Ennek folyományaként nem szükséges az alapértelmezett szolgáltató fogalma, ugyanakkor ez a változtatás az üzemeltetésre és a szolgáltatásnyújtásra vonatkozó valamennyi szabály felülvizsgálatát szükségessé teszi.

[45/B. §] A törvény az értelmező rendelkezések, fogalmak meghatározása során alapvetően az Irányelv3 definícióiból indult ki, azok tartalmi szempontból legpontosabb átültetésére törekedve. Az értelmező rendelkezésekben meghatározott fogalmak az elektromos járműtöltési szolgáltatás egyes kérdéseiről szóló 170/2017. (VI. 29.) Korm. rendeletben írt fogalmakat jelentős részben átvéve további meghatározásokkal bővültek. A törvény mindemellett az Irányelv3-ban nem szabályozott, azonban a magyarországi elektromobilitás piac megfelelő kialakításához szükséges – az Irányelv3-ban fogalom-meghatározás nélkül használt – további fogalmakat határoz meg, mint például az „elektromobilitás szolgáltatás”. A törvényjavaslat a nyilvános töltőberendezés fogalmába beleérti a bevásárlóközpontok és plázák parkolóit is.

[45/C. §] Az üzemeltetői szerepkör engedélyhez kötött, az elektromos töltőberendezés üzemeltetők minimális feladata a töltőberendezés műszaki üzemeltetése és karbantartása, valamint a műszaki üzemzavarok elhárítása. Az üzemeltető főszabályként szolgáltatást is nyújt, s ebben az esetben az eseti töltés lehetőségének megteremtése

is kötelezettsége. Az Irányelv3 előírásaira tekintettel szakmailag indokolt, hogy az üzemeltetési engedély alapját ne a tulajdonolt töltőállomások, hanem a műszaki üzemeltetési tevékenység ellátására való alkalmasság képezze. Ez az alkalmasság műszaki, szervezeti és személyi feltételek teljesítését jelenti, amelyet a végrehajtási rendelet szabályoz. Az engedély a kérelmezőt a töltőállomás üzemeltetési tevékenységre általánosságban feljogosítja. Ebben az esetben Hivatal nyilvántartást vezet a szolgáltatókról. A Hivatal által vezetett nyilvántartás regisztratív, vagyis az elektromobilitás szolgáltatók a Hivatal felé történő bejelentést megteszik, ezt a Hivatal nyilvántartja, de a nyilvántartásba történő bejegyzés ténye nem keletkeztet jogot kötelezettséget, és az nem minősül nyilvános, közhiteles nyilvántartásnak.

[45/D. §] Vet. szerinti hálózati engedélyes az ún. harmadik energiaügyi csomag szétválasztási szabályainak való megfelelés miatt sem üzemeltető, sem szolgáltató nem lehet. Az elektromobilitás szolgáltatás bejelentés köteles tevékenység, a Hivatal felé intézett bejelentés után folytatható.

[45/E. §] Az elektromobilitás szolgáltatás igénybevételéért fizetendő díjakat az üzemeltető határozza meg, amennyiben ő biztosítja az elektromobilitás szolgáltatásnyújtást az elektromobilitás felhasználóknak, amennyiben ezt az elektromobilitás szolgáltató bevonásával, a vele kötött szerződés keretében teszi meg, úgy az elektromobilitás szolgáltató számol el az elektromobilitás felhasználókkal. Az elektromobilitás felhasználók által fizetendő díjakra nézve a törvény az átláthatóság, és összehasonlíthatóság követelményét határozza meg. A törvény a felhasználók, fogyasztók védelme érdekében rendelkezik az engedélyes tevékenységének hatósági felügyeletéről, és a jogszabálysértő magatartásnak az arányosság és fokozatosság elvei szerinti történő szankcionálásáról.

[45/F. §] Az intelligens közlekedési rendszerek (ITS-ek) fejlett alkalmazások célja, hogy innovatív szolgáltatásokat nyújtsanak a különféle közlekedési módokhoz és a forgalomirányításhoz kapcsolódóan, valamint lehetővé tegyék a különböző felhasználók számára, hogy jobb tájékoztatást kapjanak, és biztonságosabb, összehangoltabb és „okosabb” módon használhassák a közlekedési hálózatokat. Az EU álláspontja, hogy az előírások elfogadásának, a szabványokra vonatkozó megbízások kiadásának, valamint az ITS-alkalmazások és -szolgáltatások kiválasztásának és kiépítésének valamennyi érdekelt fél szükségleteinek értékelésén kell alapulnia, és meg kell felelnie az EU által előírt követelményeknek. Az ITS fontos szerepet tölthet be a közlekedésbiztonság javításában, például olyan balesetérzékelő és forgalomfigyelő rendszerek alkalmazása révén, amelyek képesek a közlekedőket valós idejű információkkal ellátni. A nemzeti hozzáférési pont lényege, hogy valamely digitális interfészen keresztül biztosítva legyen a jogszabályok által meghatározott adatokhoz történő hozzáférés minden felhasználó számára. Továbbá a közúti árufuvarozást érintő bűnözés megelőzése, valamint a biztonságos tehergépjármű-parkolók létesítése és az adatvédelmi követelmények érvényre jutása céljából fontos, hogy a tagállamok összessége harmonizált és egyöntetű megközelítést alakítson ki a tehergépjárművek és haszongépjárművek biztonságos és védett parkolóhelyekkel való ellátására szolgáló információs szolgáltatásoknak az Unió területén történő nyújtásához. Maga a szabályozás lehetőséget teremt arra, hogy az Európai Unió által megkövetelt, a tárgykörhöz kapcsolódó harmonizációs feladatok megvalósíthatók legyenek.

A 36. §-hoz

Új felhatalmazó rendelkezések a Kkt.-ben. A végrehajtási részletszabályok megalkotására jogalkotási felhatalmazást biztosító szabály.

A 37. §-hoz

Tekintettel arra, hogy Magyarországon már a törvény hatályba lépését megelőzően létesültek és üzembe helyezésre kerültek elektromos töltőberendezések, szükséges, hogy ezek helyzetének rendezéséről a törvény átmeneti rendelkezések útján gondoskodjon. Az új jogszabályi kereteknek való megfelelésre a korábban létesült töltőberendezések üzemeltetői 2020. július 1-jéig türelmi időt kapnak, a korábban kiadott engedélyeket pedig a Hivatal 1 éven belül hivatalból vizsgálja felül, és módosítja az engedélyeket.

A 38–39. §-hoz

Az elektromos töltőberendezés üzemeltetése és az elektromobilitás szolgáltatás a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelv (a továbbiakban: szolgáltatási irányelv) valamint a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény hatálya alá eső szolgáltatásnak minősül. Erre tekintettel a tervezett szabályozás és az uniós jog összhangját a szolgáltatási irányelv rendelkezéseinek figyelembevételével

is szükséges megvizsgálni. A bejelentési, illetve engedélyezési kötelezettség a határon átnyúló szolgáltatást végző, szabad szolgáltatásnyújtás jogával rendelkező szolgáltatókra is vonatkozik (Kkt. 45/A. §), ezért szolgáltatási notifikáció szükséges.

A 40. §-hoz

Technikai jellegű módosítás a Kkt. hatályának kiegészítéséhez kapcsolódóan.

A 41. §-hoz

A légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény módosítása az európai uniós valamint az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség által támasztott követelményeknek tesz eleget, amely alapján szét kell választani a tagállami, az adott felelős miniszter által ellátandó feladatokat, valamint a kifejezetten légiközlekedési hatósági feladatokat.

A 42. §-hoz

A módosítás az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény rendelkezései alapján tartalmaz módosítást, nevezetesen, hogy a jogalkalmazói tapasztalatok alapján szükséges törvényi szinten az eljárás felfüggesztésének lehetőségének megteremtése.

A 43. §-hoz

A deregulációs törekvésekhez igazodó, valamint az uniós jogi környezet gyors változásaira innovatív módon reagálni tudó követelményrendszer létrehozása érdekében szükséges módosítás.

A 44. §-hoz

Jogalkalmazói visszajelzések alapján szükséges a repülőterek zajgátló védőövezeteinek kijelölése tekintetében tett módosítás pontosítása, amely alapján nem volt egyértelmű, hogy a törvény 2018. decemberi módosítása kiterjed-e a vonatkozó EU rendelet alapján mentességet kapott repülőterekre is.

A repülőterekhez kapcsolódó követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő meghatározásáról szóló 139/2014/EU Bizottsági rendelettel összefüggő jogharmonizáció érdekében szükséges rendelkezés.

A 45. §-hoz

A repülőterekhez kapcsolódó követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő meghatározásáról szóló 139/2014/EU Bizottsági rendelettel összefüggő jogharmonizáció érdekében szükséges rendelkezés. Szükséges átmeneti rendelkezés beillesztése annak érdekében, hogy a jelenleg repülőterrenddel és repülőtéri kézikönyvvel is rendelkező repülőternek legyen megfelelő ideje felkészülni a repülőterrend kivezetésére.

A 46. §-hoz

A törvény kiegészítése szükséges annak érdekében, hogy meghatározásra kerüljön azon repülőterek köre, amelyek vonatkozásában akadálykorlátozási felületeket kell kijelölni.

A 47. §-hoz

Az egységes európai égboltra vonatkozó teljesítmény- és díjszámítási rendszer létrehozásáról, valamint a 390/2013/EU és a 391/2013/EU végrehajtási rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2019/317 bizottsági végrehajtási rendeletre figyelemmel módosítani szükséges az Lt. 61. § (5a) és (5b) bekezdését, mivel 2020-tól a nemzeti felügyeleti hatóság költségei teljes költségtérítésbe kerülnek, ezzel összhangban, ha kevesebb a hatóság tényköltése, akkor azt 2 évvel később vissza kell fizetnie.

A helyzet megfelelő kezelésére a Magyarország Kormánya és a Koszovói Nemzetközi Biztonsági Erő (KFOR) között a Koszovó felett kijelölt légtérben egyes léginavigációs szolgálatok nyújtásáról és egyéb kapcsolódó tevékenységek ellátásáról szóló Végrehajtási Megállapodás kihirdetéséről szóló 2013. évi CCXLVIII. törvény 9. §-ában meghatározott eljárás jelente megoldást, a § ennek végrehajtását szolgálja.

A 48. §-hoz

A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 38/B. § (4) bekezdése alapján a bírságfizetési kötelezettséget megállapító törvényben meg kell határozni, hogy a bevétel az államháztartás mely alrendszerének bevételét képezi.

A 49. §-hoz

A törvény kiegészítése az akadálykorlátozási felület fogalmával.

Az 50. §-hoz

Szövegcsérés, pontosító rendelkezés. A javaslat emellett az uniós szabályozásban bekövetkezett változást követi le, továbbá javaslatot tesz a felüyleti díj mértékének módosítására.

Az 51. §-hoz

Deregulációs rendelkezés.

Az 52. §-hoz

A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény szövegcsérés módosítása a hatályos európai uniós szabályozás feltüntetése érdekében.

Az 53. §-hoz

Hatályon kívül helyező rendelkezés.

Az 54. §-hoz

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgytv.) értelmező rendelkezései kiegészültek az online felület fogalmával.

Az 55. §-hoz

A rendelkezés a békéltető testület új fogalmát határozza meg, amelynek következtében a testület nem megyei (fővárosi) kereskedelmi és iparkamarák (a továbbiakban: kamara) mellett működő, hanem a kamara által működtetett szakmailag független testület. A Magyar Nemzeti Bank szervezeti egységeként működő Pénzügyi Békéltető Testület (a továbbiakban: PBT) is ilyen formában működik. A módosítás alapján továbbra is az állam támogatja a testületek működését. Deregulációra tekintettel rögzítésre kerül, hogy az online adásvételi vagy online szolgáltatási szerződéssel összefüggő határon átnyúló fogyasztói jogvita esetén a fogyasztóvédelemért felelős miniszter által rendeletben kijelölt kamara által működtetett békéltető testület illetékes. Ezen kiegészül az Fgytv. azzal a rendelkezéssel, hogy a békéltető testület tagja e tevékenység ellátásáért a fogyasztóvédelemért felelős miniszter által rendeletben meghatározott díjazásra és szükség esetén költségtérítésre jogosult. A díjazás szabályozása kormányrendeleti szintről miniszteri rendeleti szintre kerül, az online ügyekben eljáró békéltető testület kijelölése törvényi szintről kerül miniszteri rendeletben való kijelölésre.

Az 56. §-hoz

A rendelkezés megállapítja, hogy az online vitarendezés tagállami kapcsolattartó pont feladatait – más európai uniós ország gyakorlatának megfelelően – a fogyasztóvédelemért felelős miniszter, gyakorlatban az Európai Fogyasztói Központ – látja el.

Az 57. §-hoz

A módosítás lényegesen egyszerűsíti a békéltető testületi tagok kiválasztásának az eljárását. A jelenleg hatályos bonyolult, a gyakorlatban nehezen alkalmazható kijelölési eljárást, az illetékes megyei (fővárosi) kamara által lefolytatott pályázati eljárás váltja fel. Ennek a lényege, hogy a területileg illetékes kamarák álláspályázatot írnak ki, összegyűjtik az érvényes pályázókat, mint jelölteket és abból egy-egy listát állítanak össze, amelyeket a pályázat érvényes lezárását követő harminc napon belül felterjesztenek a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (a továbbiakban: MKIK) részére, aki azt véleményezve továbbítja a fogyasztóvédelemért felelős miniszternek. A békéltető testületi tagokat a pályázók közül a fogyasztóvédelemért felelős miniszter választja ki, a kiválasztást követően a megbízásukat a területileg illetékes kamarától kapják meg. Ha a területileg illetékes kamara nem ír ki pályázatot a kiírásának okának felmerülésétől számított 8 napon belül, akkor erre az MKIK jogosult. A testületi tagok száma testületenként legalább öt fő. A békéltető testületi tagok legmagasabb számát a területileg illetékes kamara javaslata alapján a fogyasztóvédelemért miniszter egyetértésével az MKIK határozza meg. A békéltető testületi tagok megbízását követően megalakul a békéltető testület. A békéltető testület megbízatása három évre szól. A békéltető testületi tagok az idő lejártát követően újra pályázhatnak. Továbbra is marad az az előírás, hogy a békéltető testület megalakulásakor legfeljebb a testületi tagok fele lehet olyan személy, aki az általános öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte. Rögzítésre kerül, hogy a békéltető testület tagjai tevékenységüket – az elnök kivételével, aki munkaviszony vagy megbízási szerződés alapján látja el ezt a feladatot – megbízási szerződés keretében látják el. A módosítás nem érinti a békéltető testületi tagokra vonatkozó Fgytv.-ben előírt feltételeket pl.: büntetlen előélet előírását és az összeférhetlenségi szabályokat.

Az 58. §-hoz

Módosítás annak érdekében, hogy minél több potenciális pályázó jelentkezessen a békéltető testületekbe, ezért egyéb feltételként a felsőfokú iskolai végzettség mellé kétéves szakmai gyakorlat kerül előírásra. Ezen túl e §-ban technikai módosításokra kerül sor.

Az 59. §-hoz

A módosítás egyik fő célja a békéltető testületek vezetésének professzionális alapokra helyezése ezért az elnökök kiválasztása is a tagokhoz hasonlóan zajlik. A békéltető testületi tagjelöltek közül az illetékes kamara a békéltető testületi elnöknek javasolt tagokat, azok előzetes értékelését követően megküldi az MKIK részére, aki azt véleményezve továbbítja a fogyasztóvédelemért felelős miniszter részére. A békéltető testületi elnököt a jelöltek közül a fogyasztóvédelemért felelős miniszter választja ki. A kiválasztást követően az elnököt az MKIK bízza meg vagy alkalmazza három évre. Ha a testület megalakulásakor, vagy az elnök testületi tagsági megbízatásának megszűnését követő harminc napon belül az illetékes kamara nem javasol elnöknek személyt az MKIK részére, akkor az új elnököt a testületi tagok közül a fogyasztóvédelemért felelős miniszter választja ki. Az elnöki és elnökhelyettesi tisztség egyidejű betöltetlensége esetén az MKIK által kijelölt testületi tag látja el az elnöki feladatokat. Az elnök a tevékenységét munkaviszony vagy megbízási szerződéses jogviszony keretében láthatja el. Ezzel biztosítható a folyamatos, magas színvonalú, számon kérhető tevékenység. A kamara – ha a testület munkaterhe azt indokolja – javasolhatja az MKIK részére a fogyasztóvédelemért felelős miniszter egyetértésével elnökhelyettes kijelölését a testületi tagok közül. Erre az előírásra azért van szükség, mert jelenleg olyan békéltető testületeknél is vannak elnökhelyettesek, ahol azt egyébként a testület munkaterhe nem indokolja.

A 60. §-hoz

A módosítás miatt pontosító rendelkezés.

A 61. §-hoz

A békéltető testületi tagság – ideértve az elnököt is – megszűnésének új esete a felmondás lehetősége. Garanciális szabályként a békéltető testületi tagság felmondással való megszüntetésére Ptk., amennyiben a békéltető testület elnöke e tevékenységét munkaviszony keretében látja el, akkor a Munka Törvénykönyv rendelkezéseit kell alkalmazni, amely a normaszövegbe is beépítésre került.

A 62. §-hoz

A békéltető testületek jelenlegi gyakorlata alapján főszabályként kerül bevezetésre, hogy a békéltető testületi tag egyedül jár el. Azonban, ha mindkét fél kéri, akkor a testület 3 tagú tanácsban jár el, emellett ha az elnök úgy ítéli meg, hogy a fogyasztói jogvita bonyolult, akkor is 3 tagú tanácsban jár el a testület. Az adott eljárásban nem vehet részt a békéltető testületi tag aki, az üggyel kapcsolatban a fogyasztónak vagy a vállalkozásnak tanácsot adott és a megelőző három évben az eljárásban részt vevő vállalkozással munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban állt. A módosítás alapján egyedül eljáró tagként jogász végzettség mellett közgazdász felsőfokú végzettséggel rendelkező tag is eljárhat.

A 63. §-hoz

Módosítás a meghallgatás előtti előzetes értesítés érdekében.

A 64. §-hoz

A módosítás alapján, amennyiben a fogyasztóvédelemért felelős miniszter az MKIK bevonásával a békéltető testületek egységes eljárási gyakorlatának kialakítása érdekében az eljárás egészére vagy egyes eljárási kérdésekre vonatkozóan országos eljárási szabályzatot készít, akkor annak alkalmazása kötelező a békéltető testületek eljárásában.

A 65. §-hoz

A testületi tagokról nyilvántartott adatok körét pontosító rendelkezés.

A 66. §-hoz

A fogyasztóvédelmi politikát az Fgytv. hatályos előírásai alapján kormányhatározattal kell a Kormánynek jóváhagynia. A módosítás alapján a fogyasztóvédelemért felelős miniszter fogyasztóvédelmi politika helyett fogyasztóvédelmi szakpolitikai programot készít, amely tartalmát tekintve hasonló a fogyasztóvédelmi politikához, de a bürokráciacsökkentésre tekintettel nem kormányhatározatként, hanem miniszteri jóváhagyással kerül elfogadásra. A módosítás így megfelel a kormányzati stratégiai irányításról szóló 38/2012. (III. 12.) Korm. rendelet előírásainak. Ezáltal a fogyasztóvédelem stratégiai irányainak meghatározása – a gazdasági élettel való szoros összefüggése miatt – rugalmasabban kezelhető.

A 67. §-hoz

Az Fgytv.-ben az „Együttműködés az Európai Gazdasági Térség államainak fogyasztóvédelmi hatóságaival” címében szereplő jogi normák – az időközben bekövetkezett uniós szintű jogszabály-módosításokra tekintettel – áttekintésre és hatályosításra kerültek.

A 68. §-hoz

A módosítás hatására az (EU) 2017/2394 rendeletben előírt értesítési feladatokat a fogyasztóvédelemért felelős miniszter látja el.

A 69. §-hoz

Az új CPC rendelet 9. cikk (4) bekezdés g) pont alapján az Fgytv.-be beépítésre kerül, hogy amennyiben nem áll rendelkezésre más hatékony eszköz az (EU) 2017/2394 rendelet hatálya alá tartozó jogsértések megszüntetésének vagy megtiltásának érvényre juttatására és a fogyasztók kollektív érdekeit érő súlyos sérelem kockázatának megelőzése érdekében a fogyasztóvédelmi hatóság:

- elrendelheti az online felületről a tartalom eltávolítását vagy egy online felülethez való hozzáférés korlátozását, illetve elrendelheti, hogy az online felületre való belépéskor a fogyasztóknak szóló kifejezett figyelmeztetés jelenjen meg,
- elrendelheti, hogy a tárhelyszolgáltató az online felületet távolítsa el, az ahhoz való hozzáférést tiltsa le vagy korlátozza, vagy

- elrendelheti, hogy a domainszolgáltatók és domainnyilvántartók egy teljesen minősített domainnevet töröljenek és jogosult annak az engedélyezésére, hogy az érintett illetékes hatóság ilyen domainnevet nyilvántartásba vegyen, ideértve a harmadik fél vagy más hatóság felkérését ilyen intézkedések megtételére.

A fogyasztóvédelmi hatóság a fentiek szerinti határozatának kötelezettje – annak határozatban történő megjelölése nélkül – valamennyi elektronikus hírközlési szolgáltató. A javaslatához kapcsolódó kormányrendelet-tervezet az ilyen ügyekre Budapest Főváros Kormányhivatala V. Kerületi Hivatala került kijelölésre figyelemmel arra, hogy ez a szerv rendelkezik a legnagyobb gyakorlattal az e-kereskedelem és a határon átnyúló fogyasztóvédelmi hatósági ügyek kezelésében. Ugyanakkor az ideiglenes hozzáférhetlenné tétel gyakorlati megvalósítását nem a fogyasztóvédelmi hatóság, azaz a Budapest Főváros Kormányhivatala, hanem a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: NMHH) végzi el, az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) alapján. Az NMHH honlapján elérhető tájékoztatás alapján az Eht. 92/A. §, 159/B.–159/C. §-a alapján szervezi és ellenőrzi a büntetőügyben a bíróság által elrendelt elektronikus adathoz való hozzáférés ideiglenes és végleges megakadályozásának végrehajtását, továbbá a külön törvényben meghatározott hatóság által elrendelt elektronikus adat hozzáférhetlenné tétele végrehajtását. Az NMHH ennek érdekében működteti a központi elektronikus hozzáférhetlenné tételi határozatok adatbázisát (KEHTA), és a működtetés céljából feldolgozza az oda bevitt adatokat.

A bíróság, illetve a külön törvényben meghatározott hatóság a KEHTA-ban rögzíti:

- az eljáró bíróság, a külön törvényben meghatározott hatóság megnevezését és a határozat számát,
- az elektronikus adathoz való hozzáférés megakadályozásáról, illetve a megakadályozás megszüntetéséről szóló rendelkezést,
- az elektronikus adat azonosítására és elérésére vonatkozó adatokat.

A KEHTA adatai nem nyilvánosak, azokba csak a bíróság, a külön törvényben meghatározott hatóság, az ügyész, a nyomozó hatóság, az Országgyűlés illetékes bizottságának a tagjai és az NMHH tekinthet be. Az ún. „honlapblokkolás” végrehajtására vonatkozó előírások a szerencsejáték szervezéséről szóló 1991. évi XXXIV. törvény 36/H. § (1)–(2) bekezdésének megfelelő szabályozást tartalmaznak: „A szerencsejáték-felügyeleti hatóság 36/G. § bekezdése szerinti határozatának kötelezettje – annak határozatban történő megjelölése nélkül – valamennyi elektronikus hírközlési szolgáltató. Az ideiglenes hozzáférhetlenné tétel végrehajtását a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: NMHH) az elektronikus hírközlésről szóló törvény alapján szervezi és ellenőrzi.”

A 70. §-hoz

Felhatalmazó rendelkezés kerül beépítésre az Fgytv.-be, amely alapján felhatalmazást kap a fogyasztóvédelemért felelős miniszter, hogy a békéltető testületi tagsági feladat ellátására vonatkozó pályázat szabályairól, a békéltető testületi tagok díjazásáról szóló részletes szabályokat és az online adásvételi vagy online szolgáltatási szerződéssel összefüggő határon átnyúló fogyasztói jogvita esetén az eljárásra kijelölt kamara által működtetett békéltető testület kijelölését rendeletben állapítsa meg. Ezzel egyidejűleg az Fgytv.-ben a békéltető testületek kijelölésére és a tagok díjazására vonatkozó kormányrendeleti felhatalmazó rendelkezések, valamint az online jogvita rendezésére kijelölt kamarát tartalmazó szakasz hatályon kívül helyezésre kerülnek. A javaslatához kapcsolódó kormányrendelet-tervezet tartalmazza ezen kormányrendeletek hatályon kívül helyezését.

A 71. §-hoz

Jogharmonizációs záradék.

A 72. §-hoz

Szövegcsérés módosítások.

A 73. §-hoz

Hatályukat veszítő rendelkezések.

A 74–75. §-hoz

A közúti járművezetők, a közúti közlekedési szakemberek vizsgáztatását a közúti közlekedésről szóló törvény 18. § (8) bekezdése, valamint a Közlekedési Alkalmassági és Vizsgaközpont kijelöléséről és feladatainak meghatározásáról szóló 284/2018. (XII. 21.) Korm. rendelet alapján a KAV Közlekedési Alkalmassági és Vizsgaközpont Nonprofit Kft. (a továbbiakban: vizsgaközpont) látja el. A vizsgaközpont feladatainak ellátásához szükséges adatok rendelkezésre állásának érdekében kerül sor a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló törvény módosítására.

A 76–77. §-hoz

2018. november 5-én hatályba lépett a 904/2010/EU és az (EU) 2017/2454 rendeletnek a hozzáadottérték-adó területén történő közigazgatási együttműködés megerősítésére irányuló intézkedések tekintetében történő módosításáról szóló, 2018. október 2-i (EU) 2018/1541 tanácsi rendelet. Ennek értelmében 2020. január 1-jétől az EUCARIS-on keresztül biztosítani kell a külföldi héa-csalásokat kivizsgáló hatóságok részére az elektronikus úton történő automatizált hozzáférést a magyar jármű nyilvántartás meghatározott adataihoz, továbbá a magyar adóhatóságok részére az Eurofisc kapcsolattartó révén történő lekérdezési lehetőséget más tagállamok járműnyilvántartásaiban.

A 78. §-hoz

Deregulációs rendelkezés. A közlekedési hatóság helyett a vizsgaközpont értesíti a nyilvántartót a járművezető pályalkalmasságára és utánpótlására, valamint a vezetési jogosultság megszerzésének időpontjára és a megszerzett kategóriára vonatkozó adatokról.

A 79. §-hoz

A közúti járművezetők, a közúti közlekedési szakemberek vizsgáztatását a közúti közlekedésről szóló törvény 18. § (8) bekezdése, valamint a Közlekedési Alkalmassági és Vizsgaközpont kijelöléséről és feladatainak meghatározásáról szóló 284/2018. (XII. 21.) Korm. rendelet alapján a vizsgaközpont látja el. Ezáltal ezen, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. év CL. törvény szerint hatósági eljárásnak nem minősülő, vizsgáztatási feladatok ellátásra létrejött egy szervezet. Ennek alapján kerülne sor az eddig a hajózási hatóság által végzett vizsgáztatási tevékenységek szintén a vizsgaközpont általi ellátására, a feladatok racionálázása, a bürokrácia csökkentése, az ügyféli elégedettség, az eljárások minél gyorsabb lefolytatása érdekében. Ezen módosítás teremti meg annak alapját, hogy a hajózási képesítések megszerzéséhez szükséges vizsgáztatást a kormány által rendeletben kijelölt, kizárólagos állami tulajdonban álló vagy az általa alapított nonprofit szervezet végezze.

A 80. §-hoz

A hajózási hatóság által vezetett vizsgabiztosi névjegyzék tartalmát, abból való törlés feltételeit határozza meg a javaslat.

A 81. §-hoz

Az eddigi jogalkalmazói tapasztalatok alapján szükségessé vált annak szabályozása, hogy a hajózási képesítő vizsgára felkészítő tanfolyam oktatója csak az lehet, akit a hajózási hatóság felvett az ún. oktatói névjegyzékbe. A névjegyzékbe vétel, annak adattartalma valamint a névjegyzékből való törlés szabályai kerülnek megalkotásra.

A 82. §-hoz

A hajózási képesítések megszerzéséhez kapcsolódó vizsgákat folytató vizsgaközpont szakmai felügyeletét ellátó felügyeleti szerv által gyakorolható jogkör meghatározását tartalmazza.

A 83. §-hoz

Adatvédelmi rendelkezés.

A 84. §-hoz

Felhatalmazó rendelkezés.

A 85. §-hoz

Az Európai Unió Mezőgazdasági Szövetkezeteinek Általános Szövetsége (COGECA), az Európai Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szövetsége (ETF) és az Európai Unió Halászati Vállalkozások Nemzeti Szervezeteinek Szövetsége (Europêche) között 2012. május 21-én megkötött, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet 2007. évi, a halászati ágazat munkafeltételeiről szóló egyezményének végrehajtásáról szóló megállapodás végrehajtásáról szóló, 2016. december 19-i 2017/159/EU tanácsi irányelvvel összefüggő jogharmonizáció érdekében szükséges felhatalmazó rendelkezés.

A 86. §-hoz

Átmeneti rendelkezés.

A 87. §-hoz

Szövegcsérés módosító rendelkezés, amelyet a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 2018. év végén elfogadott módosítása indokol, amelynek értelmében a közúti járművezetők, közúti közlekedési szakemberek vizsgáztatását, utánpótlását, a közúti járművezetők pályalkalmassági vizsgálatát a 284/2018. (XII. 12.) Korm. rendeletben kijelölt vizsgaközpont végzi.

A 88. §-hoz és a 89. §-hoz

Az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény (Ektv) szövegcsérés módosítása a hatályos európai uniós szabályozás feltüntetése érdekében.

A 90. §-hoz

Az Irányelv nyomán a jövőben a tőzsdei társaság jogosult lesz arra, hogy azonosítsa részvényeseit, és köteles lesz arra, hogy részükre minden lényeges társaság jogi eseményről tájékoztatást nyújtson, és a részvényestől ezekkel kapcsolatosan utasítást, kérelmet fogadjon.

A tőkepiaci törvényben jelenleg is szabályozott tulajdonosi megfeleltetés a részvényesi azonosítással nem megegyező rezsím, attól eltérő rendszer, mivel hatálya nem intézményi alapon fogalmazódik meg; minden dematerializált értékpapírra, azaz nemcsak részvényre, hanem például a hitelviszonyt megtestesítő dematerializált értékpapírra is kiterjed. A tulajdonosi megfeleltetés továbbá a Felügyelet számára biztosítja, hogy feladatainak ellátása érdekében, különösen a befolyásszerzés megítélése, vizsgálata érdekében, tulajdonosi megfeleltetést kérjen. Ez a megfeleltetés valamennyi részvényesre kiterjedhet, tekintet nélkül arra, hogy a részvénykönyvben szerepel-e. Ezzel szemben a kibocsátó részvénytársaság – az alapszabályában meghatározott keretek között – ugyan bármely általa megjelölt időpontra kérheti a részvénytulajdonosok személyének tulajdonosi megfeleltetéssel való megállapítását, azonban a tőzsdei cég esetében a részvényesnek jogában áll úgy határozni, hogy a részvénykönyvben nem kíván feltűnni. Az Irányelv által lefolytatott azonosítás minden részvényesre kiterjed, és a részvényes a tulajdonosi megfeleltetésnél biztosított korlátozó rendelkezéssel nem maradhat ki az azonosításból.

Az eltérő rezsímek megkülönböztetése érdekében a Tpt. hatályos tulajdonosi megfeleltetésre vonatkozó szabályainak és a Bszt. értékpapírtitokra vonatkozó rendelkezéseinek módosítása is szükségessé válik.

A tőkepiaci törvényben jelenleg is szabályozott tulajdonosi megfeleltetés a részvényesi azonosítással tehát nem megegyező rezsím, attól eltérő rendszer. Az eltérő rezsímek megkülönböztetése érdekében kerül sor a Tpt. 149. § (1) bekezdésének technikai kiegészítésére.

A 91. §-hoz

A fejezet címének módosítása, mivel a fejezet tartalmilag bővül.

A 92. §-hoz

A BEREC Rendelet az Európai Unió belüli telefonhívások és üzenetek díjazása kapcsán a fogyasztóknak felszámított maximális kiskereskedelmi díjaktól való eltérést enged, azonban az engedélyezés szabályait nem rögzíti. A rendelkezés a maximális díjtól való eltérés engedélyezésének szabályait határozza meg.

A 93. §-hoz

Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény módosítása azért szükséges, hogy az elektronikus hírközlési szolgáltatók a hivatásos katasztrófavédelmi szerv által meghatározott olyan műszaki rendszert építsenek ki, amelynek alkalmazásával szükség esetén egy adott területen az érintett lakosságot SMS-ben riasztani és tájékoztatni lehet. Mivel jelenleg Magyarországon a kiadott mobiltelefon SIM kártyák száma meghaladja a lakosságszámot, ezért az SMS-ben történő értesítés a legcélravezetőbb, mert ennek a megoldásnak az alkalmazásával érhető el egy esetleges rendkívüli helyzetben egy adott területen a legtöbb érintett. Az SMS-ben történő értesítés érdekében az elektronikus hírközlési szolgáltatóknak fejleszteni szükséges hálózatukat. A fenti rendszer kiépítésének költsége az egyes szolgáltatókat terheli. A mobil rádiótelefon szolgáltatást nyújtó elektronikus hírközlési szolgáltatók ellenérték nélkül kötelesek SMS-ben az érintett lakosságot riasztani és tájékoztatni.

A 94. §-hoz

Mivel egy katasztrófaveszély vagy egy veszélyhelyzet esetén a lakosság időben történő riasztása és tájékoztatása életet menthet, ezért a mobil rádiótelefon szolgáltatást nyújtó elektronikus hírközlési szolgáltató a módosítást követően köteles az SMS elküldését biztosítani.

A 95. §-hoz

A módosítás felhatalmazást ad a Kormány számára, hogy a lakosság riasztásának és veszélyhelyzeti tájékoztatásának érdekében kialakításra kerülő rendszerhez kapcsolódó részletszabályokat rendeletben határozza meg.

A 96. §-hoz

A jogharmonizációs záradék kiegészítése a BEREC Rendelet érintett rendelkezéseire utalással és a § a notifikációs záradékot tartalmazza.

A 97. §-hoz

A módosítást a 165/2014/EU rendelet 41. cikkével való összeegyeztethetősége tárgyában indított EUP (2019) 9386 EU Pilot eljárás tette szükségessé. A jelenleg hatályos jogszabályi környezet alapján az adó-és vámhatósági eljárást, a felnőttképzési tevékenységet folytató intézmények ellenőrzésére irányuló eljárások kivételével, közigazgatási bírsággal sújtandó jogsértések esetén az ellenőrzést végző hatóságnak a jogsértés megállapítását követően vizsgálnia kell, hogy a jogsértést elkövető megfelel-e a KKV tv. alapján a kis- és középvállalkozás fogalmának és a jogsértést első esetben követte-e el. Amennyiben a válasz igen és nem állnak fenn a KKV tv. 12/A. § (2) bekezdésben foglalt bírságotlasi esetek, akkor a jogsértést elkövető figyelmeztetésben részesül. A jelenleg hatályos KKV tv. 12/A. § (1) bekezdésének alkalmazása számos jogértelmezési kérdést vet fel. Egyrészt az uniós kvv-ékkal szemben nem alkalmazandó, ezáltal különbséget tesz a honos és nem honos jogsértők közötti szankcionálásban a jogsértéstől függetlenül; másrészt a figyelmeztetés intézménye nem minden esetben felel meg a szankciókkal szemben támasztott azon követelménynek, hogy legyen arányos a jogsértéssel és kellő visszatartó erővel bírjon. Előbbiekre figyelemmel a § hatályon kívül helyezése indokolt.

A 98. §-hoz

Szükséges a nemzeti szabályokra vonatkozó új, a 4. vasúti csomag műszaki pillére irányelveivel összhangban lévő fogalom bevezetése.

A 99. §-hoz

A bekezdés két ízben is tévesen a határozat jogerőre emelkedése terminológiát használja. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) a fenti terminológiát megszüntette, helyette a döntés véglegességé

válásának fogalmát vezette be. Más által végzett tevékenységet a vasúti igazgatási szerv felfüggeszteni nem tud. A helyes szóhasználat a tevékenység megtiltása, így indokolt a rendelkezés módosítása.

A 100. §-hoz

A 2016/2370 EU irányelv 1. cikk 5. pontjának [a 2012/34/EU irányelv 7a. cikk (3) bekezdésének] átültetését szolgálja. A 2016/2370 (EU) irányelv 1. cikk 4. pontja [a 2012/34/EU irányelv 7. cikk (3) bekezdés c) és d) pontjai] kimondja, hogy „A tagállamok biztosítják, hogy ugyanazon személyeket ne lehessen egyidejűleg az alábbi munkakörökben kinevezni vagy alkalmazni:

c) ha van felügyelőbizottság, a pályahálózat-működtető és vállalkozó vasúti társaság felügyelőbizottságának tagjaiként;

d) vertikálisan integrált vállalkozás részét alkotó olyan felügyelőbizottság tagjaiként, amely a vállalkozó vasúti társaság és a pályahálózat-működtető felett egyaránt ellenőrzést gyakorol, továbbá az említett pályahálózat-működtető igazgatótanácsának tagjaiként.” Ezeket a rendelkezéseket a Vtv. 11/A. § (1) bekezdésének c) és d) pontjaiban ültettük át. Ugyanakkor a 2016/2370 EU irányelv 1. cikk 5. pontja [a 2012/34/EU irányelv 7a. cikk (3) bekezdése] kimondja, hogy „A tagállamok határozhatnak úgy, hogy az infrastruktúra-használati díjak meghatározását és a menetvonalak kijelölését a vállalkozó vasúti társaságoktól jogi formáját, szervezetét és döntéshozatali struktúráját tekintve független, a díjszabásért és/vagy a menetvonalak elosztásáért felelős szerv végezze. Ilyen esetben az érintett tagállam eltekinthet a 7. cikk (2) bekezdésének és a 7. cikk (3) bekezdése c) és d) pontjának alkalmazásától.”

Mivel a Vtv. 3/B. § (8) bekezdése kimondja, hogy országos jelentőségű vasútvonalat működtető független pályahálózat-működtető esetében a 67/P. § (3) bekezdésében foglalt feladatokat a Vasúti Pályacapacitás-elosztó Szervezet (a továbbiakban: VPSZ) látja el, amely a 2016/2370 EU irányelv 1. cikk 5. pontja [a 2012/34/EU irányelv 7a. cikk (3) bekezdése szerinti szerv, ezért Magyarország élni kíván a mentesítési lehetőséggel.

A 101. §-hoz

Az Irányelv 1. cikk 5. pontjának [a Recast 7d. cikk (1) bekezdés végének] átültetését szolgálja. A Vtv. 11/C. § (2) bekezdése szerint a pályahálózat-működtetői tevékenységből származó bevételeit a pályahálózat-működtető kizárólag saját vállalkozásának finanszírozására használhatja fel. Az Irányelv kimondja, hogy a pályahálózat-működtető az ilyen bevételből osztalékot is fizethet a társaság tulajdonosainak, akik között lehetnek magánrészesek is, viszont nem lehetnek vertikálisan integrált vállalkozásba tartozó és valamely vállalkozó vasúti társaság és az említett pályahálózat-működtető felett egyaránt ellenőrzést gyakorló vállalkozások.

A 102. §-hoz

A nemzeti szabályok magukban foglalják mind a vasúti műszaki, mind pedig a vasútbiztonsági szabályokat, így a korábban csak a vasútbiztonsági szabályokra vonatkozó szabályozást ki kell terjeszteni valamennyi nemzeti szabálynak minősülő vasútbiztonsági és műszaki előírásra. Indokolt törvényi szinten előírni, hogy nemzeti szabályok csak jogszabályban, illetve jogszabályi felhatalmazás alapján erre a célra létrehozott és szabályozott működésű szakértői testület által kiadott előírásokban jelenhetnek meg.

A 103. §-hoz

A hatályos vasúti közlekedésről szóló törvény értelmében az alapvizsga és az időszakos vizsga lebonyolítását, valamint az alapképzés és az időszakos oktatás szakmai irányítását a Kormány által külön jogszabályban kijelölt vasúti vizsgaközpont végzi. Figyelemmel arra, hogy a vasúti vizsgaközpont tevékenysége feletti felügyelet jelenleg nem biztosított, a törvényi módosítás ezen hiányosságot pótolja.

A 104. §-hoz

A 2016/2370 EU irányelv 1. cikk 5. pontjának [a 2012/34/EU irányelv 7c. cikk (4) bekezdésének] átültetését szolgálja. A kihasználatlan vonalszakaszokon a forgalom növelése céljából lehetőséget kell biztosítani a pályahálózat-működtetőknek, hogy megkülönböztetéstől mentesen különböző kedvezmények nyújtásával odavonzzák a vállalkozó vasúti társaságokat. Ez a gyakorlatban például a következőket jelentheti: a pályahálózat használatáért

fizetendő díjakat a pályahálózat egészére nézve azonos elvek alapján kell képezni, de például egy kihasználatlan szakasz esetében lehetőség van például díjcsökkentésre. A megkülönböztetés-mentesség ebben az esetben pedig azáltal biztosítható, ha a pályahálózat-működtető egy vállalkozó vasúti társasággal megkötö az ilyen tartalmú megállapodást, akkor [a megkülönböztetés-mentesség biztosítása érdekében] ugyanilyen feltételekkel (tehát ugyanarra a szakaszra, ugyanolyan mértékű kedvezményre) kell megkötnie az összes olyan többi vállalkozó vasúti társasággal is a megállapodást, amelyik ezt kezdeményezi, illetve kéri. Más feltételekkel viszont nem köteles, nem jogosult a pályahálózat-működtető megkötöni a megállapodást.

A 105. §-hoz

Az Ákr. értelmében törvényi szinten kell szabályozni, lehetővé tenni az eljárás felfüggesztését, ez indokolja a jelen módosítást.

A 106. §-hoz

A közlekedési hatóság feladatkörének pontosítását a nemzeti szabályok fogalmának és az azok megalkotásáért felelős szervezeteknek a módosítás alapján törvényi szinten történő megjelenítése indokolja.

A 107. §-hoz

Az Ákr. rendelkezéseinek, szóhasználatának történő megfeleltetést tartalmaz.

A 108. §-hoz

Felhatalmazó rendelkezés. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 8. § (3) bekezdése kimondja, hogy miniszteri rendelet kivételével jogszabály a törvény szabályaival összhangban álló, kiegészítő eljárási rendelkezéseket állapíthat meg. Mivel a hatályos a vasúti társaságok működésének engedélyezéséről szóló 45/2006. (VII. 11.) GKM rendelet tartalmaz eljárási rendelkezéseket, ezeket kormányrendeleti szintre kell emelni.

Más által végzett tevékenységet a vasúti igazgatási szerv felfüggeszteni nem tud. A helyes szóhasználat a tevékenység megtiltása, így indokolt a rendelkezés módosítása. A 39. ponttal bevezetni kívánt felhatalmazó rendelkezés a nem jogszabályban megjelenő, nem normatív tartalmú nemzeti szabályok kidolgozásáért felelős szervezetre vonatkozó részletes szabályozást kidolgozása lehetőségét biztosítja.

A 109. §-hoz

Szövegcsérés, szövegponosító módosítás.

A 110. §-hoz

Hatályon kívül helyező rendelkezés.

A 111–113. §-hoz

A biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény (Gyftv.) szövegcsérés módosítása a hatályos európai uniós szabályozás feltüntetése érdekében, és hatályukat veszítő rendelkezések.

A 114. §-hoz

A Kkt. módosítása következtében a Vet. elektromobilitás szolgáltatásra és az elektromos töltőberendezés üzemeltetésére vonatkozó rendelkezéseinek módosítása, valamint hatályon kívül helyezése.

A 115. §-hoz

A § indokolása megegyezik a Tpt. módosításának indokolásával. Az Irányelv nyomán a jövőben a tőzsdei társaság jogosult lesz arra, hogy azonosítsa részvényeseit, és az ehhez szükséges információk továbbítását az értékpapírszámla-vezetőktől megkövetelheti. Ehhez kapcsolódóan szükséges az ilyen jellegű adatszolgáltatás kivétele az értékpapírtitok sérelme köréből.

A 116–117. §-hoz

A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (Fttv.) szövegcsérés módosítása a hatályos európai uniós szabályozás feltüntetése érdekében, és hatályukat veszítő rendelkezések.

A 118–119. §-hoz

A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) szövegcsérés módosítása.

A 120. §-hoz

Az (EU) 2016/800 irányelv 4. cikk (1) bekezdés a) pont ii. alpontja alapján a tagállamok biztosítják, hogy a gyermekeket tájékoztassák a 2016/800/EU irányelvben foglalt jogokról, amelynek keretében a gyermeket tájékoztatják az ügyvédi támogatáshoz való jogról, a 6. cikkben foglaltak szerint. Az ügyvédi támogatáshoz való joghoz az (EU) 2016/800 irányelv 18. cikke hozzárendeli a költségmentességet, amikor úgy rendelkezik, hogy a tagállamok biztosítják, hogy a költségmentességre vonatkozó nemzeti jog garantálja az ügyvédi támogatás igénybevételéhez való jog hatékony gyakorlását.

A személyes költségmentesség lehetőségét a Szabs. tv. jelenleg is ismeri. Személyes költségmentesség akkor engedélyezhető, ha az eljárás alá vont személy a jövedelmi és vagyoni viszonyai folytán a szabálysértési költséget előreláthatóan nem tudja megfizetni és ezt megfelelően igazolta [Szabs. tv. 92. § (5) bekezdése]. A Szabs. tv. biztosít állam általi költségviselést olyan esetben is, amikor a szociális helyzet irreleváns, mert a „kedvezmény” alanyi jogon jár: az állam viseli azt a költséget, amely annak következtében merült fel, hogy az eljárás alá vont személy a magyar nyelvet nem ismeri, hallássérült, siketvak, beszéd fogyatékos.

Az ügyvédi képviselet költségének állam általi viselése csak a kirendelt ügyvéd indokolt készkiadása és díja tekintetében merülhet fel, a meghatalmazott ügyvéd kiadásai az eljárás alá vont személyt terhelik. A Szabs. tv. alapján ügyvéd kirendelésére egyetlen esetben kerülhet sor: ha az eljárás alá vont személyt őrizetbe veszik gyorsított eljárás lefolytatása érdekében.

Az (EU) 2016/800 irányelv hivatkozott rendelkezéseinek való megfelelés érdekében tehát azt kell biztosítani a módosítással, hogy az őrizetbe vett, eljárás alá vont személy részére kirendelt ügyvéd költségét az állam viselje, feltéve, hogy az eljárás alá vont személy a cselekmény elkövetésekor fiatal korú volt.

A 121. §-hoz

A szakasz az (EU) 2016/800 irányelv 14. cikkének való megfelelést szolgálja, összhangban a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 85. § (2) bekezdésében foglaltakkal.

Az (EU) 2016/800 irányelv 14. cikk (1) bekezdése alapján a tagállamok biztosítják a gyermek magánéletének a büntetőeljárás során történő védelmét. Ugyanezen cikk (2) bekezdése pedig rögzíti, hogy ennek érdekében a tagállamok előírják, hogy a gyermekeket érintő bírósági meghallgatásokat általában a nyilvánosság kizárásával folytassák le, vagy lehetőséget adnak a bíróságoknak vagy a bírácoknak arra, hogy az ilyen meghallgatásokat a nyilvánosság kizárásával folytassák le.

A Szabs. tv. a tárgyalás nyilvánosságáról kizárólag a kifogás elintézése tárgyában tartott tárgyalás vonatkozásában rendelkezik, a gyorsított eljárásban megtartott bírósági tárgyalásra vonatkozó szabályok között ilyen nincsen. Kiindulva a tárgyalás nyilvánosságának alapelvéből, az (EU) 2016/800 irányelvnek való megfelelés érdekében indokolt a Szabs. tv. bíróság elé állításra vonatkozó alcímének kiegészítése a tárgyalás nyilvánossága korlátozásának lehetőségével.

A 122. §-hoz

Jogharmonizációs rendelkezés.

A 123. §-hoz

A rendelkezés részben újraszabályozza a Ptk. 3:268. §-át, mert a jelenlegi (2) bekezdést kibővült szövegezéssel állapítja meg, emellett beilleszt egy új tartalmú (3) bekezdést és a jelenlegi (3) bekezdést (4) bekezdésként tartja fenn.

A (2) bekezdés kibővült tartalma a vezető tisztségviselők, felügyelőbizottsági tagok, valamint vezető állású munkavállalók hosszú távú díjazása és ösztönzési rendszere irányelveinek meghatározása helyett beilleszti a javadalmazási politika fogalmát a Ptk. szóhasználatába, továbbá egyértelműen rögzíti, hogy a közgyűlési szavazás konzultatív, vagyis véleménynyilvánító.

Az Irányelv elsődleges megoldásként az ügyszűlő közgyűlési szavazást modellezi, azonban a hazai nyilvánosan működő részvénytársaságok elaprózódó részvényesi struktúrájára az ügyszűlő közgyűlési megoldás nem volt biztonsággal ráépíthető. Az Irányelvvvel együtt a magyar részvénytársasági jogba beépülő garanciális elemek azonban kellő mértékben megnövelik a jövőben a részvényesek tájékoztatáshoz jutásának lehetőségét, és lehetővé teszik, hogy a részvényes tájékozódjon a társaság tényleges helyzetéről és ehhez képest a társaság vezetőinek juttatásait átláthassák, arról véleményt formáljanak. Törvényi szinten kerül biztosításra az a garanciális rendelkezés is, hogy a javadalmazási politika jelentős változása esetén, de legalább négyévente azt a közgyűlés napirendjére kell tűzni. Ez az első ránézésre formális irányelvi rendelkezés a hazai tőzsdéi társaságok gyakorlatában jelentős változást is eredményezhet, hiszen az éves, kvázi kötelező közgyűlések mellett a menedzsmentnek további közgyűléseket is össze kell esetlegesen hívnia. E közgyűlések viszont lehetőséget biztosítanak a részvényeseknek arra, hogy a napirendi kiegészítését kérik, határozattervezeteket nyújtsanak be.

Indokolt utalni arra, hogy a §-hoz kapcsolódó részletszabályok nem a Ptk.-ban, hanem a hosszú távú részvényesi szerepvállalás ösztönzéséről és egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2019. évi LXVII. törvényben kerülnek elhelyezésre. Itt ismerhető meg tehát a javadalmazási politikára és a jelentésre vonatkozó részletes szabályozás. Kiemelhető továbbá, hogy nem a Ptk., hanem az előbb említett törvényi szabályozás tartalmazza azt is, hogy ha a közgyűlés elutasítja a javasolt javadalmazási politikát, amire az irányelv alapján konzultatív közgyűlési hatáskör esetén is lehetőség van, akkor az átdolgozott javadalmazási politikát ismét a közgyűlés elé kell terjeszteni.

A 124. §-hoz

A 2007/36/EK irányelv egyre nagyobb mértékben írja elő, teszi lehetővé az elektronikus kommunikáció adta lehetőségek kihasználását. Elég csak arra utalni, hogy a honlapon való tájékoztatás, a honlapról letölthető, részvényesek joggyakorlását segítő űrlapok, a konferencia-közgyűlés már bevett gyakorlatnak tekinthetőek. A rendelkezés minden részvényes számára, aki részt vesznek a közgyűlésen, biztosítja, hogy kérelmére a társaság igazolja, hogy a leadott szavazatát miként számították be.

A 125. §-hoz

A rendelkezés kiegészíti a jelenlegi szakaszt egy új bekezdéssel. A rendelkezés rögzíti, hogy a javadalmazási politikát és javadalmazási jelentést a nyilvánosan működő részvénytársaság a honlapján köteles nyilvánosságra hozni. A rendelkezés ezzel egyrészt egy garanciális szabályt rögzít, másrészt a Ptk. szóhasználatába emeli a javadalmazási jelentést is. Fontos kiemelni azonban, hogy mind a javadalmazási politika, mind a javadalmazási jelentés tényleges tartalma, és részletszabályai nem a Ptk.-ban, hanem a hosszú távú részvényesi szerepvállalás ösztönzéséről és egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2019. évi LXVII. törvényben kerülnek elhelyezésre.

A 126. §-hoz

A 2007/36/EK irányelv egyre nagyobb mértékben írja elő, teszi lehetővé az elektronikus kommunikáció adta lehetőségek kihasználását. Elég csak arra utalni, hogy a honlapon való tájékoztatás, a honlapról letölthető, részvényesek joggyakorlását segítő űrlapok, a konferencia-közgyűlés már bevett gyakorlatnak tekinthetőek. A rendelkezés a jövőben azt biztosítja, hogy azok a részvényesek, akik konferencia közgyűlés keretében vesznek részt a közgyűlésen, a leadott szavazatukról azonnal visszaigazolást kapjanak.

A 127. §-hoz

Önálló zálogjog esetén is előfordulhat, hogy a biztosítéki szerződés szerint kielégíthető követelést annak kötelezettje, esetleg maga az önálló zálogjog kötelezettje vagy harmadik személy teljesíti. A biztosítéki szerződésben meghatározott követelést kielégítő személynek ebben az esetben megtérítési követelése keletkezik. Indokolt ezért annak elismerése és a törvényben történő kimondása, hogy a megtérítési követelés jogosultját e követelése biztosítására ilyen esetben is megilleti a zálogjog. A Javaslat ezért kimondja, hogy ha a követelést kielégítő személy pénzügyi intézmény, akkor az önálló zálogjog a megtérítési követelése erejéig rá átszáll (a biztosítéki szerződés tehát e követelést a javára fogja biztosítani). Más azonban a helyzet, ha a biztosítéki szerződésben meghatározott követelést kielégítő személy nem pénzügyi intézmény. A Javaslat ezzel kapcsolatban azt mondja ki, hogy ha a biztosítéki szerződés szerinti követelést kielégítő személy nem pénzügyi intézmény, a megtérítési követelése biztosítására e személyt a zálogjog az önálló zálogjog ranghelyén követelést biztosító zálogjogként illeti meg (hiszen az önálló zálogjog csak pénzügyi intézményre szállhat át, mivel az átruházás is csak ilyen intézmény esetén kerülhet szóba). Ebben az esetben tehát a zálogjog a megtérítési követelést a továbbiakban már nem önálló, hanem járulékos zálogjogként fogja biztosítani, vagyis az önálló zálogjog nem pénzügyi intézmény által történő kielégítés esetében a törvény rendelkezése folytán lényegében a megtérítési követelést biztosító járulékos zálogjoggá alakul át.

A 128. §-hoz

A rendelkezések rendezik a hatályos szabályozás kapcsán nem kezelt azt az esetet, amikor egy elzálogosított követelés csupán kezességgel van biztosítva, és ezért alzálogjog nem is keletkezhetett. Ebben az esetben értelemszerűen a zálogjogosult lesz az, aki a követelés kezesével szemben a kezesség jogosultját megillető jogokat gyakorolhatja.

A 129. §-hoz

A módosító rendelkezés egyértelművé teszi, hogy a zálogjoggal biztosított követelés megszűnése ellenére a követelést kielégítő személyes kötelezettet, zálogkötelezettet vagy harmadik személyt megillető megtérítési követelés biztosítására fennmaradó zálogjog a zálogjogosultat kielégítő személyt illeti meg. Ebből következően ezt a fennmaradó zálogjogot a megtérítési követelés jogosultja érvényesítheti, így a kielégítési jogot is ez a személy gyakorolhatja.

A 130. §-hoz

A rendelkezés az elmúlt év uniós jogalkotására tekintettel pontosítja a társasági irányelveket a jogharmonizációs záradékban, továbbá beilleszti a 2017/828 (EU) irányelvre vonatkozó záradékot a Ptk. rendelkezésébe.

A 131. §-hoz

Szövegpontosító jellegű rendelkezés.

A 132. §-hoz

A rendelkezés a jogharmonizációs klauzulából az időközben hatályon kívül helyezett, a kodifikált társasági jogi irányelv – a 2017/828 (EU) irányelv – részévé vált irányelvekre való utalások hatályon kívül helyezését valósítja meg.

A 133–134. §-hoz

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény technikai jellegű, szövegcsérés módosítása a hatályos európai uniós szabályozás feltüntetése érdekében.

A 135. §-hoz

A Ptk. 5:99. § (4) bekezdése értelmében „a zálogjoggal biztosított követelés alzálogjog alapítása útján terhelhető meg zálogjoggal. Az alzálogjog tárgya a zálogjog és az általa biztosított követelés, az alzálogjogra – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a zálogjogra vonatkozó szabályok irányadók”. A jogalkalmazási gyakorlatban kérdésként merült

fel, hogy az alzálogjog mikor tekinthető megalapítottnak, ha annak tárgya nem csupán a zálogjog által biztosított követelés, hanem maga a (követelést biztosító) zálogjog is. Sok esetben ugyanakkor a követelés elzálogosítása már akkor megtörténik, amikor azt még nem biztosítja zálogjog, vagyis a követelés elzálogosításakor az alzálogjog alapításáról a Ptk. rendelkezése értelmében még nem lehet szó.

A szabályozást kiegészítő rendelkezés abból indul ki, hogy az alzálogjog tulajdonképpeni tárgya a zálogjoggal biztosított követelés. Az alzálogjognak az elzálogosított követelést biztosító zálogjog is tárgya (erre utal a Ptk. hivatkozott rendelkezése), de ez utóbbi csak abban az értelemben, hogy az alzálogjog megalapítottá válásának feltétele, hogy a hitelbiztosítéki nyilvántartásba bejegyzett zálogjog tárgyául szolgáló követelést is zálogjog biztosítsa, vagyis e követelésen is megalapított legyen a zálogjog.

A Ptk. külön rendelkezik a zálogjog alapításáról (Ptk. 5:88. §) és létrejöttéről (Ptk. 5:87. §). Jelzálogjog esetén az alapítás feltétele a zálogszerződés és a megfelelő nyilvántartásba való bejegyzés. A jelzálogjog pedig csak akkor jön létre, amikor a „zálogkötelezett rendelkezési joggal bír a zálogtárgy fölött”. A javasolt módosítás ehhez képest egyértelművé teszi, hogy az alzálogjog alapítása a zálogjoggal biztosított követelés elzálogosításának a hitelbiztosítéki nyilvántartásba történő bejegyzésével történik, ezáltal kell azt megalapítottnak tekinteni (maga az alzálogjog pedig természetesen csak akkor jön létre, ha a zálogjogosult már maga is rendelkezik az elzálogosított követeléssel, ezáltal az e követelést biztosító zálogjog is létrejött).

Előfordulhat azonban, hogy az elzálogosított követelést utóbb biztosítják zálogjoggal. Az alzálogjogot ilyenkor azonban értelemszerűen csak akkor lehet megalapítottnak tekinteni, ha az elzálogosított követelést biztosító zálogjogot is ténylegesen megalapítják. Az alzálogjog ebben az esetben tehát akkor jön létre, ha az elzálogosított követelést biztosító zálogjog tárgyául szolgáló zálogtárgy felett a zálogjogosult (aki egyben az elzálogosított követelés jogosultja) rendelkezési joggal is bír, és ezáltal a követelését biztosító zálogjoga is létrejöttnek tekintendő.

A 136. §-hoz

E rendelkezés átmeneti szabályt tartalmaz az olyan elzálogosított követelések tekintetében, amelyek esetében a zálogszerződést a törvény hatálybalépésének napján vagy azt megelőzően kötötték. Ebben a körben is alkalmazni kell a módosító törvény azon szabályát, amely arról rendelkezik, hogy milyen feltételek mellett tekinthető az alzálogjog megalapítottnak. Ez a rendelkezés egyébként összhangban van az e körben – megfelelő szabályozás hiányában – kialakult jogalkalmazási gyakorlattal, így visszamenőlegesen a felek egyikére nézve sem állapít meg kötelezettséget. Lehetőséget biztosít azonban arra, hogy az e törvény hatálybalépését megelőzően kialakult joggyakorlat a tételes jog által is megerősítést nyerjen.

A 137. §-hoz

Az egyes fizetési szolgáltatókról 2013. évi CCXXXV. törvény (Fsztv.) szövegcserés módosítása a hatályos európai uniós szabályozás feltüntetése érdekében.

A 138. §-hoz

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény mellékletének technikai jellegű módosítása a hatályos európai uniós szabályozás feltüntetése érdekében.

A 139. §-hoz

Az (EU) 2016/800 irányelv 4. cikke határozza meg a tájékoztatáshoz való jogot, kiemelve a (3) bekezdésben, hogy e tájékoztatást a büntetőeljárás során a tájékoztatáshoz való jogról szóló, 2012. május 22-i, (EU) 2012/13 európai parlamenti és tanács irányelv szerinti tájékoztatással egyidejűleg kell megadni. A módosítás ennek megfelelően illeszti be a Bv. tv. 12. §-ába a kényszerintézkedés hatálya alatt álló fiatalkorú részére adandó tájékoztatási kötelezettséget.

A 140. §-hoz

Az (EU) 2016/800 irányelv 15. cikke értelmében a gyermeknek, a hazai szabályozásnak megfelelően a fiatalkorúnak, joga van ahhoz, hogy a részvételével zajló büntetőeljárás cselekményeken a szülői felelősség gyakorlójának, azaz törvényes képviselőjének kíséretében vegyen részt. A Be. minden esetben biztosítja, hogy a fiatalkorú mellett legyen

szülői felelősséget gyakorló személy, azaz törvényes képviselő, ezért a törvényes képviselő belépését a fent említett jogok érvényesítése céljából biztosítani kell. A Bv. tv. 192. §-ának kiegészítése ennek jogszabályi hátterét biztosítja.

A 141. §-hoz

A Bv. tv. belső koherenciáját hivatott biztosítani a módosítás, ami a Bv. tv. 114. § (1) bekezdésével egyezően a védő belépésének engedélyezésére állapít meg kötelezettséget a fogvatartás helyén lefolytatandó eljárás cselekményen való részvétele érdekében.

A 142. §-hoz

Az (EU) 2016/800 irányelv 12. cikke szól azon fiatalokkal való különleges bánásmód követelményéről, akiknek a büntetőeljárás során a szabadságát elvonták. A rendelkezés a felnőtt korúaktól való elkülönítést jelöli meg, másrészt a fiatalok egészségét, testi és szellemi fejlődését szolgáló ellátás, oktatás, képzés és a reintegrációs programok biztosítását írja elő, amely feltételeknek a magyar büntetés-végrehajtási szabályozás teljes mértékben megfelel.

Ugyanakkor az irányelv 2. cikke a hatály tekintetében utal a 18. életévüket betöltött fiatalokra, mint akikre – ide nem értve a törvényes képviselőt illető jogosultságokat – az irányelv rendelkezéseinek alkalmazása kiterjeszhető, megengedve azt, hogy a tagállamok úgy döntsenek, hogy ezt legfeljebb a 21. életév betöltéséig biztosítják. Ez a korhatár összhangban van a magyar büntető- és büntetés-végrehajtási jog fiatal-felnőtt korúakra vonatkozó szabályozásával. Tekintettel azonban arra, hogy a Bv. tv. a letartóztatás körében visszautal a szabadságvesztés végrehajtására, indokolt a korhatárra vonatkozó külön rendelkezés beiktatása, speciális feltételként határozva meg, hogy ez csak fiatalok elleni büntetőeljárás során elrendelt kényszerintézkedés hatálya alatt álló esetére alkalmazható.

A Bv. tv. 348. § (3) bekezdése egyértelműen rögzíti, hogy a javítóintézeti nevelés során a tizenhatodik életévüket betöltött javítóintézeti nevelteket az ezen életkort be nem töltött társaiktól elkülönítve, külön lakóegységben kell elhelyezni. A Bv. tv. 414. § (1) bekezdése értelmében e szabály irányadó a letartóztatás javítóintézeti végrehajtására is. A Bv. tv. 413. §-ának új (2a) bekezdése e meglévő szabályokat nem érinti, ugyanakkor a szabályozás teljesség és zárttá tétele érdekében általánosan kiterjeszti a javítóintézetekben érvényesülő elkülönítési szabályokat arra a különleges esetre, ha a Bv. tv. 413. § (2) bekezdés b) pontja alapján kivételesen a bv. intézetben kerülne végrehajtásra a fiatalok letartóztatása. Ez az elkülönítés lehetőségként kerül megfogalmazására, mivel a gyermek mindenképp felett álló érdeke mást követelhet meg, hiszen pl. esetükben az egyszemélyes elhelyezés nem kívánatos.

A (3) bekezdés szerinti módosítás az (EU) 2016/800 irányelv 15. cikke szerinti kíséréshez való jog biztosítása érdekében a Bv. tv. 12. §-ának módosításával összhangban szabályozza a letartóztatott fiatalok törvényes képviselője belépésének engedélyezését.

A 143. §-hoz

Az (EU) 2016/800 irányelv 8. cikke szól a fiatalok orvosi vizsgálatához való jogáról a gyermek személyi sérthetlenségének biztosítása érdekében [lásd az irányelv preambuluma (41) bekezdését]. Az irányelv 8. cikk (3) bekezdésének b) és c) pontja az orvosi vizsgálat kezdeményezésének jogát a törvényes képviselő és a védő részére is garantálja. Ez felveti a Bv. tv. egészségügyi ellátásra vonatkozó szabályainak módosítását, amit az újonnan beiktatott 413/A. § hivatott biztosítani azzal, hogy e joggal való visszaélés esetére a büntetés-végrehajtási bíró rendbíróság kiszabására lenne jogosult.

A 144. §-hoz

Jogharmonizációs záradék.

A 145. §-hoz

Szövegcsere technikai módosításokat tartalmaz, ami a Bv. tv. 399. § (3) bekezdését illetően a fiatalok letartóztatott törvényes képviselője jogosítványainak gyakorlására vonatkozó önálló szabályozásra tekintettel szükséges.

A 146. §-hoz

Más által végzett tevékenységet a vasúti igazgatási szerv felfüggeszteni nem tud. A helyes szóhasználat a tevékenység megtiltása, így indokolt a rendelkezés módosítása.

A 147. §-hoz

A módosított rendelkezés tévesen a határozat jogerőre emelkedése terminológiát használja, amely ellentétes az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény fogalomhasználatával, ezért módosítása indokolt. E mellett a más által végzett tevékenységet a vasúti igazgatási szerv felfüggeszteni nem tud. A helyes szóhasználat a tevékenység megtiltása, így indokolt a rendelkezés módosítása.

A 148. §-hoz

Szövegpontosításokat tartalmaz, a megfelelő szóhasználat biztosítása érdekében.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 4.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarokozlony.hu> honlapon érhető el.